གཅིག

༄༅། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ལ་ཐོག་མར་བློ་སྦྱོང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་བུདྡྷ་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་སྭ་རི་ཤྭ་རེ་བྷྱཿ བླ་མ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཧེ་ཏུ་སུ་ཁ་ཝཱ་ཀ་ར་བུདྡྷ་དེ་ཤ་ཡནྟྲ་ཎི། པན་བདེའི་
འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཕེལ་ཞིང་། བྲ་ས་ར་ཏུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། སརྦ་སཏྭ་ཙྪ་མ་ཏྲ་སུ་ཁ་སུ་ཁི་ཀ་ར་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྐྱིད་
པ་འབྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཨ་དྷི་ཏིཥྛ་ཏུ་སྭཱཧཱ། བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ལ་ཐོག་མར་བློ་སྦྱོང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ། ཕྱོགས་
བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འཇིག་རྟེན་མེས་པོ་མིག་སྟོང་
ལྡན་པ་སོགས། །ཁམས་གསུམ་གཙོ་བོས་ཞབས་པད་གུས་བརྟེན་པས། །དགེ་ལེགས་ཀུན་ཐོབ་བླ་མ་ལྷར་བཅས་ལ། །གུས་པས་བཏུད་དེ་དམ་ཆོས་དོན་གཉེར་ཅན། །

༄༅། །སྙིང་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་ཡིས། །དམ་ཆོས་སྒྲུབ་ཚུལ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་། །བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གདམས་པས་རབ་བརྒྱན་ཏེ། །མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་གདམས་པ་བསྟན་པར་བྱ། །གུས་པས་བཏུད་དེ་རྩེ་གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན། །སྐྱེས་རབས་སུ། ཤིང་རྟ་དག་གིས་གང་དུ་ས་ལ་ལམ་བྲངས་པ། །དེ་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་ཡང་ལམ་དེར་བསྐྱལ་ཏེ་འདོང་། །དེ་ལྟར་ཐོག་མའི་ལམ་ནི་བདེ་བ་འདི་བོར་ནས། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བདག་མི་དགའ། །ཞེས་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་འདི་མེད་ན། གཞན་གང་ལ་ཡང་དགའ་བའི་གནས་མེད་པས་ཐོག་མར་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་འདི་མེད་མི་རུང་དུ་གལ་ཆེ་བ་གསུངས་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གསུངས། ལུང་རིག་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་སྙིང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅིག་བྱ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་ངེད་རང་གི་མདོ་

བསམ་དང་ཐུགས་ཀྱི་མཚོ་བསམ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་འདུག་ལྟ་དགོས་པ་ཡིན། ཐུགས་ལའང་མ་འཁྲུགས་པ་དང་། མ་ལྟོགས་པ། སྐྱིད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སྙམ་པའི་བསམ་མཚོ་བཏང་བ་ཡོད། ངེད་རང་ལའང་དེ་ལས་མེད་ན། ཐུགས་དང་ཁྱད་པར་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། སྙིང་པོ་ལེན་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། དེ་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་ཐོག་མར་ཚེ་འདི་ལ་མ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དོན་གཉེར་བའི། །དད་པ་མང་དུ་བྱེད་པ་ཡིས། །བློ་ལྡན་དཀྱིལ་འཁོར་འཇུག་བྱ་ཡི། །ཚེ་འདིའི་ རྙེད་བཀུར་དང་སྙན་གྲགས་ལ་སོགས་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ འབྲས་བུ་འདོད་མི་བྱ། །ཚེ་འདི་འདོད་པར་གྱུར་པ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དོན་མི་འགྲུབ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དོན་གཉེར་སྐྱེས། །འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་འབྲས་བུ་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས། ཇོ་ ཇོ་བོ་རྗེ་ནི་ བོ་རྗེ་ལྷ་ཅིག་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་སྐུ་འདའ་ཁར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆགས་ཁྲི་མཆོག་གིས། ཇོ་བོ་གཤེགས་པ་ན། བདག་གིས་སྒོམ་པར་ཞུ་ཞུས་པས༔ བྱ་བ་ངན་པ་ཡིན་པོར་ལ་ཐོང་གསུངས། གནས་ལྷ་རིག་པའི་པཎ་ཆེན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་བརྙེས། ཡི་དམ་མང་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་། རྒྱ་བོད་བལ་གསུམ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་མང་དུ་བཞེངས། བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད། བོད་དུ་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞུགས། ཡོངས་རྫོགས་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་བཞུགས་སོ། །ཇོ་བོའི་བུ་ཆེན་རྒྱ་གར་བཞི་ཏ་སའི་སྙིང་པོ། རྒྱལ་པོ་ན་ཡབ་ལ་སོགས་མང་། བོད་ན་ཁུ་རྔོག་འབྲོམ་གསུམ་དགོན་པ་བ་དང་བཞི། རྣལ་འབྱོར་པ་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན། རྣལ་འབྱོར་པ་ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ 212

༄༅། །ཚག་ཁྲི་མཆོག །རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཕྱག་དར་སྟོན་པ་སྐྱེ་བཞི། དགོན་པ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་རྭ་སྒྲེང་གི་གདན་ས་མཛད། གཞན་ཡང་། ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་། རྒྱ་བརྩོན་སེང་། ནག་ཚོ་བ། རྨ་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་བློ། ཞང་ཡེར་པ་བ། རིན་ཆེན་བླ་མ་སོགས་མང་ངོ་། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་རང་གི་རྣམ་ཐར་ན་གསལ། རམ་སྡིང་མ་བའི་རྣམ་ཐར་སོགས་ལས། ཇོ་བོ་དང་པོ་ཧོ་བ། རམ་སྡིང་མ་བ་ཡང་སྤྲུལ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བསམ་ལས་འདས་པ་འོངས་པར་གསུངས། སྐུའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་སྤྲུལ་སྐུ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་འོང་། དེ་མིན་ན་སྤྲུལ་སྐུ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་འཆད་པར་ཞུ་ཞུས་པས་ཀྱང་དེ་སྐད་གསུངས། འོ་ན་རེས་བཤད་རེས་སྒོམ་མམ་ཞུས་པས་ཀྱང་དེ་སྐད་གསུངས། འོ་ན་ཅི་བགྱི་ཞུས་པས། ཚེ་འདི་བློས་ཐོང་གསུངས། ཕོང་གིས་དེ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། རྭ་སྒྲེང་གི་ཤུག་གསེབ་ན་ཕར་རི་དྭགས་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཞུགས་ནས་མི་སུ་གང་དང་ཡང་གདོང་འཕྲད་པ་ཙམ་ཡང་མ་མཛད་པར་སྐུ་ཚེ་འདའ་རུ་བཅུག་སྐད། འདི་མི་ལའི་སྐུ་སྐྱེ་ཕྱོན་མ་ཡིན་པར་གྲོད་ཚང་བའི་རྣམ་ཐར་ལས་གསུངས། བཙུན་པ་གཅིག་གིས། དགོན་པར་བསྐོར་བ་བྱས་པས། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཇོ་བོ་བསྐོར་བ་བྱེད་པའང་གློ་བ་དགའ་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཤིག་རང་བྱས་ན་དགའ་གསུངས། ཕོའི་བསམ་པ་ལ། ཕྱག་ཅིག་བྱས་ན་དགའ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ནས་བྱས་པས་ཀྱང་དེ་སྐད་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཏོན་དང་བསྒོམ་བྱས་པས་ཀྱང་དེ་སྐད་གསུངས། 213

འོ་ན་ཅི་བགྱི་ལགས་ཞུས་པས། ཚེ་འདི་བློས་ཐོང་ཞིག་ལན་གསུམ་གསུངས། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཀྱིས་སྤངས་ནས་ཡོད་པ་ལ། རོང་དུ་གསེར་མདུན་ལ་སྤྱན་དྲངས་པས། དཔལ་གྱི་
དབང་ཕྱུག་བྱ་བ་ལ་བོད་པར་མཛད་ནས། ད་ལན་འདི་ལ་ཁྱོད་སོང་དང་། ངས་འཇིག་རྟེན་བློས་གཏོང་བློ་བྱས་པས་མི་ཡོང་བར་འདུག་གསུངས་ནས། ན་བཟའ་རེ་རལ་སྙིང་པ་ཞིག་གསོལ། རེས་པེམ་ཞིག་གསོལ། ཕྲག་པ་
གཉིས་ཕུད། ཕུ་ཐུང་གཉིས་ཕྲག་པ་གཡས་གཡོན་ལ་བཀལ་ནས། རེས་འགའ་ཤུག་གསེབ་ན་ཕར་གཤེགས། རེས་འགའ་སྦྲ་འཕར་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་ཨོམ་ཚུགས་མཛད་ནས། སློབ་དཔོན་ཟླ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤེས་སྤྲིངས་ལས་གསུངས་པའི།
འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྙེད་དང་མ་རྙེད་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྙན་དང་མི་སྙན་དང་། །བསྟོད་སྨད་ཅེས་བགྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་འགྲོ་སྙོམས་མཛོད། །ཅེས་དང་། རེས་འགའ། བདག་ནི་
གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ། །རྙེད་དང་བཀུར་སྟིས་འཆིང་མི་དགོས། །ཞེས་པ་དེ་ཚང་བ་རེ། རེས་མགོ་འབུད་ཙམ་རེ། རེས་ཕྱེད་ཙམ་རེ་གསུང་གིན་ལྷོག་ལྷོག་བཞུགས། ཁོང་ལ་དེ་དགོས་ཤད་མི་གདའ་སྟེ་རྗེས་འཇུག་ལ་སློབ་
པ་ཡིན་གསུངས། སྤྱན་སྔ་བ་ཡང་ཚིགས་བཅད་དེ་གསུང་གིན་ཆོས་བརྒྱད་འགྲོ་སྙོམས། དེས་ན་ཚེ་འདི་བདེ་ན་དགའ། སྡུག་ན་མི་དགའ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ།

༄༅། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ལས་དགེ་མི་དགེ་ནི་སེམས་པ་ནའི་བྱེད་ལས་ཡིན། ལུས་ངག་གི་ལས་ཙམ་པོ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་དང་། སྙན་གྲགས་དང་། རྙེད་བཀུར་འདོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་མི་སྙན་པ་དང་། རྙེད་བཀུར་མ་བྱུང་བ་མི་འདོད་པས། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བྱས་པ་ཡིན་པས། ལས་མི་དགེ་བ་ཤས་ཆེ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སོ་ནམ་དང་། ཚོང་དང་བུན་སྐྱེད་དང་། འཐབ་རྩོད་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཡིད་འགྲོ་སྟེ། །ཡིད་མགྱོགས་ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཡིད་རབ་གདུག་པ་ཡིས། །སྨྲས་སམ་ཡང་ན་བྱས་ཀྱང་རུང་། །དེ་ཡིས་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐོབ། །འཁོར་ལོས་མགོ་བོ་བཅད་པ་བཞིན། །ཇི་ལྟར་ཡིད་རབ་དྭང་བ་ཡིས། །སྨྲས་སམ་ཡང་ན་བྱས་ཀྱང་རུང་། །དེ་ཡིས་དེ་ནི་བདེ་བ་ཐོབ། །གྲིབ་མ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བཞིན། །ཞེས་ཡིད་གདུག་པ་དུག་གསུམ་གྱིས་བྱས་པས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་སྟེ། སྤྱང་པོ་གཉིས་ལས་གཅིག་གིས་དགེ་འདུན་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་འཁོར་ལོས་གཅད་པར་བྱ་བ་ཞིག་ན་ཞེས་བྲིས་ཏེ་སྨྲས་པས། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་ལམ་གྱི་འགྲམ་དུ་ཉལ་བར་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོས་མགོ་བོ་བཅད།

གཅིག་པོ་དེས་དགེ་འདུན་ལ་སེམས་དྲང་བས། འདི་རྣམས་ལྷ་ཡི་བདུད་རྩིས་མཆོད་དུ་ཡོད་ན་ཨ་བྲུས་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས། སྤྲ་དྲོ་ཉལ་བའི་ཤིང་གྲིབ་ཀྱིས་ཕྱི་དྲོ་འང་མ་བཏང་བས་ཚོང་དཔོན་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤྱིར་བསམས་གཞིགས་ནས་སྲོག་གཅོད་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་ལ་སྡིག་པ་ཡིན་ཡང་དེད་དཔོན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མི་བསད་པ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་པས་སྡིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་ཁར་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་ནའང་བལྟས་ན་ཤེས་པར་སྣང་སྟེ། བརྟས་ཐབས་ཀྱིས་བཟའ་བཏུང་སོགས་བྱིན་ན་ནི་དགའ་བ་མེད་པའི་ཁར་མི་དགའ་བ་འོང་བར་སྣང་། དད་གུས་སམ་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་བྱིན་ན་ནི་དགའ་ཚོར་གཞན་བས་ཆེ་བ་བྱེད་པར་སྣང་བ་དེ་ཡིན། དེས་ན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་དུ་སྣང་བས༔ ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་འདོད་པ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་ན་ཡང་འབད་པས་སྤོང་བ་ཞིག་གལ་ཆེ་བ་དེར་གདའ། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྩ་བ་དུག་ཡིན་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མའང་དུག །རྩ་བ་སྨན་ཡིན་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མའང་སྨན་དུ་ཡོང་བ་བཞིན་དུ། རྩ་བ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ལ་ཅི་བྱས་མི་དགེ་བ་ཡིན་གསུངས། དགེ་བ་ཤེས་སྟོན་པས། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་ན་ཏ་ར་རམ་ཙ་སྐྱེར་སྐུ་འཁྲུངས། ༈ ཇོ་བོ་རྗེ་ལོ་ངོ་བཅོ་བརྒྱད་བསྟེན། སྒྲོལ་མས་སྐྱེས་བུ་དམ་

ཨཱ་ཡུར་ཀ

[illegible]

ཨཱ་ཡུར་བེ་ད

༄༅། །པ་བསྟན་པ་འཛིན་པར་ལུང་བསྟན། ལུང་རྟོགས་ཉིད་དེ་འཛིན་ཡི་དམ་ཞལ་གཟིགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་བླ་མས་ས་བཅའ་སོགས་ལས་སྨེ་སྔོད་ཐུགས་སྐྱོང་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཏྭ་སྒྲོང་བཏབ། སྐུ་མཆེད་གསུམ་སོགས་བུ་ཆེན་མང་དུ་བྱོན། བཀའ་གདམས་བྱིངས་ཁོག་ལས་མཆེད་ཏྭ་སྒྲོང་
བཏབ་ནས་ལོ་བདུན་བཞུགས། ཐོན་དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་བཞུགས་སོ། །ཨ་ཏི་ཤ་ལ་ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་དང་རྙེད་བཀུར་སོགས་འདོད་ནས་ལས་བྱས་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཅི་མཆིས་ཞུས་པས། འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆིས་གསུངས། ཚེ་ཕྱི་
མ་ལ་ཅི་མཆིས་ཞུས་པས། དམྱལ་བ་མཆི། ཡི་དྭགས་མཆི། དུད་འགྲོ་མཆི་གསུངས། དགེ་བཤེས་དགོན་པ་བའི་ བུ་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ། མཚན་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན། འཁྲུངས་ཡུལ་ཁམས་ཏུས་འཛོམས་ཡིན། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ཉེ། ཉིད་དེ་འཛིན་དང་རྫུ་
འཕྲུལ་དང་། མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས། ཏྭ་སྒྲོང་གི་གདན་ས་མཛད། བུ་ཆེན་དགོན་པ་བའི་བུ་བཞི་ནི། གླ་མ་སྣེ་ཟུར་པ། འབྲི་གོ་དེ་ལུང་པ། སྣན་སྣ་མོ་བ་དང་བཞིའོ། །གཞན་ཡང་ཁ་རག་སྒོམ་ཆུང་སོགས་མང་ངོ་། །ཞལ་ནས། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བསམ་པས་བྱས་པ་
རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་འདོད་པ་བཞི་ནི་རྙེད་བཀུར་དང་གཅིག །སྙན་གྲགས་དང་གཉིས། བསྟོད་པ་དང་གསུམ། བདེ་སྐྱིད་དང་བཞིའོ། །བྱུང་ན། ཚེ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་དེ་རང་ཡིན། ཕྱི་མར་ཕན་པ་མེད། མི་འདོད་པ་བཞི་ ནི་དེ་ལས་ལྡོག་ཕྱོགས་བཞིའོ། །བྱུང་
ན༔ ཚེ་འདི་རང་ལའང་ཕན་པ་མེད་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་སྨུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མ་ཆགས་མི་སྡང་གཏི་སྨུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་

217

དགེ་བའོ། །ཞེས་དང་མདོ་ དཀོན་མཆོག་སྤྲིན། ལས། འཇིག་རྟེན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲིད་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་ནི་མི་མཐོང་ངོ་། །དགེ་བའམ་འོན་ཏེ་སྡིག་ཀྱང་རུང་། །ལས་ནི་སེམས་ཀྱིས་གསོག་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། སྤྱོད་
འཇུག་ལས། སྟག་དང་སེང་གེ་གླང་ཆེན་དྲེད། །སྦྲུལ་དང་དགྲ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་དང་། །བྱད་མ་དེ་བཞིན་སྲིན་པོ་རྣམས། །སེམས་ནི་གཅིག་པུ་བཏགས་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་
ཅད་བཏགས་པར་འགྱུར། །སེམས་ནི་གཅིག་པུ་བཏུལ་བ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཏུལ་བར་འགྱུར། །གང་གི་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཆོག །སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན། །བདེ་ཐོབ་སྡུག་བསྔལ་གཞོམ་འདོད་ཀྱང་། །དེ་
དག་དོན་མེད་ཀྱི་ནར་འཁྱམས། །སེམས་བསྲུང་བརྟུལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ། །བརྟུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས། །དེས་ན་ལས་གང་བྱེད་ཀྱང་ཀུན་སློང་ལ་བརྟག་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་
སྣན་གསུམ་འདོད་ནས་ལས་སོ་ནམ་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚེ་འདིའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་དུད་འགྲོ་དང་ཁྱད་མེད། ཚེ་ཕྱི་མར་ལྷ་མི་སོགས་འདོད་ནས་ཆོས་སམ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་ཞེས་པ་
ཡིན༔ དེས་ལས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ཡིན། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད། འཁོར་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་འབྱུང་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་ཆོས་བྱེད་པ་ནི་ལས་དགེ་བ་འཁོར་བ་ལས་

ཨཪ། ཡཀྵ་ཀ། ཡུཐ ཕཪ་ཡུཏ

༄༅། །ཐར་བའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཞེས་བྱ། རང་ཐར་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་འམ་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཅེས་པ་ཡིན་པས། སྐྱེས་བུ་ཆེ་ཆུང་འབྲིང་གསུམ་ཡང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་འཇོག་པས། སེམས་ལ་སྦྱང་བླངས་བྱ་ཞིང་། དང་པོ་ཐོག་མར་ཚེ་འདིའི་སྐྱིད་འདོད་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས། ཚེ་བློས་གཏོང་བ་ཞིག་ཆོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བྱ་དགོས་སོ། །འདི་མ་སྤངས་པར་ཆོས་པའི་མིང་རང་ཡོང་དོན་མེད་དེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཚེ་འདིའི་སྐྱིད་འདོད་ཀྱིས་ཅི་བྱས་པལ་ཆེར་ཆོས་མིན་ཁོ་ན་སྤྱོད་པར་འདུག་གི་ཆོས་སྤྱོད་པར་མི་འདུག་པས་སོ། །དཔེར་ན་རྟ་ལ་སེང་གེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་སེང་གེ་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚེ་བློས་བཏང་འདི་ཆོས་ཀྱི་འགོ་འཛུགས། ཆོས་ཀྱི་དང་པོ། ཆོས་པའི་འདུན་མ་བཞོམ་པའི་སྟ་ཞོས་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་ རྒྱ་མ་བ་མཚན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། དགེར་གྱི་གདུང་བརྒྱུད། གསང་ཕུའི་གླིང་སྨད། གླང་ཐང་དང་རྒྱ་མ་རིན་ཆེན་སྒང་རྣམས་ཀྱི་གདན་ས་མཛད། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ། ཉིད་དེ་འཛིན་དང་མངོན་ཤེས་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་གྲགས། གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན་སོགས་བུ་ཆེན་མང་། ས་སྐྱའི་ཆོས་འཆད་ཀྱང་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་བཞུགས་སོ། །ཞལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྣ་གཅིག་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཉིད་ཆོས་པར་རློམས་པར་ཀྱི་མ་ལྟུན། །ཆོས་ཀྱི་དང་པོ་ཚེ་འདི་བློས་

219

ཐོངས་པ། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་འདུག་གམ་མི་འདུག་ལྟོས། །གསུངས། ཆླ་མ་ཡེ་དགོན་པའི་ འདིར་དབུར་སྟོད་ཀྱི་འོལ་སྣ་བཏབ། གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན་གྱི་བུ་ཆེན་ཡིན་ནོ། །ཞལ་ནས། ད་ཕ་ཡུལ་ལ་ཞེན་པའི་ཕྱི་ཐག་བསྟུངས། །གཉེན་ལ་གདོང་ཚུར་གི་ལྟག་པ་སྟོན། །ནོར་ལ་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན། །འདི་བྱ་བཏང་གི་མདུན་གྲོས་དང་པོ་ཡིན། །གསུངས། དེས་ན་སྔར་ཆོས་བྱས་སམ་མ་བྱས། ད་ཆོས་ཡོང་ངམ་མི་ཡོང་། རང་གི་ཕ་ཡུལ་དང་ཉེ་འབྲེལ་ཟས་ནོར་སོགས་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་རྣམས་བློས་བཏང་ངམ་མ་བཏང་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། མར་པ་ལོ་ཙྪའི་ཞལ་ནས། བུ་འཇིག་རྟེན་འདི་བློས་མ་ཐོངས་པར་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་དང་དམ་པའི་ཆོས་བསྲེས་ན། ཆོས་དེ་ཤོར་ཟིན་པ་དེ་རང་ཡིན། བུ་ཡིས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སོམས། །འཁོར་བའི་རང་བཞིན་འདི་འདྲ་ཞེས། །བདག་གིས་ལྕེ་བརྒྱར་རབ་སྤྲུལ་ནས། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བསམ་ཡས་སུ། །བཤད་ཀྱང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལོང་བ། །ངས་བཤད་དམ་ཆོས་ཚུད་མ་གསོན། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་ཡུལ་དུ་འབྱོན་པའི་འགྲོ་ཆོས་སུ་གནང་བ་ཡིན་སྐད། རྗེ་བཙུན་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ནི་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ། མཚན་དངོས་ཐོས་པ་དགའ་དང་། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། ཁ་བ་སྒང་ཐང་བ། གྲུབ་པ་བརྙེས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་བཞུགས། རྒྱལ་ཚབ་གཉིས་ནི། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་དང་། རས་ཆུང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་སོ། །བུ་ཆེན་བརྒྱད་འཛིན་གཙོ་བོ་ནི་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ། ཐུགས་སྲས་ཟླ་ནི། རས་ཆུང་རྡོ་རྗེ་གྲགས། གཉན་ཆུང་རས་པ། གཙན་ལུང་གི་ངན་རྫོང་སྟོན་པ། ཏ་སྒོའི་འབྲི་སྒོམ་རས་པ། མདོ་བཀྲ་སེ་བན་རས་པའོ། །

ཞལ་ཡོལ་ཀ བདུན ཞལ་འཁྲིད

༄༅། །ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ནི། རས་པ་ཞི་བ་འོད། རས་པ་སངས་རྒྱས་སྐྱབས། རས་པ་ཙ་ཕུག །རས་པ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག །གཤེན་སྒོམ་རས་པ། རས་ཆུང་རས་པ། མཁར་ཆུང་རས་པ། གླན་སྒོམ་རས་པའོ། །ཕྱིའི་རས་པ་དྲུག་ནི། ལི་ཀར་ཆ་རུ་བ། ལོ་སྟོན་དགེ་འདུན། སྐྱོ་སྟོན་ཤཱ་ཀ་གུ་ན། དམ་པ་རྒྱགས་ཕུ་བ། སེ་བེན་སྟོན་ཆུང་། ལི་བར་བཀྲ་ཤིས་སོ། །མགུར་འདི་རས་པ་ཞི་བ་འོད་ལ་གདམས་པ་ལགས་སོ། །རྗེ་བཙུན་མི་ལས་ཀྱང་། བུ་སྐྱིད་ནས་ལྷ་ཆོས་བྱ་སྙམ་ན། །དད་པ་གཏིང་ནས་སྐྱེས་པ་ན། །ཚེ་འདི་ལ་ཕྱི་མིག་མི་ལྟ་ན། །བདེན་པ་ང་ཕྱིར་འབྲང་བ་ན། །གཉེན་འདུན་བདུད་ཀྱི་གཡོལ་འདེབས་ཡིན། །བདེན་ནོ་མ་སྙམ་འཕྲི་བ་ཆོད། །ཟས་ནོར་བདུད་ཀྱི་སོ་བ་ཡིན། །འབྲིས་ཤིང་ངན་ནོ་འཛིན་ཆགས་སྤོངས། །འདོད་ཡོན་བདུད་ཀྱི་ཞགས་པ་ཡིན། །འཆིང་བར་ངེས་སོ་ཞེན་པ་ཐོངས། །གཞོན་གྲོགས་བདུད་ཀྱི་བུ་མོ་ཡིན། །བསླུ་བར་ངེས་སོ་ཁོང་རྡོན་གྱིས། །ཕ་ཡུལ་བདུད་ཀྱི་བཙོན་ར་ཡིན། །ཐར་བར་དཀའ་ཡིས་མྱུར་དུ་བྲོས། །ལར་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་འགྲོ་དགོས་ན། །དུས་ད་ལྟ་བཞག་ན་དོན་ཅན་ལགས། །མི་ང་ཟེར་དེ་ཚེ་ཉན་སྤྱོད་ན། །བུ་ཁྱོད་ལ་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་ཡོད། །གསུངས། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་ རྗེ་དྭགས་པོའི་མཚན་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། བཀའ་གདམས་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། བླ་མ་བྱ་ཡུལ་བ་ཆེན་པོ། ལྕགས་རི་གོང་ཁ་བ། སྣུགས་རུམ་པ་སོགས་མང་དུ་བསྟེན། ཞག་བཅུ་ལྷག་འཇོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས། ཕྱིས་མི་ལ་དང་མཇལ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། རྫུ་འཕྲུལ་དང་མངོན་ཤེས་མཐའ་ཡས། དགོན་པ་སྒམ་པོ་བཏབ། བུ་ཆེན་རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་པ། རྒྱལ་ཚབ་དྭགས་པོ་སྒོམ་ཚུལ། གྲུབ་ཐོབ་དབུ་སེ།

221

ཛེ་འབའ་རོམ་པ། གྲུབ་ཐོབ་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་གཡུང་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞལ་ནས། སྣང་བ་མི་ངན་འདྲ་བས་རྟག་མི་ཐུབ། །སྒྱུ་ལུས་གཡར་པོ་འདྲ་བ་སླུར་དུ་འཛིག །ཉོར་རྫས་སྒྱུ་མའི་བསླུ་བྲིད་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ། །ཕ་ཡུལ་བདུད་ཀྱི་བཙོན་
ར་འཆིང་བྱེད་མཁན། །སྡུ་དག་འདི་ལ་ཞེན་པ་འཁོར་བར་འཁོར། །འཁོར་བའི་ཁོང་སྙིང་བདག་འཛིན་རྩ་བ་ཆོད། །གསུངས། རིན་པོ་ཆེ་པོ་ཏོ་བའི་ པོ་ཏོ་བ། སྤྱན་སྔ་བ། ཕུ་ཆུང་བ་གསུམ་པོ་ལ་སྐུ་མཆེད་གསུམ། ཁམས་ལུང་པ་དང་བཞི་པོ་ལ་བཀའ
གདམས་ཞལ་བཞི། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་སློབ་མ་པོ་ཏོ་བ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས། ཕུ་ཏི་བྱུང་བ་ཤད་མཛད། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་གྱི་སྤྲུལ་པར་གྲགས། དགུང་ལོ་དོན་དགུ་བཞུགས། གྲྭ་པ་ཉིས་སྟོང་ཐལ་ཆེར་ཆེ་སློས་བཀང་། བུ་ཆེན་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་གཉིས། སྐར་དྲུག་ལྟ་བུ་དྲུག །དང་པོ་གཉིས་གླང་ཐང་
པ་དང་ཤ་ར་བ་གཉིས། དྲུག་ནི་སྤྱིལ་སྐུ་རམ་སྡིང་མ་བ། སྣང་དྲེའུ་ལྷས་པ་གཉིས། གཉལ་ན་གཉལ་པ་ཆོས་འབར་དང་། བྱན་པ་ལྷ་རྗེ་གཉིས། ཡོ་ན་བརྗེ་ཙན་ཆུང་བ་དང་། རོག་དམར་ཞུར་བ་གཉིས། གསུང་བགྲོས་སྤེལ་བས་པ་ལ་མཁས་པ་དཔེ་ཆོས་མཛད་པ་སོ་བྲག་པ་དང་བྲག་དཀར་བ་གཉིས་ཏེ་བཅུའོ། །
རོག་དམར་ཞུར་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཡང་གད་པ་གཅིག་པ་འདྲ། མཚན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། བེ་བུམ་སྟོན་པོ་སྤེལ་བས་འདི་དང་དཔེ་ཆོས་གཉིས་དར་ཆེ་བར་བྱུང་། ཞལ་ནས། ཤི་སྦྲར་རྟོད་ཕུར་ཆུ་རྡུགས་ཁྱེར། །གཡག་རྨེད་ཨི་ཀ་ཀོ་རློན་གཏུམས། །གཞུ་འབང་རྒྱུང་
མདའ་ཁས་བརྒྱ་སྨྲ། །ཞེས་པ། མི་འཆི་ཁ་མའི་སྦྲར་བར་ཁབ་སྐྱུད་ལྟ་བུ་ཚུད་ན་ཤི་ནས་འབྲལ་ཐབས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ཤི་སྦྲར་འཐམས་པ་དེ་འབྲལ་ཐབས་མི་རྙེད། ཆོས་ཡོང་ས་མེད། བེའུ་རྟོད་

ཨར་ཁྲིད། ཀ
བརྒྱད
ཉེར་བརྒྱད

༄༅། །ཕྱུར་ལ་བཏགས་པ་དེ་རང་གིས་མ་མཐོང་བ་དང་རྒྱུགས་པས། དང་པོ་ཐག་འདོམས་གང་ལ་བྲེང་གིས་འགྲོ། དེ་ནས་ཐག་པས་འཁེན་པ་དང་སྐོར་སྐོར་བྱས་པས། ཐག་པ་རིང་པོ་ཧྲོད་ཕྱུར་ལ་དཀྲིས་ནས་ཨོག་གོ་ཕྱུར་པ་ལ་བཀལ་སྡོད་པ་མིན་པ་འཕྱོགས་ཐབས་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དང་པོ་ཆོས་ཤིག་བྱེད་སྙམ་རྒྱུགས་ཀྱང་ཚེ་འདིའི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་ཞེན་པའི་ཧྲོད་ཕྱུར་མ་ཕྱིན་པས་སླར་འཕྱོགས་ཐབས་མེད་པ་རེ་ཡོང་བར་སྣང་ཿ དགེ་བཤེས་གསལ་ཤེས་ཟེར་བ་ཞིག་སྡེ་འཛུགས་བྱས་ནས་ཤི་བས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ངའི་གསལ་ཤེས་ལོ་གསུམ་གྱི་གོང་དུ་ཤི་ན་སྡེ་སྟོད་གསུམ་པ་ཞིག་ཤི་བ་ཡིན་པ་ལ། ལོ་གསུམ་གྱིས་ཤི་བ་ཕྱིས་གསུངས། ཁོའི་ཧྲོད་ཕྱུར་དགོན་པ་དེས་བྱས། ཧྲོད་ཕྱུར་ཆེ་ཆུང་འབྲིང་གསུམ་པོ་འདི་སྤོང་ནུས་ན་ཆོས་མི་ཡོང་བའི་དོན་རང་མེད། རྗེད་བུ་སོ་རྙིས་ཟིན་པ་ལ་མཛོ་རྒོད་ཀྱིས་འུར་བྱས་པས་ཆོག །བ་ཐག་གི་ཐག་པ་ལ་རེའུ་རྒྱུགས་ཐོགས་དོན་མེད་གསུངས། ཧ་ཕྱུགས་སོགས་ཆུ་ལ་སྒྲོལ་བ་ལ་དང་པོ་ནས་ཚམ་ཚོམ་མེད་པ་ལ་མ་བཏང་ན། ཆུ་རྒྱུགས་ཁྲེར་ནས་འགྲོར་མི་ཉན་པར་ཕྱུལ་ཡང་ཚུར་ཕྱུལ་ཡོང་། རྗེད་བུ་ཆུ་མི་འདོད་པ་ལ་ཁ་ཆུར་བཙུག་ཀྱང་འགོས་པ་ཚུན་ཚད་སྨུག་ཏུ་འོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདིའི་ཞེན་པ་བཙན་ཐབས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་ཤིག་མ་བྱས་ན། དེ་ནས་ཞེན་པ་མི་སྤོང་བར་ཕར་བསྐྱུལ་ཡང་ཚུར་སླྲ་རུ་འོང་། ཕྱིར་བསླབས་པ་ཚུན་

223

ཆད་ཀྱང་མེད་པར་བྱེད་གསུངས། གཡག་རྨེད་དེ་དམ་ན་རྨ་འཚོས། ཁལ་མི་བཏུབ། དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདི་ལ་གློད་མ་ཐོན་པས་རང་གཞན་ཡོ་སྡུག་ལ་སྨྲོ་ར་ཚེ་འདི་ལ་ལྷོད་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡོངས་ཏེ་ཉན་དུ་མི་གཏུབས་
གསུངས། ཨི་དཀའ་ཞེས་པ་དབྱུངས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ལ་དང་པོར་ཨི་ཟེར་བ་དེ་འཐོན་པར་དཀའ། འགོ་དེ་རྒྱུང་རྒྱུང་འཛིན་ཐུབ་བྱུང་ན་དེ་ནས་སླ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་དང་པོར་ཚེ་འདི་བློས་ཐོངས་པར་དཀའ་
བ་ཡིན། འདི་ལན་གཅིག་ཐོངས་ན་དེ་ནས་ལས་སླ། སྡུག་པ་རང་དེ་ཡང་འདོད་ཡོན་འདི་རང་ཡིན། དེ་མིན་ན་ཚུར་ཐོང་དང་རང་རེ་ཁམས་པ་ནང་རྩྭའི་ཁ་ན་མེད་ཀྱི་གསུངས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་བློས་ཐོངས་ན་
ཆོས་མི་ཡོང་བའི་དོན་མེད། འདི་དཀའ་བ་ཡིན། འདི་ལ་གཅིག་སྒྲིལ་དང་། ཞེས་ནན་ཏན་གྱིས་གསུངས་པར་གདའ་ཡང་། རང་རེ་ནི་འདི་ཆོས་ཁ་དམས་ནས། མཐོན་པོ་རང་ཞིག་འཚོལ་མཐར་གང་ཡང་མིན་པ་རེ་འོང་བར་
གདའ། ཡང་མི་ཀོ་ཆློན་གྱིས་གཏུམ་པ་དེ་དང་པོ་ལྷོད་ལྷོད་འདྲ་ཡང་བསྐམས་ནས་འཁྱོགས་ཐབས་མེད་པར་བསྡོམས་ནས་ན་ཚ་བསྐྱེད། གྲི་རྡོན་གཅིག་གིས་དེ་ཧྲོལ་ན་སྐྱིད་ལྷན་གྱིས་འགྲོ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོམས་ལས། ནོར་
བུའི་རྣ་ཆ་བུ་དང་བུ་མོ་ལ། །ཡོངས་སུ་ཆགས་སེམས་གང་ཡིན་ལ་ལྟོས་ན། །ལྕགས་ཤིང་ཐེས་མ་ལས་བྱུས་ཆེངས་མ་གང་། །དེ་དག་དམ་པོ་མིན་ཞེས་འཕགས་པས་གསུངས། །འདོད་པའི་ཆེངས་མ་གང་ཡིན་དེ་ལྷོད་ཀྱང་། ། 224

༄༅། །རབ་ཏུ་དགྲོལ་བར་དཀའ་ཞེས་འཕགས་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆེ་འདིའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་ཆད། དང་པོ་ལྟོད་ལྟོད་འདྲ་ཡང་གཞལ་ལ་ཐུག་ན་ཡེ་རང་མི་སྟོང་བར་རང་
གི་སྡོམ་པ་ཚུན་ཆད་བློས་བཏང་ནུས་པ་རེ་ཡོང་བར་སྣང་། དེས་ན་ཆེ་འདིའི་ཞེན་ཆགས་འདི་རྩོལ་བ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲི་རྣོན་པོ་དད་པའི་ལྟག་ཚན་ཡོད་པ་ཞིག་རང་གིས་བྱེད་དགོས། སྤྱིར་འདོད་ཡོན་ལྔ། དེའི་ནང་
ནས་ལྟོ་གོས་གཉིས། དེ་ཡང་གོས་བཞི་ཆ་ལྔ་ཆ་ཡིན། ལྟོ་བའི་ཞེན་པ་འདི་རང་རྩོལ་བ་དཀའ་གསུངས། དམག་འཐབ་པའི་དུས་གཞུ་འགོད་བྱེད་དུ་རྨོག་གིས་མ་བདེ་བ་ལ། རྐང་ཆས་ཕུད་པས་མི་ཕན། རྨོག་ཅིག་རང་ཅི་
ཕུད་བྱེད་དགོས། འབེན་དྲུང་དུ་བཞག་ནས་མདའ་རྒྱང་དུ་འཕེན། རྐུན་མ་ནགས་ལ་སོང་བའི་རྗེས་སྦྱོང་ལ་གཅོད། འབྲི་ཤར་དང་གླུད་ཉུབ། ཚོས་མ་བྱུང་ཚད་ཆེ་འདི་མ་སྤྲངས་པས་ལན་འདུག་པ་ལ་མཐོན་པོ་ཞིག་གིས་
ལན་པ་སྐད་གསུངས། ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྣང་། ད་ལྟ་མཚན་ཉིད་པའམ། སློམ་ཆེན་ནམ་བཀའ་གདམས་པའི་ཕལ་ཆེ་བ་ཞིག་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་གེགས་གང་གིས་བྱས་དང་། དེ་འདྲ་བའི་མཐོ་མཐོ་མོ་ཞིག་རང་རྟད་
གཅོད་དེ། འདི་འདྲ་མར་གནད་ལ་གཏུགས་ཀྱིན་རྟད་གཅོད་པ་ནི་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་བས་ཀྱང་དཀོན་པར་གདའ། ས་མཐོན་པོའི་སྤྲངས་རྟོགས་ཞག་གཉིས་ངེད་རང་གི་ཉམས་སུ་མི་ལོན་པ་དེ་རྣམས་ལས་ངེད་རང་ལ་ད་ལྟ 225

མི་དགོས་ཀ་མེད་རྣམས་རྩད་བཅད་ནས་དགའ་བ་ལ་སྙམ་པ་ཡོང་བར་གདའ། འདི་འདྲ་རྣམས་དཔེར་ན་དཱ་ལྷ་རང་ཨ་གེས་འཆི་ལ་ཁད་པ་ཞིག་སྦྲིན་སྟོང་ཕྱུག་པོའི་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་ནས། དཱ་ལྷ་མི་དགོས་ཀ་མེད་ཀྱི་བཟའ་
བཏུང་མི་འཁྱེར་བར་ནམ་ཕྱུགས་ཟན་དུ་རེ་བའི་གསེར་དངུལ་འདྲ་ཁྱེར་ཡོང་བ་དང་འདྲ་བར་སྙམ། ཁས་བརྒྱ་སྨྲ་ཞེས་པ། ཁམས་པ་རྣམས་གཏམ་གླེང་དུས་ཁས་བརྒྱ་སྨྲ། ཐ་མ་སྟོང་གཡུགས་ཀྱང་དོན་འདི་ཡིན། ཞེས་
གཏམ་གྱི་མདོར་སྨྲ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཅི་བྱས་ཀྱང་། ཆོས་མ་བྱུང་བ་དེ་ཚེ་འདིའི་སྐྱིད་འདོད་འདིས་ལན་གསུངས། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཁོང་གི་གསུང་འདི་ཀུན་ལ་གོ་རྒྱུ་ཞིག་རང་གདའ། དཱ་ལྷ་རང་
རེ་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་འདོད་རྣམས། བཀའ་རྒྱ་ཆེ། ལུང་གྲངས་མང་། ཇི་སྐད་གསུངས་ཀྱང་ཧེལ་གྱིས་དྲིལ་ན་ང་ལ་དཱ་ལྷ་བསླུབ་བྱ་དང་། སྤང་བྱ་གཞན་གང་ཡང་མེད། ཚེ་བློས་ཐོངས་པ་ཞིག་རང་འདོད་སྙམ་
པ་བྱེད་ཀྱིན་འབྱུང་དགོས་གསུངས་པ་དེར་གདའ། དེ་འདྲ་ཞིག་རང་དགོས། གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ཕན་པ་མེད་དོ་སྐྱེས་བུ་ཀུན། གོང་མོ་ཐེམ་རྩ་ཕ་དང་སྤྲེ། གོང་མོ་ཞེས་པ། རང་གི་ཆུ་ཚུར་ཁར་སྤྲེ་མོས་གོང་མོའི་
སྐེ་ལ་བཟུང་། དེར་གོང་མོས་ཕ་ཁར་འཕུར་བས། སྤྲེ་མོ་ཤི་ཤེད། གོང་མོ་འབྲི་སྐམ་འདྲ་བ་ཞིག་བསད་ལགས་ཏེ། ཕ་ཡུལ་མེས་བཅའ་ཞིག་དང་གཏན་བྲལ་བྱས་ཟེར་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདིའི་མིག་ཉེ་འདིས་འདོད་

༄༅། །ཡོན་རེ་དང་སྦྱོང་སྣེ། མཐོ་རིས་ཐར་པ་རྣམས་དང་གཏན་བྲལ་བྱས་གསུངས། ཐེམ་རྩ་ཞེས་པ། འདི་ནས་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱའི་ཕ་རོལ་གྱི་གཡང་རྩད་གཅོད་པ་མིན་པ་ཐེམ་རྩའི་གཡང་ལ་ཐོན་མ་བྱུང་བས་དེར་ལྷུང་ནས་ཤི་བ་བཞིན་དུ་ས་ལམ་མཐོན་པོའི་སྤྱངས་རྟོགས་རྩད་གཅོད་པ་མིན་པ། ཚེ་འདིར་ཞེན་པའི་གཡང་ལ་ཐོན་མ་བྱུང་བས་དེར་ལྷུང་ནས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོང་། དེས་ན་སྒྲུ་སྤྲབ་པ་ཡང་དཀའ་སྣེ། སྒྲུ་རྩལ་གཟབ་གསུངས། ཕ་དང་སྤྲེ་ཞེས་པ། ཕ་གཞའ་མཁས་ཏེ་དེ་ཙུ་ཙམ་རེའི་རྒྱབ་ཏུའང་གཞའ་ཐུབ། སྤྲེ་འབྲི་མཁས་ཏེ་འཇིག་མ་ཙམ་ལའང་འབྲི་ཤེས། གཡི་གབ་མཁས་པས། གད་པ་ཏྟ་ཙམ་རེའི་ནང་དུའང་གབ་ཤེས། དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདིའི་མིག་ཉེ་འདི་གཞའ་མཁས། འབྲི་མཁས། གབ་མཁས་ཏེ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཇོམ་པའམ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་མམ། བྱ་བཏང་ཀུན་སྤངས་ཡིན་ཟེར་བ་རེ་ལའང་ཚེ་འདིའི་མིག་ཉེ་རེ་འོང་གསུངས། ཟླ་བ་ཕྱུགས་ལྷག་ལྷན་ཅིག་མེད། ཟླ་བ་ཞེས་པ། ཞོགས་ལུང་བར་མི་ཞིག་གི་བུ་ཤི་བས་གཟའ་ཟླ་བས་གནོད་བྱས་པས། དེར་ཕོ་ཟླ་བ་ལ་མི་ཤ་ལེན་ཟེར། ཕོས་ཚེས་བཅུ་བཞིའི་ཉུབ་མོ་ཟླ་བ་འཆར་བའི་རི་འགོ་ཡིད་ལ་བཞག་ནས། བཅོ་ལྔའི་ཉུབ་མོ་མདའ་གཞུ་ཁྲེར་ཕྱིན་པས། རི་འགོར་སླེབས་པ་དང་ཟླ་བ་ཕ་ཚད་དུ་སོང་འདུག་པས། ཕོས་གྱང་ར་བ་འདིས་བྱ་བཏང་ནས་ཟེར་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་

227

འོ་ཅེས་ཀྱང་ཆོས་ཤིག་བྱ་སྙམ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཆོས་དང་འཕྲད་རྒྱུ་མེད་པར་ཇེ་རིང་དུ་སོང་གསུངས། དེས་ན་ཚེ་འདི་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོན་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་ཆུད་པ་ཡིན་པས། ཕྱི་མར་ཕན་པ་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་ཚེ་འདིར་ཞེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཚུན་ཆད་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱང་ཕན་པ་མེད། དུད་འགྲོ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་ཤ་ར་བས་གསུངས། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ལྟོགས་ཀྱི་དོགས་པ་ལས་ཤི་བའི་དོགས་པ་ནི་ཡེ་མི་འདུག་ན་གསུངས། ཕྱུགས་ལྷག་ཅེས་པ་ནི། ཚེ་འདི་ཤེས་པ་ལ་ཁྱོ་ག་གྲུང་པོར་རྩི་ན། ཕྱུགས་དང་དུད་འགྲོ་དེད་རང་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་དེ། དམིགས་བྱིས་ཚང་ལ་གནམ་ཕུག་བྱས་སྐྱོལ་གྱིས་དེད་པ་དང་། ཁོ་རང་གི་གནམ་ཕུག་བཟོས་པ་དེ་ལ་བྱིན། སྐྱོལ་གྱི་རྐེད་པར་སོ་བཏབ་ནས་བསད་ཡོ། གཞན་ཡང་སྤྲས་ཀྱི་བྲག་རྒྱབ་ཏུ་བྱ་རོག་གིས་ཝུག་པ་ ཝུག་པས་བྱ་རོག་གི་ཕྲུ་གུ་བསད་ནས་ཟོས། བྱ་རོག་གིས་ཀྱང་ཝུག་པའི་ཕྲུ་གུ། ཁོས་གང་དུ་བསད་པ་དང་ཟོས་པ་དེར་ཁྲིད་ནས་བསད་ཟོས་ཀྱི་ལན་བྱས། ལ་ཤ་གླན་པ་དང་། རྒྱལ་དུ་གཡག་ཡུ་བོ་ གཡག་རྭ་ཅན་གྱིས་ཡུ་བོ་བཏུངས། ཁོས་འཁོན་བཟུང་། འཐབ་ལུགས་སྦྱངས་ཏེ་སླར་འཐབ་པས་ཡུ་བོས་རྭ་ཅན་བསད་པ་བྱུང་གསུངས། དང་རྭ་ཅན་འཐབས་པ་དང་། ཀི་ཀིས་ ཀི་ཀི་ལ་བྱ་རོག་གིས་གནོད་པ་བྱས། ཀི་ཀིས་སྟོད་ལུང་གི་ཀི་ཀི་ཚུན་བསྡུས། འཕན་ཡུལ་གྱི་བྱ་རོག་ལ་ཤ་གླན་པ་བྱུང་གསུངས། བྱ་རོག་ལ་དམག་དྲངས་པ་སོགས་གསུངས། གཉེན་དང་བུ་སྐྱོང་བ་

༄༅། །སོགས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་མཁས་ཧེ་ཟླ་བ་རེ་ལའང་པ་མཉམ་བུ་མཉམ་ཚར། སོག་རྟུམ་དང་། བཟོ་མཁས་པ་ནི་བྱི་བ་དང་ཁྱུག་རྟ་དང་བུང་བ་སོགས་ལ་ལྟོས། དེས་ན་ཚེ་འདིའི་དོན་ཙམ་ལས་སྒྲུབ་མི་ནུས་
ན༑ སྐྱེས་བུའམ་མི་ཞེས་པའི་མིང་དོན་རང་ཡང་མཚར་གསུངས། ལྷན་ཅིག་མིན་ཞེས་པ། ཚེ་འདི་མ་ཉམས་པ་གཅིག་དང་། ཕྱི་མའི་ཆོས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་ཡོང་། པགས་པ་གཅིག་ལ་སྦྱུས་བྲང་ལག་པས་ཟེག་ཚད་གཅིག་
དང༑ ཉིད་བུ་ཆུ་ཐུབ་པ་གཉིས་འོང་བ་མེད་གསུངས། ས་པཎ་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཆེ་ཐབས་མ་ཤོར་བར། །གཏན་གྱི་ཕན་བདེ་ཐར་པ་རེ་བ་དེ། །རྫོངས་པའི་ཞེན་འདོད་གཟུ་ལུམས་ཉིད་ཡིན་པས། །
ཚེ་འདི་བློས་ཐོངས་འབད་པས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབས། །ཞེས་གསུངས། ཆོས་རྗེ་བུས། སྔོན་བསགས་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས། །དལ་འབྱོར་རྟེན་འདི་ཕྱི་ནས་རྙེད་དཀའ་བས། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ་
བའི་གྲུ། །དོན་མེད་ཆུད་ཟོས་མ་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པ་ཡི། བྱེད་རིན་ཆེན་གྲུབ། །གསུངས། ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་སྲས་པས་ཀྱང་། དམ་པའི་ཆོས་དང་ཚེ་འདིའི་འདུན་མ་གཉིས། །མཉམ་དུ་འགྲུབ་པ་སུ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་
དེ་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས། །རང་ཉིད་བསླུ་བ་ཉིད་ལ་ཟེ་ཆོམ་མེད། །ཐད་ཀྱང་ལབ་རྒྱུ་དེ་ལས་མ་མཆིས་པས། །སོ་སོའི་གནས་སུ་ལུས་ངག་དགེ་ལ་སྦྱོར། །ཞེས་མཚམས་མཛད་པའི་སྒོ་ལ་གླན་པ་ཡིན་པར་གདའ། དཀོན་མཆོག་

ལ། བཀའ་གདམས་སྐོར། ལ།

བརྟེགས་པར་ཡང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་བཞིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །གང་གིས་སྨོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ། །དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་ཡང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་རང་གང་ལ་སྙིང་ཐུར་ཐེབས་འདུན་པ་བྱས་པ་དང་། མོས་པ་བྱས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་མིན་པ། གང་དམན་པ་འགའ་བསྒྲུབས་པའི་ཞོར་ལ། དེ་ནས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འགྲུབ་ཡོངས་མི་གསུང་བར་གདལ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུན་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀོ་ནའི་ཁྱད་དུ་སྣང་བ་དེས་ན། ངེད་རང་ཚེ་འདིའི་འདོད་པ་ལ་སྙིང་ཐུར་ཐེབས་ནས་དེ་ལ་འདུན་པ་བྱེད། མོས་པ་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་གང་ཕན་དང་ཅི་ཕན་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་མཆོག་ཆེ་ཕྱི་མའི་དོན་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མི་སྣང་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཡང་ཅི་སྨོས། དེས་ན་ཕྱི་མར་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ཚུན་ཆོད་ཀྱང་སྤུར་གྱི་ལས་དང་། འཆི་ཁར་རྡོད་ཆིལ་ལི་བ་སྙིང་ལ་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་འདོད་འདུན་དྲག་པོས་དམྱལ་བའི་མེ་ནང་ལྟ་བུར་རྩང་གིས་སླེབ་ཡོད། ཐམས་ཅད་འདོད་འདུན་དྲག་པོས་ལས་མང་དུ་བསགས་པའི་འདོད་པ་དེ་འགྲུབ་ཡོང་བ་ཡིན་པར་སྣང་། དེས་ན་ཚེ་འདིའི་འདོད་པ་འདི་མི་སྤོང་བའི་ཐབས་རང་མེད་དོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས།

༄༅། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཐུ་ནུས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་བ། བཀའ་མདོ་རྒྱུད་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མས་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་བརྩེ་བ༔ ཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྙེས་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་དོན་ལ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བ། དེའི་རྣམ་ཐར་ཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་ཞིང་། དེའི་གསུང་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ལྟ་བུའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་བཞིན་ན་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་དཀོན་པར་བྱུང་ངོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་གླེང་ངོ་། །རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། དགེ་ལྡན་དང་། གསང་སྔགས་མཁར་བཏབ། རྫིང་ཕྱིའི་ཞིག་གསོས་གནང་། བཙུན་མོ་ཚལ། འབྲས་སྤུངས། སེ་ར་སོགས་འདེབས་པའི་ཞལ་བཀོད་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་བཞུགས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཆོས་ཀྱི་གདན་ས་འཛིན་པ་བཅུ་གཉིས་ནི། དགེ་ལྡན་དུ་རྗེ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྗེ་མཁས་གྲུབ་པ། རྗེ་ཞྭ་ལུ་པ། རྗེ་བློ་གྲོས་པ། རྗེ་བསོ་བ། བཙུན་མོ་ཚལ་དུ་རྗེ་འདུལ་བ་འཛིན་པ། འབྲས་སྤུངས་སུ་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ། སེ་ར་བླ་མ་དང་རྒྱས་བཟང་པོ། རྗེ་གུང་རུ་པ། གསང་སྔགས་མཁར་དུ་བླ་མ་ཅོག་ཆེན་པ། རྫིང་ཕྱིར་བཟང་སྐྱོང་བ། ཉི་མ་གླིང་དུ་བླ་མ་བྱང་སེམས་པ་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། །གཞན་ཡང་། རྗེ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ། རྗེ་བཙུན། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ །རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་མཐའ་ཡས༔ བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས་པ་བདུན། ཐུགས་སྲས་རྣམ་ཐར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སེམས་དཔའ་བདེ་ཐང་བ་སོགས་བྱུང་། སེམས་དཔའ་ཀུན་བཟང་བས་མདོ་སྔགས་གླིང་བཏབ། བྱང་སེམས་རྭ་སྒྲེང་པས་སྐྱོ་མོ་མཚོ་ཁ་བཏབ། བྱང་སེམས་སྤྲེ་ཞིང་པ་ཆེན་པོས་དོལ་གྱི་དགོན་གསར་བཏབ།

བྱང་སེམས་བདེ་ཐང་བས་ཞལ་ལྷ་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་བཅུ་གསུམ་ཐེབས། རྗེ་མཁས་གྲུབ་པས་རི་བོ་མདངས་ཅན་བཏབ། མལ་དྲོའི་བྱང་སེམས་འདུལ་བ་པ་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན་གྱིས་མལ་དྲོ་སྟོད་དུ་རིན་ཆེན་གླིང་བཏབ། བླ་མ་གྲགས་རིན་པ་ཡོན་མཆོད་ཀྱིས་ཆ་དཀར་བཏབ། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་བཀྲས་ལྷུན་ཆོས་སྡེ་བཏབ། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དེ་དག་ནི་རྗེའི་དངོས་སློབ་ཐུགས་སྲས་སྐུ་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བུ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ནི་དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་རྒྱ་སོག་མངའ་རིས་བཅས་ལ་མཐའ་ཡས་པར་སྣང་ངོ། །སེམས་དཔའ་བདེ་ཐང་པས། རྗེའི་དངོས་སློབ་ཆེན་པོ་རྗོག་ཆོས་རྗོར་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་སྤྲེ་ཞིང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་བཞེས་པ་དེ་ལ་འབུལ་བ་དངུལ་ཞོ་སྟོང་ཙམ་བསྐྱལ། རྗེའི་དངོས་སློབ་བླ་མ་བྱང་གླིང་པ་ཆེན་པོ། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཁོང་གི་སྐུ་ཚེ་རིང་ཤོས་ཐུབ་པར་སྣང་། རྗེ་ལ་དེ་དུས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཏུགས་པས། ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་དང་། ཆོས་རྗེ་རོང་པོས་ཀྱང་ཆོས་གསན། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ངོར་དགོན་གསར་དང་། ན་ལེནྡྲ་གཉིས་བཏབ་པོ། །དང་པོར་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་སྐྱོ་ཤས་ཤིག་མེད་ན། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ལས་མི་འདའ་བས། བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ཟབ་པ་ཡང་རེ་ཞིག་བཞག་ནས་ངེས་འབྱུང་མ་སྐྱེས་བར་དུ་འབད་དགོས་གསུངས་པ་ལགས་པར་གདའ། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བའི་ བྱམས་པའི་དཔལ་གྱིས་ཁྲོ་ཕུའི་བྱམས་ཆེན་བཞེངས། ཁོང་གི་བླ་མ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིས་རབ་གནས་མཛད། དེའི་སྲས་ཁྲོ་ཕུ་བ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། དེའི་སློབ་མ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། རྗེ་ཕག་གྲུའི་སློབ་མ་ཀུན་ལྡན་གཙང་གནས་ཁྲོ་ཕུ་བ་རྣམས་བྱོན།

ཨར་ཁྲིད། ཀ

བཅུ་བཞི།

ཨར་འཕྲེད།

༄༅། །ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཚེ་སྲོག་ལྦུ་བར་མ་ཤེས་ཤིང་། །ཞེ་ནས་འཆི་བ་མ་དྲན་ན། །དགེ་ཕྱོགས་མང་པོ་བྱས་གྱུར་ཀྱང་། །ད་དུང་ཚེ་འདིའི་ལག་ཆ་ཡིན། །རྙེད་གྲགས་སྐྱུ་མར་མ་ཤེས་ཤིང་། །ཚེ་འདོད་ཁེ་དྲགས་མ་བོར་ན། །མི་ཡིས་དམ་པར་བཟུང་གྱུར་ཀྱང་། །ད་དུང་ཆོས་བརྒྱད་ཕོལ་པོ་ཡིན། །ཚེ་འདི་ཐེད་ལ་མ་བོར་ན། །ཇི་ཙམ་དགེ་ལ་འབད་བྱས་ཀྱང་། །ཕྱི་མར་ལག་སྟོང་གཅེར་བུར་འགྲོ། །ཕྱི་མ་ཅི་འབྱེར་ཨ་ཙ་མ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མ་གོ་ཞིང་། །འདོད་ཡོན་ཆིམ་པ་མ་མཆིས་ན། །ཁ་ལྷའི་ཐུད་ཁམ་ཆེ་ན་ཡང་། །ད་དུང་ཐོག་པོ་ཧྲུན་ཙན་ཡིན། །གསུངས། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཕོ་བོའི་སྒོམ་པ་རིན་ཆེན་བླ་མ་སྒོམ་སྐད། བསྒོམ་ཙ་ན་བསྒོམས་པས་དར་ཡུག་དང་ཧ་སིག་སོགས་མང་པོ་ཡོང་སེམས་ན་ཇི་ཙམ་བསྒོམས་པ་སྡིག་པ་ཡིན། སྒོམ་ཙ་ན། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་དབྱུང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ས་བོན་གདབ་སེམས་ན་སེམས་པ་ཙམ་ཞིག་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་ནམ་མཁར་མི་ཤོང་གསུངས། ཆོས་རྗེ་བུས། ཚེ་འདིའི་མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཆགས་སྡང་ལོངས་སྤྱོད་གསོག་ཅིང་འཁོར་བསྡུས་ཀྱང་། །འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར། །ལས་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་སྤྱོད། །ཚངས་དང་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་སོགས། །འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་ཐོབ་ཀྱང་མི་བརྟན་ཞིང་། །ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོའི་ངེས་མེད་ཀྱི། །འཁོར་བར་ཡིད་འབྱུང་

233

བྱོས་ཤིག་རིན་ཆེན་གྲུབ། །ཅེས་ཁོང་རང་ལ་གདམས་པར་མཛད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གོ་འཚལ། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པའི་ ཡང་དགོན་པ་ནི། ས་པཎ་གྱི་བྲག་པ་རྗོད་ཚང་པ་སོགས་བསྟེན། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་སྤྲུལ་སྐུར་ཡང་བཞད་དོ། །ཞལ་
ནས་ཀྱང་། སྤྱིར་ཆོས་མཐོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་དགའ། དམའ་མོ་ཆོས་བློ་མི་ཁེངས། སྟོང་སྟོང་པོ། མེད་མེད་པོ། མཐོ་མཐོ་པོ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་དགའ་སྟེ། ཆོས་ཀྱིས་པོ་སློ་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་ཚོད་དུ་མི་འདུག །ཆོས་རྫོགས་པ་ཆེན་
པོ་ཡིན་པས་མི་ཕན། གང་ཟག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་འགྲོ་དགོས། ཆོས་སྐད་ལ་ཧ་རི་བ་མང་པོ་བྱུང་ནས་གང་ཟག་ལ་ཕྲི་མི་རི་བ་མང་པོ་མཐོང་། ཆོས་ཚིག་རྐྱང་དུ་སོང་ནས་ལག་ལེན་ལ་མི་འདེབས་པ་དེ་པག་ཤིའི་སླུ་
སྐད་ནི་ཙོས་འདོན་པ་དང་ཁྱད་མེད། ཆོས་གཅིག་གོ་གཉིས་གོ་ལག་ལེན་ལ་འདེབས། གཅིག་ཤེས་གཉིས་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བ་ཞིག་དགོས། ཆོས་རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་མ་བྱོན། སེམས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་ཚུ་མ་འདྲེས་
པར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བར་ན་ཧར་པ་མི་ཤོང་བ་ཙམ་བྱུས། ཆོས་བློ་བའི་ཚོད་མ་བཞིན་ཁ་ལ་ཙ་ལེ་བྱུས་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལགས་སོད། ཚ་འབབ་ལ་ལེ། གེ་གེ་རེ་བྱུས་ནས་མི་ཉན་པ་མང་པོ་གདའ་
སྟེ༑ དེ་ཙ་ན་ཆོས་ཀྱི་དགོས་པ་མ་འགྲུབ་པ་ལགས་སོད། ངས་ནི་ཆེ་བློས་གཏོང་བ་ལ་བསླབ་པའི་མཐིལ་དུ་བྱུས་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་བུ་ཀུན་གསུངས། རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེའི་ རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས། བླ་མ་སྐྱང་བློ་གྲོས་

༄༅། །བརྟན་པ། དགྲ་བཅོམ་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། བུ་སྟོན་སོགས་བླ་མ་མང་། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་འབྱུངས། གདུལ་བྱ་ཕྱིན་ལས་ཆེ། ཡི་དམ་ཞལ་གཟིགས། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གྲངས་བར་དུ་དྲུལ་ཚུ་ཆོས་རྫོང་དུ་བསྟན་པ་སྐྱོངས། རྒྱ་འཐམ་
དཔལ་གསུམ་སོགས་བུ་ཆེན་མང་ངོ་། །ཞལ་ནས་ཀྱང་། དམ་ཆོས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ། །ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི། །བློད་ན་འདི་ལས་བར་ཆད་ཆེ་བ་མེད། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདི་སྤང་བྱ། །ཐོས་
བསམ་སྒོམ་གསུམ་དགེ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་། །བློ་ངན་འདི་དང་འདྲེས་ན་རོ་བརྒྱའི་ཟས། །ངན་སྐྱུགས་དག་དང་འདྲེས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །བཟང་པོ་ངན་པར་བྱེད་པ་གདོན་མི་ཟ། །དཔོན་སློབ་མཆེད་གྲོགས་གཉེན་རྣམས་རྩོད་
བྱེད་ཅིང་། །ཕྲིག་སྡུག་གཏམ་ངན་ཀུན་ལ་མི་འཛེམ་པར། །ངལ་བ་ཆེན་པོས་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲུབ་བྱེད་པ། །བློ་ངན་འདི་ཡིས་དབང་མེད་བསྐུལ་བར་ཟད། །གཞན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གཞོམ་ཕྱིར་ལུས་སེམས་ཀྱི། །འབད་པ་དྲག་
པོས་འཐབ་དང་རྩོད་བྱས་ནས། །རང་གཞན་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་འཕུང་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་སྙིང་དུ་བློ་ངན་གདོན་འདི་ཞུགས། །གསུང་རབ་སྒྲོན་མེ་ལག་ཏུ་ཐོགས་ནས་ཀྱང་། །རྙེད་བཀུར་འཁོར་སྡེའི་དོན་དུ་འཐབ་རྩོད་སོགས། །
སྡིག་པའི་གཡང་སར་གོམས་པ་འདོར་བའི་མིག །བློ་ངན་རབ་རིབ་འདི་ཡིས་བསྒྲིབས་པར་ཟད། །ནོར་མང་སྦྱིན་ཡང་གྲགས་དང་འཁོར་ལ་སོགས། །དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་ལས། །འབྲས་བུ་ཆུང་ཞིང་ངན་པར་

235

ཕ་ བཀའ་གདམས་སྐོར། ཕ

སྐྱུར་བྱེད་པ། །བློ་ངན་བ་མོ་འདི་ཡིས་བཙོམ་པར་ངེས། །འབད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་ཀྱང་རྙེད་སོགས་ཀྱི། །འཆིང་བས་བཅིངས་ནས་ཐར་ལམ་མི་བགྲོད་ཅིང་། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་འཆིང་བྱེད་ལྕགས་སྒྲོག་དེ། །བློ་ངན་
འདི་ཡི་ལག་ན་ངེས་པར་གནས། །ཡུན་རིང་བསམ་གཏན་བསྒོམས་ཀྱང་ཆགས་སྡང་གིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་སྨོད་བྱེད་ཅིང་འཐབ་རྩོད་བྱེད། །ཞི་གནས་བསྒོམས་པས་མ་ཞིའི་བློ་སྐྱེས་པ། །བློ་ངན་ཡུར་མའི་རྩ་བ་ཡོད་པས་
ལེན༑ ༑ནད་གདོན་ཆོམ་རྐུན་དགྲ་སོགས་དམ་ཆོས་ཀྱི། །བར་ཆད་ཡིན་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་རང་གི་བློ། །ལས་སུ་རུང་ན་དེ་ཀུན་གྲོགས་སུ་འགྱུར། །བློ་ངན་འདི་ནི་དམ་ཆོས་གེགས་སུ་ངེས། །ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་བསྒྲུབ་པས་
འགྲུབ་པ་དཀའ། །གྲུབ་ཀྱང་རང་དབང་སྤྱད་པའི་ངེས་པ་མེད། །བདག་ལ་ངེས་པར་འོང་བ་འཆི་བ་ཡིན། །དེ་ཚེ་ནོར་དང་འཁོར་སོགས་ཀྱིས་མི་ཕན། །དེ་དང་བྲལ་བས་ལྷག་པར་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཚེ་
འདིའི་ཆེ་ཐབས་སྤྱངས། །ཞེས་གསུངས། ཚེ་བློས་བཏང་གི་ཆོས་འདི་ནི་ཟབ་པ་བས་ཀྱང་ཟབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཟབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བློས་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཞིང་། རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་དང་། བདེ་
བ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གནད་ཅན། གཞན་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཟབ་པ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཚེ་བློས་གཏོང་གི་ཆོས་འདི་ནི་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་སྟེ། རྒྱ་གར་རང་དུ་ཡིན་ན་དངོས་སློབ་སེམས་ཙམ་པ་མན་ཆད་ཕྱིའི་

ཐར་ཁྲིད་ཀ། བཅུ་ཞེ། ཐར་འཁྲིད།

༄༅། །མདུན་དུ་ཡིན་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་བྱས་ན། ཤ་པ་འདི་འདྲའི་ཁ་འཆལ་ཟེར་བ་སྨྲོ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་ཡོང་བ་ཡིན་པར་སྣང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་པའི་དགེ་བཤེས་བཀའ་བཅུ་འཛིན་པའམ། བླ་མ་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ཕྱག་བྱེད་པའམ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་ཁ་ཏོན་བྱེད། དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱའི་ཞལ་ཕྱེ་བའམ། མཚམས་དང་འདག་སྦྱར་གྱིས་དུས་འདའ་ཞིང་ལྷ་དང་ཙ་ཀླུང་བསྒོམ་པའམ། ཕྱག་ཆེན་དང་ཞི་བྱེད་རྫོགས་ཆེན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོ་འབྲུག་ལྟར་གྲགས་པས་ཀྱང་། ཆོས་འདི་མིག་གིས་མི་རྟོགས་པར་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་དང་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་པོ་འདི་བློས་བཏང་དགོས་བྱས་ན། ཤ་པ་འདི་འདྲ་བའི་ཁ་འཆལ་ཟེར་བ་སྙམ་ནས་བློར་མི་ཤོང་། ཆོས་འདི་ལ་དདངས་པ་དང་སྐྲག་པ་དང་། སྤྲ་བཀོང་བ་སྐྱེ། གཞན་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་བློས་བཏང་བ་མཐོང་ནའང་དེ་ལྐུགས་པ་དང་ཕ་མ་གཉེན་བཤེས་ལ་སོགས་པ་སྤུའི་ཁ་ལ་ཡང་མ་ཉན་པར་སྨྲང་འཁྱམས་ལ་འགྲོ་བ་ཟེར་ནས་གླེན་པ་དང་གོ་མ་ཆོད་དུ་རྩི། བྱ་བ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཚེ་འདིར་ཕྱུག་པོ་སོགས་མི་ཡོང་བ་དང་། མི་གྲལ་དུ་ཚུད་ནས་སྐྱིད་པོ་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཚུད་པ་དང་། མིས་མཐོང་ཆ་འཛིག་ཡོད་པ། དངོས་པོ་ཕྱུག་པ་མི་ལ་རེ་མི་དགོས་པ། ལག་པ་གདེང་མི་དགོས་སྤྲང་མི་དགོས་པར་ཧ་དཀར་ནག་ཤ་མར་མཐུད་གསུམ་ཞིལ་ལེ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡོད་པ། བྱེད་ཆོས་པའམ་ 237

མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་མིས་བསྟོད་པ་སྐྱིད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྙམ་ནས། རང་ཡང་དེ་ལྟར་འབད། གཞན་ལ་འང་དེ་ལྟར་སློབ། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་པོ་གྲོད་པ་དང་ཤེས་ཆེ་བར་བྱེད་པ་སྣང་ན། གཞན་ཁྲིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གློར་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་མི་ཤོང་བ་ལྟ་ཡང་ཅི་སྨོས། དཔལ་ཛ་ཆུང་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཐམས་ཅད་དགའ་ཚོར་བྱེད། གྲོགས་གཉིས་གསུམ་དུ་ཚོགས་ནའང་དེའི་གླེང་མོ་ཁོ་ན་གླེང་། དེའི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་འབུངས་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བར་ཡང་སྣང་། ཚེ་བློས་གཏང་གི་ཆོས་ལ་དགའ་ཚོར་བྱེད་མཁན་རང་དཀོན། ཚེ་འདིའི་གཉེན་དང་ཉེ་འབྲེལ་ཞིང་ཁང་དང་ནོར་རྫས་སོགས་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་འདི་བློས་ཐོང་ཞིག་བྱ་བའི་ཆོས་བཤད་ན། ཐང་བུའི་མགོ་ལ་དབྱུག་པ་རྒྱབ་པ་ལྟར་ནག་ཐོམ་གྱིས་འགྲོ། སྣ་དུས་པ་ན་ཏིང་ངེ་ཉན་ཡེ་མི་འདོད། ཉམས་སུ་ལེན་ཡེ་མི་འདོད་པ་ཡོང་བ་དེར་སྣང་། འདི་ཤབ་ཤོབ་ནི་མིན། ཉམས་སུ་ལེན་འདོད་པ་ཡོད་ན་ཚུར་ཤོག་དང་། རང་རེ་ཁམས་པ་ནང་བརྫུའི་ཁ་ན་མེད་པ། འགྲོ་བའི་མགོན་པོའི་ འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དབྱེར་ཆེན་པོའི་དཔོན་པོ། སྤྲུལ་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། རྗེ་འབྲུག་མཛོད་ཤེས་མཐའ་ཡས། བུ་ཆེན་བཅུ་བཞི་ལ། དཔོན་པོ་ཆེན་པོ་གཉིས་ནི་སློན་པོ་སྟོན་པ། ཟླ་མ་སངས་ཡོན། དགས་པོ་ན་བང་རིམ་པ་དང་། བཟང་མོ་བ་གཉིས། ལྡོ་བྲག་ཤར་དུ་དབུ་མ་པ། ཐུབ་ཏུ་དགེ་ཤོང་བ། ཨེའི་སེངས་སྒང་བ། གཉལ་ན་ས་འབྱུང་བ། དོལ་དུ་མཆེ་བ་ཅན་པ། གྲབ་ཏུ་ཟོང་དགོན་པ། ཞོག་ཐོང་སྟོན་པ། མ་ཚང་དམ་པ། བྱིན་ནས་སློབ་དཔོན་ལམ་པ།

༄༅། །གཙང་ན་གཙང་སྟོན་ཉི་མ། ཞང་སྟོད་ལ་དགོན་པ་གཉིས། དེ་དག་ནི་དུ་མས་དགོན་པ་གསར་པ་བཏབ། ཁ་ཅིག་གིས་རྙིང་པའི་གདན་ས་བསྐྱངས། དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཆོས་བརྒྱུད་དང་དགོན་པ་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཆེ་འདིའི་མཁས་བཙུན་སྒོམ་ཆེན་ཡང་། །ཆེ་འདིའི་མཁས་ལོ་བཙུན་ལོ་འདོད། །མཚམས་བཅད་ཡ་ཐེམ་ཡི་གེ་བྲིས། །མི་དང་མི་འཕྲད་སྒོམ་ཆེན་ཡང་། །ཆེ་འདིའི་སྒོམ་ཆེན་བཟང་ལོ་འདོད། །སྦྱིན་གཏོང་བྱས་ཀྱང་ཆེ་འདི་ཡི། །བྱས་ལོ་གཏོང་ལོ་ཁོ་ན་འདོད། །དཔེར་ན་ཆུ་ལ་ཕྱེ་བཏབ་འདྲ། །ཐ་ན་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་རེ། །བྱས་ཀྱང་མི་ཡིས་མཐོང་དུ་རེ། །རྣམ་རྟོག་མི་དྲན་དགུ་དྲན་འདིས། །ཅི་བྱེད་རྣམས་ལ་འདིས་སླེབས་པས། །དགེ་སྦྱོར་ཅི་བྱས་ལོ་ལོར་འཚོར། །ཐམས་ཅད་ལོ་པའི་རྟ་པས་ཁྱེར། །དེས་ན་ཆེ་འདིའི་རྣམ་རྟོག་ལ། །མདུང་རེ་འདེབས་དགོས་སྐྱེས་བུ་ཀུན། །འདི་ལ་མདུང་རེ་མ་ཐེབས་ན། །མཁས་བཙུན་སྟོན་སྒོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྒོ་མི་ཁེགས། །ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟློག་པའི། །མཁས་པ་བཙུན་པོ་སྒོམ་ཆེན་གྱིས། །དགོས་པ་ཅི་ཡོད་མདོ་དོན་ཤོར། །མི་ཆེ་རྩིལ་གྱིས་བྲླ་སར་བསྡད། །ཀུས་ཁར་ཆེ་འདི་མ་སྤྱོངས་པས། །གནས་གཞི་དགོན་པའི་ཞེན་པ་བྱས། །སྤྱི་འཁྲུགས་ལ་སོགས་སྡིག་པ་རྣམས། །བྱས་ནས་གནས་དགོན་ཞུལ་དུ་བཞག །རང་ཉིད་མནར་མེད་མེ་ནང་དུ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། །མ་བསམས་པ་ཡིས་ལེན་པ་ཡིན། །མདོར་ན་འཆི་བ་མི་རྟག་པ། །བདག་གི་

རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན། །གསང་བ་འདུས་པ་མི་ཟབ་སྟེ། །འཆི་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། །སྐྱབས་འགྲོ་ཚིག་གསུམ་ཟབ་པ་ཡིན། །མཐོན་པོའི་ཆོས་ལ་སྟེགས་སྟེགས་ནས། །གཡང་དུ་ལྷུང་ངོ་སྐྱེས་བུ་ཀུན། །དེ་ཚེ་ཟབ་མོའི་
གདམས་ངག་ཀྱང་། །ཕྱི་ནང་ལོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །གསུངས། བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཚེ་བློས་གཏོང་བ་ལ་གཏད་པ་བཞི། རྡོ་རྗེ་གསུམ། བུད་སྟེགས་ཐབ་གསུམ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། དང་པོ་བཞི་ནི། བློ་
ཕུགས་ཆོས་ལ་གཏད། ཆོས་ཕུགས་སྤྲང་ལ་གཏད། སྤྲང་ཕུགས་ཤི་ལ་གཏད། ཤི་ཕུགས་གྲོགས་པོ་སྟོང་པར་གཏད། རྡོ་རྗེ་གསུམ་ནི། ཐབས་མེད་རྡོ་རྗེ་སྤོན་ལ་བཏང་། ཁྲེལ་མེད་རྡོ་རྗེ་རྗེས་ལ་འཛོག །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རང་
དང་འགྲོགས། ཕྱི་མ་གསུམ། མི་ཁྱུ་ནས་བུད། ཁྱི་གྲལ་སྟེགས། ལྷ་གྲལ་ཐབ་གསུམ་མོ། །འདི་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་ཇི་ལྟར་མཛད། དཀའ་བ་ལོ་དྲུག་ཏུ་སྤྱད་ལུགས། རྗེས་འཇུག་ལ་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
སོགས་གསུངས་ལུགས་རྣམས་གོ་ན་གོང་གི་གཏན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ། ཆོས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་གོ་ནས་འོང་། དེ་བཅུ་ལ་ཕུགས་ནོར་བཅུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད། དེ་རྣམས་ཡིད་ལ་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཁྲུལ་
པ་འཛོམས། ཆགས་ཞེན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་སྐམས། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རི་བོ་བསྙིལ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྫོང་བསྒྲིལ། ལས་ངན་གྱི་གྲུ་འཇིག །གཉེན་པོའི་ཐང་བདེ་བ་ལ་སླེབས་པས། ཕུགས་ནོར་གྱི་མཆོག་རབ་ཏུ་སྣང་སྟེ། འོག་མ་

༄༅། །རྣམས་སུ་ཡང་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་ཚེ་བློས་གཏོང་གི་ཆོས་འདི་བློས་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞིང་གསང་བའི་གནས་ཡིན་པས་
ན། ཟབ་མོ་གསང་བ་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་བྱ་བ་འདི་ལགས། གཞན་ཡང་ཕན་བདེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གཞན་ལ་མེད་པ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན། ཡང་ཆོས་འདི་ཟབ་མོ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ལགས་ཏེ། ཚེ་འདིའི་བདེ་
བ་དང་། ཕྱི་མའི་བདེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་འདིས་ཚེགས་མེད་པར་འགྲུབ་པས་སོ། །འོ་ན་ཚེ་བློས་གཏོང་བ་དེ་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་རྣམས་སྤོང་བ་མིན་ནམ། ཚེ་བློས་བཏང་བས་ཚེ་འདིའི་བདེ་
བ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྙམ་ན། དེ་ཁྱེད་བདེན་ཏེ། ཨ་རེ་འདོད་ཀྱིས་སྡོང་བ་ཡིན། ཆེན་པོ་འདོད་པས་སྐལ་བ་ཆད། མཐོན་པོ་འདོད་པས་གཡང་དུ་ལྷུང་སྐད་ན། བདེ་བདེ་མོ། སྐྱིད་སྐྱིད་པོ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྙམ་པ་ལ་སྐྱིད་པོ་ཡོང་བ་
མིན་མ་བྱུང་ཡང་ཕོ་རང་ཤེས། དགོས་པ་མེད་སྙམ་པ་ཞིག་ལ་སྐྱིད་པོ་ཡོང་བ་ཡིན་ལོ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྟགས་མི་འདོད་ཀྱང་། རྟགས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་མི་གཏོང་བ་ཟེར་རམ། སངས་རྒྱས་ཟེར་བའི་སྤྲ་བོ་ཆེ། འདོད་པ་
སྤངས་པའི་རྩན་གདལ། མི་ཟེར་རམ། གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཉམས་སྨྱོང་ཅན་གྱི་སྒོ་ཁང་ན། སྐྱིད་པོ་སྒོ་ཉལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དེ། ཞིམ་ལྡོ་ཅན་གྱིས་མ་ཚོར་བར་ཡོད་པ་ཡིན། གཉེན་པོ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཁང་ན། འཇིགས་རྟེན་

བློས་གཏོང་སྒོ་ཉལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དེ། ཆགས་སྡང་ཅན་གྱིས་མ་ཚོར་བར་ཡོད་པ་ཡིན། རྩ་བ་ཆོད་པའི་སྒོ་ཁང་ན། བློ་བདེ་སྒོ་ཉལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དེ། རེ་དོགས་ཅན་གྱིས་མ་ཚོར་བར་ཡོད་པ་ཡིན། ཚོག་ཤེས་ཅན་གྱི་སྒོ་ཁང་ན༔ ཕྱུག་པོ་སྒོ་ཉལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ཅན་གྱིས་མ་ཚོར་བ་ཡོད་པ་ཡིན། གསུངས། རྟོགས་ལྡན་བསམ་གཏན་དཔལ་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཚེ་འདི་སྐྱིད་འདོད་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །ལྷུང་ལ་བསྐུར་ན་གཏན་སྐྱིད་འབྱུང་། ། གསུངས། ཤ་བོ་སྒང་པའི་ ཤ་བོ་བའི་མཚན་པདྨ་བྱང་ཆུབ། སྐུ་མཆེད་གསུམ་གྱི་སློབ་མ། འཕན་ཡུལ་རྒྱལ་ཤ་བོ་སྒང་དུ་གདུལ་བྱ་བསྐྱངས། ལུང་རྟོགས་རྒྱ་ཆེ། གཤེགས་དུས་ཀྱང་སྤུར་རིལ་པོ་རིང་བསྲེལ་དུ་སོང་འདུག་ཟེར་རོ། །ཞལ་ནས་ཀྱང་། ང་ལ་བློ་གཏོད་ནུས་པ་ཡོད་ན་སྐྱིད་དུ་གཞུག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་སྐམ། འོ་ན་ང་ཡང་བློ་གཏོད་སྐམ་ན་ཐབས་གཞན་མེད། མན་ངག་གཞན་མེད་ཚེ་འདི་བློས་གཏོང་འཇུག་པ་ཡིན་གསུངས། ཡང་ཤ་བོ་སྒང་པའི་ཞལ་ནས། འོ་སློབ་ཀྱི་ཚེ་འདི་ཕྱིའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཚེ་འདིའི་འདོད་པ་ཡིན་པས། ཚེ་འདིའི་འདོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་སྐྱུངས་དགོས། ཚེ་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཆེས་ཙ་ན་ཐུགས་མི་བདེ། གར་རྒྱུག་ཆ་མེད། དེ་ཙམ་ན་སྡིག་སྡུག་གཏམ་ངན་གསུམ་དུས་གཅིག་ལ་འོང་། དེས་ན་འདོད་པའི་བློ་སྣ་མང་པོ་འདི་བཟློག་དགོས། འདོད་པའི་བློ་སྣ་བཟློག་ཏུ་བཏུབ་ཙ་ན་སྐྱིད་འགྲོ་ཚུགས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཚེ་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཡས་རྟགས་སུ་སྙིང་ལ་ཅི་ཡང་མི་འདོད་ལ་

༄༅། །ཅི་ཡང་མི་གསོག་པ་ཞིག་དགོས། སྐྱིད་པ་མི་འདོད་ཙ་ན་སྐྱིད་པའི་མཆོག་ཡིན། སྙན་པ་མི་འདོད་ཙ་ན་སྙན་པའི་མཆོག་ཡིན། གྲགས་པ་མི་འདོད་ཙ་ན་གྲགས་པའི་མཆོག་ཡིན། འཁོར་མི་འདོད་ཙ་ན་འཁོར་གྱི་མཆོག་
ཡིན༔ སྙིང་ནས་ཆོས་བྱེད་ན་བློ་སྦྱོང་ལ་གཏོད་དགོས། སྦྱོང་གི་ཐ་མར་འཆིར་འཇུག་ཐུབ་དགོས། བློ་སྣ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ན་ལྷ་འདྲེ་མི་གསུམ་གྱིས་འོ་བརྒྱལ་དུ་མི་འཇུག་ངེས་པ་ཡིན། ཚེ་འདིའི་འདོད་པ་ལ་བསྐམ་ཤ་
བཅལ་ནས་རང་སྣ་རང་གིས་ཐབ། རང་སྡུག་རང་གིས་བྱུས། མིས་འཕྱ་ལ་རང་སྡུག་པ་ཕྱི་མ་ལ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡོང་བ་ཡིན་གསུངས། སྐྱེས་མཆོག་པས་ཀྱང་། མཚན་བསམ་གཏན་དཔལ། འཕན་ཡུལ་རྒྱ་བྲག་ཆོས་རྗེའི་སློབ་མ། ཕུང་
རྡོགས་རྒྱ་ཆེ། སྒོ་མོ་ཡབ་ཀྱི་དགོན་པ་བཏབ། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེ་བར་བྱུང་། གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན་ལ་སོགས་བུ་ཆེན་ཀྱང་མང་། སྐྱེས་མཆོག་ཆོས་རྗེ་ར་ཡང་གྲགས། ཚེ་འདི་ཕྱུང་ལ་བསྐུར་ཐུས་ན། །ཞེན་ལོག་པོ་ཞེས་འདོགས་པ་ལགས། །ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་ཙ་ན། །
གྲགས་པས་ས་སྙིང་ཁྱབ་པ་ལགས། །ལུས་སྲོག་ཆོས་ཕྱིར་ཐོངས་ཙ་ན། །སྙན་པའི་བསེར་བུས་བསྐྱོད་པ་ལགས། །གསུངས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། གཡན་པ་འཕྲུགས་ན་བདེ་འགྱུར་ལ། །དེ་བས་གཡན་པ་
མེད་ན་བདེ། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་འདོད་ལྡན་བདེ། །འདོད་པ་མེད་པ་དེ་བས་བདེ། །ཆོས་ནི་ལུགས་ཀྱི་དམ་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མངོན་དགར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་དགའ་བར་གྱུར་པས་ཀྱང་། །འདི་དང་གཞན་དུ་བསླུ

མི་འགྱུར། །ཆོས་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བྱེད་པ་དང་། །ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིས། །ལྷ་རེ་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་འདུད། །ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་དུ། །གྲགས་དོན་འདོད་སྣང་
མ་ལགས་ན། །དེས་ན་ཤིན་ཏུ་འབྲས་བུ་བཅས། །དེ་ལས་གཞན་འགྱུར་དོན་མ་མཆིས། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་བཞིན་བྱས་ཚེ་འདིའི་འདོད་པ་སྤྱངས་ན་ཚེ་འདིར་ཡང་རྙེད་བཀུར་སྙན་
གྲགས་སོགས་ཅི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོང་། རྒྱལ་སྲིད་གཟུང་བས་ཀྱང་རང་གཞན་ཡོངས་ལ་ཕན་ཐོགས། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཁྱོད་འདོད་པ་ལ་སྙིང་ཕྱུར་ཐེབས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བའང་དོན་མ་མཆིས་གསུང་
བ་ལགས་པར་གདའ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པར། གང་གི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཐོངས་དཀའ། །དེ་ནི་གཞན་ལས་ལྷུན་པ་ཉིད། །གང་དག་དེ་རྗེས་འགྲོ་དེ་དག །ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བསླུ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
ཆོས་ལེགས་པར་བྱས་པས་ཚེ་འདི་རང་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱིད་པར་འོང་བ་ལ། དེ་ཙམ་ཡང་མི་རྟོགས་པ་ནི། ལྷུན་པའམ་གླེན་པ་ཡིན་པས། དེས་རང་གཞན་ཕུང་། དེས་ན་ཆོས་ལེགས་པར་བྱས་པས་བདེ་བའི་གནས་སུ་
སླེབ་པར་གལ་ཆེ་བར་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས། གཡེང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ཅན་ཆོས་མཆོག་གང་ཐོབ་པས། །ཕྱོན་ཆད་མ་ཐོབ་པ་ཡི་སྐྱིད་པའང་རབ་འཐོབ་ཅིང་། །བདེ་བ་ལས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་

༄༅། །མེད། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེ་མཆོག་མི་ཟད་དང་། །སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་མཉམ་མེད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའང་ཐོབ། །ཅེས་བསྔལ་བཀུས་ཀྱི་ཐོག་མར་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་སུ། གལ་ཏེ་བདེ་བ་ཀུན་འདོད་ན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོངས། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ན། །མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཇི་སྲིད་འདོད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ༑ །དེ་ཡི་བར་དུ་ངོམས་མི་འགྱུར། །དེ་ལ་གང་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི། །ཕྱོག་བྱེད་དེ་དག་ཆིམ་པ་ཐོབ། །འདོད་པས་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ངོམས་པ་སྐྱེད། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ངོམས་པའི་མི། །སྲིད་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཚོ་བ་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་པའི་བདེ་བ་ནི། བཟང་བཏུང་དང་བུད་མེད་དང་གླུ་གར་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདེ་བས་ཡེ་མི་ངོ་བ་ཞིག་ཡིན་གསུངས། ཇི་ལྟར་ཡིན་བྱུས་པས། བཟའ་བཏུང་སོགས་ལ་སྤྱད་པའི་བདེ་བ་ནི་ལུས་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པ་མིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པས་ནམ་འདོད་དུ་མི་འབྱུང་བས་རེས་འགའ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་ཅར་ན་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཕྱིས་འཕགས་པའི་ནོར་ཐོབ་པ་མིན་པ་དང་། ལོངས་སྤྱད་པས་ཟད་པ་དང་། དགྲ་ལ་སོགས་པས་རྒྱུན་གཅོད་ནུས་པ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མར་འཁྱེར་དུ་མེད་པ་དང་།

245

བསྐྱེན་པས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་ཚོག་པ་དང་ངོམས་པ་མེད་པ་དང་། ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་། མཛེ་ནད་ཐུགས་པའི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ལ་བདེ་བའི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་
ཡིན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ། ནམ་
འདོད་དུ་འབྱུང་། ཁམས་གསུམ་གར་ཡོད། འཕགས་པའི་ནོར་ཐོབ། ལོངས་སྤྱད་པས་མི་ཟད་པའི་སྙིང་དུ་འཕེལ། དགྲ་ལ་སོགས་པས་མེད་པར་བྱར་མེད། ཆེ་ཕྱི་མར་འཕྱེར་དུ་ཡོད། མཐར་ཕྱིན་པས་ངོམས་པ་ཡོད། ཆེ་
འདི་དང་ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡང་མི་བསྐྱེད། བདེ་བ་མིང་བཏགས་ཙམ་མིན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པས་ཆོས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན། གསུངས། དགེ་བཤེས་འབན་ལ་ཡོན་བདག་
འདྲ་མཛལ་ཡོང་ཟེར་བས། དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་ཅི་བཟང་བཤམས། དེར་བསམ་པ་ལ་བརྟགས་པས་ཡོན་བདག་གི་ངོར། མཛེས་ཆོས་འདོད་པར་སྣང་བས། སླར་ཐལ་བ་སྤར་བ་གང་གཏོར་ནས། དགེ་སློང་རང་ཐོབ་
མ་བྱེད་པར་བཞུགས་ཤིག་གསུངས། དེ་ཕ་དམ་པས་གསན་པས། བདེ་བ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ། འབན་གུང་རྒྱལ་གྱི་ཐལ་བ་སྤར་བ་གང་པོ་དེ་བཟང་གསུངས། རྒྱལ་ལྷ་ཁང་དུ་ཞོ་སྟོན་ཞིག་བྱུང་བ། ལག་བདེ་བས་ 246

༄༅། །གྲལ་གོང་ཡར་ཆོབ་ཆོབ་དྲངས་པས། འབན་སྙམ་འདི་ན་མར་ལ་མི་ཐེབས་པ་བྱེད་པ་འདུག་སྙམ་དུ་བྱུང་བ་ལ། དྲན་པས་ཟིན་ནས་ཁྱོད་ཁ་ན་དགོངས་ཏེ་ཕོར་བ་ཁ་སྤྱུབ་བཞག །ཞོ་བཟེད་བྱས་པས། ཐྲོ་ཉེས་པོས་ད་ཅི་ནས་འཐུངས་ཟེར་གསུངས་ནས་བཞེས་མ་ཉན། ཁོང་གི་ཡོ་བྱད་ཐབ་ཐུན་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་དུ་ཕུལ་ནས་སྤྲང་གིན་ཆོས་མཛད། སྐབས་ཤིག་འཕེན་ཡུལ་སྟོད་དུ། བཏུངས་དང་རྐྱན་མ་མང་དུ་བྱུང་བས༔ མི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྤྲས་སྐྱུངས་དང་རྟུབ་འཚོས་བྱས་པའི་སྐད་གསན་པས། ཁོང་ལ་ཆུ་བུམ་གོག་པོ་ཞིག་དང་། ཆོས་གོས་ཤིག་མ་གཏོགས་རྫས་མེད་པས། ཆོས་གོས་དེ་དཔུང་པར་བཀལ། ཆུ་བུམ་དེ་ཕྱག་ཏུ་ཐོགས་ནས། ངའི་རྟུབ་འཚོས་འདི་མིན་བྱ་ཐབས་ཡོད་དམ་གསུངས། དེ་ལ་པོ་ཏོ་བ་མཉེས་ནས། འབན་གྱི་རྟུབ་འཚོས་དེ་ཡིན་གསུངས་ནས། སྙམ་བུ་ཞིག་སྐྱུར་པོ་ལ་འཆི་བ་འོང་བས་རོ་དཀྲིས་དགོས། ཝེ་ཅག་ལ་མི་འོང་བས་མི་དགོས་གསུངས། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་གི་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྒྱགས་དང་ཇ་དང་། ཆུ་སྟོར་མང་པོ་ཚགས་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་མི་འོང་གསུངས། བྲག་དཀར་བས་ གྲབ་པ་དང་པོ་ཧོ་བའི་དངོས་སློབ་དགེ་ཆོས་དང་པོར་སྡེབ་མཁན། བྲག་དཀར་ཕ་བོང་ཁར་བཞུགས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ། གྲྭ་པ་སུམ་བརྒྱ། གྲ་པ་འབན་ཡུལ་གྲབ་པ། གྲ་གནས་གསར་དང་པོ་བྲང་སྡིངས་བཏབ། མཚན་གཞོན་ནུ་འོད། དགུང་ལོ་རེ་ལྔ་བཞུགས་སོ། །ཀུང་། ངན་བུས་ཀུང་གུང་རྒྱལ་གྱི་རྟུབ་འཚོས་དེ་ལ་

247

ཨན་རེ་བསྟན་འཚལ་ཅེས་བྱས་གསུངས་ལོ། འབན་གྱི་ཞལ་ནས། ང་མི་སྐྱའི་དུས་ན་མདའ་གཞུ་ཚོར་མ་འདྲ་བ་བཏགས། གྲི་གཉིས་གསུམ་རེ་བཙུགས་ཀྱང་དགྲ་མང་ཟུན་ཙུང་། ང་ཕོ་རེང་མི་གཅིག་ལ་སྟོན་ཐོག་བཞི་
བཅུ་ཐོན་པས་གྲོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངའི་མིང་བཞི་བཅུ་སྡིགས་སུ་བཏགས། ཉིན་མོ་ལ་ཁའི་ཇག་པ། མཚན་མོ་གྲོང་གི་རྐུན་མ་བྱས་ཀྱང་ལྟོ་མ་ཕྱིད། ད་མཚོན་ཆ་སྤྲངས་པས་དགྲ་མི་གཅིག་མེད། ལས་ཀ་མཆིལ་མ་རྡེ་
ལ་མི་འཕོར་ཏེ་ལྟོ་ཕྱིད། སྨུ་གེ་ཅི་བྱུང་ཡང་སུ་ཕྱུག་པ་གཅིག་དང་མཛེང་བསྒྲིལ་ནས་ཟར་ཡོད། སྤྲང་ངའི་ཁས་ཟས་མི་རྙེད། ད་ལྟ་ཟས་ཀྱིས་ངའི་ཁ་མི་རྙེད། ཐོས་པས་ནི་མི་འཛད། འཕྲུང་པས་ནི་མི་ཡོག །ཆོས་བདེན་
བསམ་པ་འདི་ཉིས་བསྟུད་སུམ་བསྟུད་འཚོར། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྱོན་པ་ན་བོད་སྟོན་རྣམས་ཧ་སྨིག་ལྟུགས་ཀྱིས་གཏུམས་ནས་ལྷ་བ་རྩད་གཅོད་པར་མདའ་རིས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ། ཁོང་མི་ཆེར་ཐོས་པ་བྱས་ཡང་
འགྲོ་ན། ང་ཐོས་པ་མ་བྱས་པ་ཡང་འགྲོ་དགོས་བསམ་པ་ལ། ཡང་གཞི་རེ་ཐོས་པ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་འགྲོ་ཟེར་བ་ལ། ངའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཆུང་དུ་སོང་འདུག །ཁོང་ཐོས་པ་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་དུ་མ་སོང་བ་
འདི༑ ཁ་བརྒྱུད་མར་སོང་བས་ལན། ད་ནི་ང་རང་གི་འདིས་ཚོག་པར་སྣང་། ད་ནི་སྟོན་པ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ཡོང་ངམ་སེམས། སྒོམ་ཆེན་ཞིག །གཙོ་བོ་ཞིག །གནས་བརྟན་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ཡོང་ངམ་སེམས་གསུངས། ཁོང་ཉོན་

༄༅། །མོངས་པ་དང་འཐབ་པའི་དུས་སུ་འདོད་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་ན། ཕྱག་གཡས་པས་གཡོན་ནས་འཛིན་གྱིན་པོ་དེ་འབབ་གྱུང་རྒྱལ་ སྐུ་ཚེ་རིང་བ་གཤེགས་པ་མེད་པར་རིག་འཛིན་གྱི་གནས་སུ་བཞུགས་པ་ཡང་ཟེར། ཆོས་པ་བཟང་བ་སྐྱིད་པའི་ཚད་ཡེར། ད་དུང་ཁོང་གི་སྙན་གྲགས་སྒྲོགས། པོ་ཏོ་བའི་སློབ་མ་གཉེན་པོ་བཟང་བའི་ཚད་ཡེར། འབྲུངས་ས་འཕན་ཡུལ་ལོ། །གསུངས་ནས། ངན་བརྒྱ་རིགས་བརྗོད་པར་བྱེད། རང་གིས་རང་ཚར་གཅོད། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ཉལ་བ་བྱུང་བ་ན། དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་གསུངས་ནས། ཕྱག་གཡས་པ་ནས་འཛིན་གྱིན་རང་སྒྲོ་བ་སྐྱེད་པ་ཡིན་སྐད། ཅི་ལ་འཚལ་ན་ཁོང་ཧག་རྐུན་ཅིག་གིས་ཚེ་བློས་གཏང་བ་ལ་དེ་ལྟར་འབད་པས་བདེ་སྐྱིད་དེ་འདྲ་བ་འབྱུང་གདའ་ན། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཆོས་ཤིག་བྱས་ན་ཚེ་འདི་རང་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་སྟེ། ང་མི་སྐྱའི་དུས་གསེར་ཁར་ལན་གསུམ་ཕྱིན་པ་ལ། གསེར་ཞོ་གཅིག་ཀྱང་མ་རྙེད། ད་ལྟ་ནི་ཉིན་རེ་ལ་འང་གསེར་སྲང་མང་པོ་ཡོང་༑ ཡུང་བ་ལུང་པ་ན་ཁམས་ལུང་པ་ལས་བདེ་སྐྱིད་སྙན་གསུམ་ཆེ་བ་མེད། ཀླུངས་ཤོད་ན་སྤྱན་སྔ་བ་ལས་སྐྱིད་པ་མེད། དམ་ཆོས་བཞིན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས། སྤྱན་སྔ་བས། སྤྱན་སྔ་བའི་མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར། ཇོ་བོ་རྗེ་ལས་ཆོས་འབྲེལ་ཐོབ། གཙོ་བོར་སྟོན་པས་བསྐྱངས། ཉ་སྙིང་དུ་ཁམས་པ་ཡེ་ཤེས་འབར་དང་ཁོང་གཉིས་ལ་ཧིང་ངེ་འཛིན་བཟང་བའི་ཚད་དུ་བྱེད། འབར་བ་རྣམ་གཉིས་སུ་གྲགས། ལོ་དགོན་པ་བཏབ། སྐུ་ཡོན་མཐའ་ཡས། སྟོད་ལུང་པ་རིན་ཆེན་སྙིང་པོ། སྤྱིལ་སྐུ་བྲ་ཡུལ་བ་དང་། མང་ར་དགོན་པ་

བརྩོན་འགྲུས་འབབ། ཟར་བ་ཕག་སྒོམ་སྨྲུན་སྐྱ་བའི་མཉམ་པ་བཞིར་གྲགས་པ་སོགས་བུ་ཆེན་མང་དུ་བྱོན། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་བཞུགས། ཚོགས་པ་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་འདུས་སོ། །དང་པོའི་དུས་ཙམ་པ་ཆད་ཀྱིན་ཟ་ཚོད་རེ་ཙམ་ལ་བསྡེན། ཤམ་ཐབས་ལ་ལྷུན་པ་མེད་པར་ཀོམ་པོ་རྒྱབ་པས་སྨྲུན་སྐྱ་ཀོ་ཤམ་ཅན་དུ་གྲགས། ད་ལྟ་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ཀུན་ཡང་ངས་གསོས་ཀྱང་སོས་སམ་སྙམ་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལ་དང་དྭགས་པོ་དང་གྲོད་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ། དང་པོ་མི་སྐྱའི་དུས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ཅི་འདྲ་བྱུང་དེ་ནས་ཆོས་ལ་ཞུགས། ཚེ་བློས་བཏང་བས་མགོ་ནག་གི་མི་ལས་སྐྱིད་པ་རེ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་གྱི་བླ་མ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་བསམས་ན་དེ་འདྲ་མ་ཤི་སྡུག་ཡིན། རང་རེ་རྣམས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལ་བསམས་ལ། ཕ་ངས་ཚེ་བློས་བཏང་བས་སྐྱིད་པོ་མ་བྱུང་བའི་ག་ལེ་མེད། ཚེ་བློས་མ་ཐོངས་པ་ལ་སྐྱིད་པ་བྱུང་བའི་ག་ལེ་མི་སྣང་ན་ཅིའི་དོན་ལ་ཚེ་བློས་མི་གཏོང་སྙམ་བསམ་ལ། ཐམས་ཅད་ཕོངས་ཕྱིས་པའི་རྗེ་བཞིན་དུ་སྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོན་པའི་ཞལ་ནས། ཚེ་འདིའི་ལྟོས་ཐག་གཅད། ལྟོ་རྒྱབ་ལ་གྱོང་བསྐུར། ལུས་སྲོག་ཐེད་ལ་བོར། བཀའ་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བསམས། གོ་ཆ་དང་སྡུག་སྲན་བསྐྱེད། རི་ཁྲོད་བསྟེན་ཅིང་སྒྲུབ་པ་སྟུགས་བསྒྲིངས་ནས་བསྒོམས་པས་ནང་ནས་སྐྱེ་ཚུལ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་གསུངས། བླ་མ་ཡེ་དགོན་པའི་ཞལ་ནས། མི་ཟེར་ཚད་ཀྱི་འདྲ་འདྲ་འགྲིག་འགྲིག་མང་

༄༅། །ཡི་བས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་ཐར་གདན་དུ་བཏིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོའི་དུས་ནས་ཕྱིས་ཀྱི་བར་དུ་ལག་ལེན་ལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱངས་འདུག་པ། དེ་བྱས་ན་བཟང་བ་མི་བསླུ་བ་ཞིག
འོང་བ་ལགས་སོ་ཨང་གསུངས། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། འདི་མ་གོ་བས་བདག་ཉིད་ངན་པའི་གར་བྱེད་དེ། ཆེ་ཐུང་འདི་ལ་སྤྱོད་པ་ངན་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་སྟོན་པ་ཡིན་གསུངས། འདི་གོ་ན་སྤྱོད་ངན་རྣམས་མི་བྱེད་པར་རང་
མགོ་རང་གིས་ཐོན་པའི་འདུན་མ་ཤེས་པ་ཞིག་འོང་སྙེ་གསུངས། དགེ་བཤེས་སྤྱིངས་པ་ འདི་པོ་ཏོ་བའི་སློབ་མ། དུས་ཞང་པ་ཚབ། མཚན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། སྤྱིངས་སུ་གཞན་དོན་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་བཞུགས་སོ། །བ་ལ་གདམས་ངག་ཞུས་
དུས་གདམས་ངག་མེད། ང་ཕ་གཙོ་རྒན་གྱི་བུ་ཡིན་པས་མདུན་མ་ཞིག་བསླབ་ན་གསུངས། སྐྱེས་མཆོག་པས་ཀྱང་། སེམས་ལ་ཁྲུར་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ལས་སྐྱིད་པ་མེད། བྱ་བྱེད་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ལས་སླ་བ་མེད། སེམས་
གཉེར་མེད་དུ་འཇོག་པ་ལས་དོན་ཆེ་བ་མེད་གསུངས། ས་པཎ་ ས་པཎ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། འཇམ་དབྱངས་སོགས་ཞལ་གཟིགས། རྒྱ་བོད་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་པ་སྤེལ། ལོ་བདུན་ཅུ་བཞུགས། སློབ་མ་བཤད་ཀ་འཛིན་པ་ཧུ་ཡུག་པ་རིག་པའི་སེང་གེ་སོགས། ཁང་
གཉན་ཞང་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་དམར་ཆོས་རྒྱལ། ལྷོ་པ་ཀུན་མཁྱེན་རིན་ཆེན་སོགས། རྟོགས་པའི་རྒྱུད་འཛིན་ཚོགས་སྒོམ་ཀུན་དགའ་དཔལ། གྲུབ་ཐོབ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་སོགས་མང་ངོ་། །ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རང་དབང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་སྟེ། །

གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །བདེ་བའི་མཆོག་ནི་སེམས་སྐྱིད་པ། །ནོར་གྱི་མཆོག་ནི་སྦྱིན་པ་སྟེ། །གྲོགས་ཀྱི་མཆོག་ནི་མི་བསླུ་བའོ། །ལོ་ལྡན་ཚེ་འདི་བསྒྲུབ་ན་ཡང་། །ཆོས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ན་བདེ་བར་འགྱུར། །
དམ་པ་རྣམས་དང་ཆོམ་རྐུན་གྱི། །ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེས། །གསུངས། ཞང་བཙུན་ཡེར་པའི་ ཇོ་བོའི་དངོས་སློབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ཡིན། སྐུ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ཡིན། གཤེགས་དུས་ལྷའི་རོལ་མོ་ཀུན་གྱིས་མཆོར་བ་བྱུང་། ཞལ་
ནས༔ འཁྲུགས་རིས་ཤི་ན་ཡང་ཤི །ཕྱོགས་རིས་ཤི་ན་ཡང་ཤི་སྐམ་ནས་ཆོས་ཤིག་བྱས་ན་འཁྲུགས་རིས་འཆི་ངེས་ཀྱང་མེད། ཕྱོགས་རིས་འཆི་ངེས་ཀྱང་མེད་གསུངས། ཞང་སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ རྒྱལ་ལྷ་ཁང་འདེབས་མཁན
ལུང་རྟོགས་མཐའ་ཡས། བོད་ཀྱིས་ཀླུ་མེས་སོགས་བསྟན་པ་བར་དར་ལ་ཐེ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་བླ་མ་ཡང་ཡིན། དཔལ་ཐོད་ཀྱི་སྡེ་དགོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་ཤོས་བཟང་ཤོས་རེ་ལ་ཐེ་བར་གདའ། དང་པོ་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འདུག །གི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།
ཞག་ཁ་ཅིག་རི་གསེབ་ཏུ་ཕྱོགས་པར་བསྡད་པས། སྟོན་ལ་ཕྱུགས་རྫིས་འཛར་བ་སྟེར། དེ་ནས་གྲོང་གསེབ་པ་སྙན་ནས་སྟེར་དུ་འོང་། གསུངས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚར་གཅོད་པའི་མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་ངའི་བསྟན་པ་
ནི་ཉེས་པས་འཐབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྙོམས་ཀྱིས་དུབ་པར་མི་འགྱུར་བས། ཤཱ་རིའི་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག །ཤཱ་རིའི་བུ་འཇིག་རྟེན་ཟང་

༄༅། །ཞིང་ལ་གཅེས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཤཱ་རིའི་བུ་ལྟོས་ཤིག །ང་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ནི་ལྷ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་དག་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོབས་པས་བརྩོན་པར་གནས་སྟེ། ཤཱ་རིའི་བུ་མིས་ནི་དེ་ལྷ་བུའི་མཆོད་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། ཤཱ་རིའི་བུ་གང་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆོས་དེ་ལ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་གནས་ན། འདོད་པ་ཆུང་བའི་ལྷ་རྣམས་དང་། འདོད་པ་ཆུང་བའི་མི་རྣམས་དང་། འདོད་པ་ཆུང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་དགེ་སློང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དེའི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། སྔོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་བདག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་སོར་བཞི་འཆང་བའང་བཟའ་བཏུང་བསམས་པ་བཞིན་མ་ཐོབ་ན་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་བསླུས་པས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བཤད། ཡང་། ཁྱིམ་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀུན། །སེན་མོའི་སྟེང་དུ་ཞིང་རྫོད་ཀྱང་། །ང་ཡི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས། །འཚོ་བས་ཕོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གསུངས། སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ང་ཅག་ལྟོ་རྒྱབ་ཀྱི་འཚོ་བས་ཕོངས་ཀྱང་། བློ་ཕུག་སྐྱུང་ལ་གཏད་པས་དད་ལྡན་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པའི་གནས་བྱེད། དེས་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞེན་ཆགས་མེད་པ་ཡིན་པས། ཀ་ཆའི་གསོག་རྫུམ་བྱ་བའི་དོན་མེད། ང་ཅག་ལ་མིས་

འཕྲུར་ཁ་བཏང་ཡང་། རང་སེམས་ལ་ཟོལ་ཟོག་མེད་པ་ཞིག་བྱས་པས་གཞུག་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྙན་གྲགས་ཀྱི་གཞི་མ་སྤྱོད་ལམ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་འཆོས་བྱ་བའི་དོན་མེད་ 254
གསུངས། དགེ་བཤེས་ཁ་རག་ ཡུལ་གཙང་སྟོད་དུ་ཞུར་བ། འཕན་ཡུལ་སྣྲས་ཀྱི་བྲག་རྒྱབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད། དགེ་བཤེས་དགོན་པ་བའི་བུ་ཆེན་ཡིན། ཁ་རག་ཕུག་ནག་ཏུ་བསྒོམས་པས་ཁ་རག་སྒོམ་ཆུང་དུ་གྲགས། སྤ་སྒོམ་གྱི་ཡང་སློབ་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་མ་རྟུལ་སྟོན། ཟངས་དཀར་
མཛོད་ཁྲུང་། སྟོད་པ་རྣམ་སྐྱབས་སོགས་སོ། །པའི་ཞལ་ནས། ཚེ་འདིའི་ལྟོ་གོས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཕྱིད། །ཤི་ནས་བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་བཙལ་དུ་མེད། །སང་འཆི་གནངས་འཆི་བདག་གིས་མི་ཤེས་པས། །དེ་བས་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་བཙལ་
བར་རིགས། །སོ་ནམ་མ་བྱས་ཡོ་བྱད་མ་བསགས་ཀྱང་། །སྒོམ་ཆེན་འཁྱགས་སམ་བཀྲེས་ནས་གྲོངས་པ་དག །སྔོན་ཆད་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ཙང་ཡོད་དམ། །ཕྱིན་ཆད་ནམ་ཡང་མཐོང་ཞིང་ཐོས་མི་འགྱུར། །གསུངས། པོ་ཏོ་
བའི་ཞལ་ནས། ཁ་བ་ཉིན་དགུ་མཚན་དགུ་བབ་ཀྱང་། ལྷོ་གས་རང་ཤོང་རྐྱེད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཁམས་མ་བདེ་ཚེ་ས་འཁྲིབས་འཁྲིབས་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ནན་ཏར་བྱེད་ན་གབ་ས་དང་སྡོད་ས་དང་ཆོས་འགོ་འདོན་ས་རེ་རྐྱེད་
གསུངས། གཙང་པ་རྒྱ་རས་ གྲུབ་ཐོབ་གླིང་རས་ཀྱི་བུ་ཆེན། འབྲུག་དང་ར་ལུང་གི་དགོན་པ་བཏབ། ནཱ་རོ་པའི་སྤྲུལ་པར་གྲགས། སློབ་མ་ལོ་རས་རྒོད་ཚང་པ་གཉིས། ས་སྐྱང་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སོགས་མང་། ཏེན་དགེ་སློང་དུ་བཞུགས། ཀྱི་ཞལ་ནས། ཚེ་བློས་གཏོང་བའི་

༄༅། །ཚེ་འདི་ལ་མ་ཆགས་པ་སྨིན་པའི་རྟགས། ཅི་བྱས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་དོན་གྱི་རྟགས། ཡུལ་གང་ལའང་ཆོག་ཤེས་སྐྱེས་པ་ཕྱུག་པོའི་རྟགས། རྒྱལ་ཁམས་གར་ཕྱིན་ཡང་ཆོག་པ་ཕ་ཡུལ་གྱི་རྟགས། གནས་
གར་ཉལ་ཡང་སྐྱིད་པ་ཁང་བཟང་གི་རྟགས། ཉམས་མྱོང་སྐྱོ་རོགས་སུ་བཟང་བ་གྲོགས་པོའི་རྟགས། བརྩམས་པ་མཐར་འདོན་པ་ཕོ་རྒོད་པའི་རྟགས། རང་དབང་རང་གིས་ཐོབ་པ་ཁ་དྲག་གི་རྟགས། སེམས་ཆགས་སྡང་གི་དབང་དུ་མ་
ཤོར་བ་སྙིང་རྗེའི་རྟགས། ཚུལ་མིན་ཡིད་ལ་མི་འགྱུ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྟགས། བློ་སེམས་ཉམས་དང་ལྡན་པ་མཁའ་འགྲོ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཡིན་གསུངས། རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཚེ་བློས་གཏོང་བ་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཡང་མཆོག་ཡིན་
གསུངས། ཀུན་སྤངས་གྲགས་རྒྱལ་གྱི་སློབ་མ་དགེ་བཤེས་ཁ་རག་པ་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་དང་སྐུ་བསོད་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཞིག་ལ་མཛེ་བྱུང་། ཐབས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན། ནུབ་གཅིག་ནད་འདིས་གང་ལྟར་ཡང་མི་ཁྱེ་ནས་འབྱུད་པ་
ལ་ད་འབྱུད་དོ་ཤེས་པ་ཞིག་བྱ། ལོངས་སྤྱོད་གང་ཡོད་དགེ་ཕྱོགས་ལ་བཏང་། སྐྱིད་མོ་རྒྱ་འཕྲེང་གི་རྒྱ་འོག་དེར་བསྡད་ལ། ལྟོ་ལ་ལམ་ཟན་སློང་། མ་ཎི་འདྲེན་སྣམ་པ་བྱུང་། དེ་ནུབ་རྨི་ལམ་ན་ཁོང་ཆུས་ཁྱེར་བས། མི་དཀར་པོ་
ཞིག་གིས་ཆུ་ནས་བཏོན་སྐྱི་མོ་རྒྱ་འཕྲེང་གི་བྲག་སྟེང་དུ་བཞག་པས། ལུས་ལས་ཆུ་མང་པོ་ཟགས་པ་རྨིས། སད་ཙ་ན་མལ་ཆུས་ཁེངས། མཛེ་སངས་ཕན་ཐེར་གསུངས། ཚེ་བློས་གཏང་བ་འདི་ཉམས་རྟོགས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱིད་

པ་དང་། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཆེན་ཡུ་མོ་བའི་ཞལ་ནས། ཉམས་ལ་ཡར་སྐྱེད་མེད་པ་དེ། ། བླ་བ་ཉི་མས་ནོན་པ་འདྲ། །དེ་གཉིས་སྣང་གི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པས་ལན། །
སེམས་འཁྲི་བ་ཚོད་ཅིག་སྐྱལ་ལྡན་ཀུན། །གསུངས། གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་ཞལ་ནས། སྒོམ་སྐྱེས་བདག་པོ་མེད་པ་དེ། །ཕྱུག་པོ་ལྟུང་གིས་ཁྱེར་བ་འདྲ། །སེང་གེ་ཁྱི་ཡི་བླ་ལ་ཤོར། །ནོར་བུ་རིན་ཆེན་འདམ་དུ་བྱིང་། །དེས་ན་
ཞེན་ལོག་བདག་པོ་དགོས། །གསུངས། ཚེ་འདིའི་ཞེན་པ་མཐའ་དག་ལོག་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བ་མེད་པར་ཁ་སྤྲོས་པས་ཆོག་པ་ཞིག་ཡོང་ལ། འདི་མེད་ན་ཉམས་རྟོགས་ཀུན་ཡོང་ཡོང་འདྲ་འདུག་
ཀྱང་སླར་དུ་ཉམས་འགྲོ་བ་མང་དུ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ། འགྲོ་མགོན་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཚེ་འདིའི་བདར་ཤ་མ་ཆོད་ན། །དད་པའི་ཉམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། །གོང་མ་སྐྱེ་བ་བཞིན་འདུག་ཀྱང་། །དུས་ཚོད་
གཅིག་ན་ཉམས་ནས་འགྲོ། །འདི་གཅིག་བྱུང་ན་བརྟན་པ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། །གནས་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ། །བློ་སྐྱིད་ཀུན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ཡི། །དཀྱིལ་ནས་འཐོན་པ་བཞིན་དུ་འོང་། །དཔེར་ན་ས་བོན་
མར་འཇུགས་བཞིན། །འདི་ཟུག་ཡར་གྱི་བློ་སྐྱིད་ཟུག །གསུངས། ཁ་ཅིག་ཆོས་སྙིང་ནས་བྱེད་འདོད་ཀྱི་དད་པ་དང་། ཞེན་ལོག་དང་བློ་ཚོད་རེ་ཆེ་བྱུས། སྡོད་ཚུགས་ཟིན་ཟིན་པོ་ཡོང་ཡོང་འདྲ་ཡོད་ཙ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་བཟང་

༄༅། །བཟང་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་བས་ཡི་མུག་ནས། ང་འདྲས་ཆོས་བྱས་ཀྱང་ནུས་པ་མི་འཐོན་པ་སྣང་སྙམ་ནས་བཤོལ་བཏོང་སྟེ། དེ་ནི་གཙང་པ་རྒྱ་རས་གསུང་བ་བཞིན་སྒོམ་སྐྱེས་བདག་པོ་མེད་པ། སེང་གེ་ཁྱིའི་ལྟ་ལ་ཤོར་བ་རང་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་མང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བློ་མ་སྐྱེས་ན་ནི་བདེ་དགེ་གང་ཡང་ཡོང་བ་མེད། སྐྱེས་ན་ནི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་ཐོབ་པའི་ཞེན་ལོག་གི་བློ་སྣ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྔགས་པ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་དཀའ་བ་འདི་འདྲ་ཉག་ཅུག་བྱུང་དུས་དགའ་བ་བསྒོམ། སྤྱིད་པ་བཤད་ནས་མི་སྤྱོད་པ་ནི་བསོད་ནམས་དམན་པ་རང་ངོ་རང་གིས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས༑ སོ་མེད་ཀྱང་རྙིལ་གྱིས་འདྲུད་ཟེར་བ་བཞིན། བློ་ཆོས་ལ་འགྲོར་མི་ཉན་ཡང་། ང་ཅི་ཙུག་སོང་ཡང་ཆོས་བྱེད་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་ན། བློ་སྐྱེད་བྱུང་བ་དང་ཆོས་བྱུང་བ་དེ་དག་ཡིན། ཚེ་འདིར་སྨོན་པ་མན་ཚོད་སེམས་སྦྱོང༑ ༑དེ་གོང་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་འདེབས་ཤིང་། །དེ་སྦྱོང་སྨོན་ལམ་རྟག་ཏུ་འདེབས་ན། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ཐོབ་བཞིན་དུ་དོན་ཆེ། །ཞེས་ཚེ་འདིར་ཞེན་ལོག་གཏམ་མི་རྟག་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ནས། སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་མན་ཚོད་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ལ་བསྒྲིལ་ནས། དེ་གོང་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་སོགས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ས་བོན་ཙམ་འདེབས། སྨོན་ལམ་འདེབས་བཞིན་པ་ཞིག་གི་ངང་ལ་ཤི་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་དོན་ཆེ། བསོད་ནམས་ཆེ་དང་

ཆུང་བའི་ཁྱད་པར། །ཟང་ཟིང་མང་དང་ཉུང་བས་མ་ཡིན། །རང་རྒྱུད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཤེས་པ། །སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེ་དེ་གཉིས་ཁྱད་ཡིན། །ཞེས་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་མང་བ་བསོད་ནམས་ཅན་མིན། ཞེན་ལོག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་ན་བསོད་ནམས་ཅན་ཡིན་ ཞེའུ་ཐུམ་སྟོན་པོར་ གསུངས། རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། བློ་རྒྱུད་ཆོས་སུ་འགྲོ་ན་ཚོགས་བསགས་མཐར་ཐུག་ཡིན། །ནམ་འཆི་ངེས་མེད་དྲན་ན་སྤྱང་པོའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། །སྡིག་
སྤྱང་དགེ་བ་བསྒྲུབ་ན་གྲུང་པོའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། །འགྲོ་ཀུན་སྤྱི་བོར་ཁུར་ན་མཐོན་པོའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། །ཚོག་ཤེས་བློ་དང་ལྡན་ན་ཕྱུག་པོའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། །གང་ལའང་ཆགས་ཞེན་མེད་ན་སྐྱིད་པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། །
གསུངས། དེ་ལྟར་བསམས་པས། ཚེ་འདིའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་པ་ལོག །དེ་འཕེལ་བས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ཙ་ན་ཐར་པའི་ལམ་སྣ་ཟིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་མེད་ན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་
ལམ་སྣ་མི་ཟིན། དེ་བྱུང་ན་གཟོད་ཆོས་པའི་ཁྱུར་ཚུད་པ་ལགས་སོ། །ཚེ་བློས་གཏང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བཏང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི་དེ་འདྲ་ན། འོ་ན་ཚེ་བློས་གཏོང་ལུགས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། དེ་ལ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་
ཞལ་ནས། ཚེ་བློས་གཏོང་བ་ལ་དམ་ཚིག་འདི་རྣམས་དགོས་གསུངས། མི་དང་བློ་སྣ་མི་བསྟུན་པར་གཅིག་པུར་སྡོད་པ་དང་། ཟ་ཡུལ་སྤོང་བ་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་ཡི་མུག་འབབ་ཞིག་སྒོམ་པ་དང་། དམའ་ས་འཛིན་ཅིང་སུ་

༄༅། །ཡི་ཡང་ངོ་མི་བསྲུང་བ་དང་། གཉེན་པོ་ཟློག་སྒོམ་གྱི་བྱ་ར་འཇོག་པ་དང་། མི་ཟེར་ལ་ཆེད་དུ་མི་འཛིན་པར་ཟེར་མོད་འདུག་མོད་དུ་འཇོག་པ་དང་། གཅེས་དགུ་ལྷུང་གིས་ཁྱེར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྐྲང་པོ་ཤི་བ་བཞིན་མི་ཚེ་སྡུག་ཟད་ལ་གཏོང་བ་དང་། དགོས་མེད་ཀྱི་དྲག་སྤྱགས་རྒྱུན་དུ་བགྲང་བ་དང་། རང་གི་སྣ་ཐག་རང་གིས་འཛིན་པ་དང་། ཉམས་ལེན་བཟང་པོ་སྤྲིན་བཞིན་འཕོར་བར་བྱ་བ་དང་། བཙུ་གཅིག་པོ་འདི་ཡིན་གསུངས། གཞན་ཡང་ཚེ་བློས་གཏོང་བ་ལ་མི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རུས་དང་གཙོད་ཁམས་ཆེ་བ་རྗེ་བཅག་པ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས། འཕྲུལ་བདེ་ལ་གཏིང་གཙུ་དཀའ་བ་གཡག་རྐན་གྱི་འཛིང་པ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས། འདུ་འཛི་ལ་འཛིགས་པ་ཤ་བ་རྗེ་ཕོག་པ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས། རྩིས་གདབ་མེད་པ་ཉེས་ཅན་གཡངས་ལ་མཚོངས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས། སྡུག་ཐུབ་པ་ཡུག་ས་མོ་དྭ་ཐུག་བསྲེལ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་གསུངས། སྤྱིར་འདོད་པ་སྤོང་བའི་འདོད་པ་ལ༔ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་ནས། དངོས་པོའི་འདོད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་གཉིས་ཆར་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྤང་གསུངས། དངོས་པོའི་འདོད་པ་ནི་ཡུལ་དང་ཞིང་དང་ཁང་པ་དང་། ཕ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་འབྲེལ་དང་ནོར་འབྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཟེར། དེ་ལྟར་ཚེ་བློས་གཏོང་ཚུལ་ནི་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚང་མས་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བྱེད་ལུགས་གང་འདྲ་བྱེད་བལྟས་པ་རང་གིས་ཤེས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་བློ་དམན་པ་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་མ་བཤད་ན་མི་གོ་བས། སྤང་གཅང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱིས་གསུང་པ་བཞིན་དུ་བཤད་ན། ཚེ་བློས་གཏོང་བ་ལ་བསླབ་བྱ་བཅུ་དགུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཕ་ཡུལ་སྤོང་བ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ན་ཞེན་ཆགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཉེ་འབྲེལ་དང་ཞིང་ཁང་ལ་སོགས་པའི་ནོར་རྫས་དང་། སྡང་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དགྲ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས། བློ་ཆགས་སྡང་གི་དབང་དུ་ཤོར་ནས་ཆོས་མི་འགྲུབ། གལ་ཏེ་རང་ལ་ཆགས་སྡང་མ་བྱུང་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུར་ལ་ཆགས་སྡང་བྱེད་དུ་འོང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་གྱིས་ཁོང་ཚོའི་ཚེ་འདིའི་སོ་ཚིས་ཀྱི་གྲོགས་འཚོལ། གལ་ཏེ་མ་བྱས་ན་སྡིག་གསོག །དགྲས་སྡང་ཀྱི་འཁོན་ཙམ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཅི་གནོད་བྱེད། རང་གཞན་ལ་སྡིག་སྡུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཕ་ཡུལ་སྤངས་ན་དེ་འདྲའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལགས་ཏེ། པོ་ཏོ་བའི་གསུང་ལས། སྐྱེས་པའི་ཡུལ་སྤངས་ཉེ་དུ་ཐག་བསྲིངས། །མཐུན་པའི་ཡུལ་འདུག་བཤེས་གཉེན་རྟག་བསྟེན། །འདུ་འཛི་ཀུན་སྤངས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད། །དེ་ལ་ཐར་པ་རིང་བ་མ་ཡིན༔ །གསུངས། སྐྱེས་པའི་ཡུལ་སྤངས། ཉེ་དུ་དང་འབྲེལ་བ་གཅོད། མ་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་དང་གསུམ་པོ་ནི། རྭ་སྒྲེང་བའི་བཀའ་སྒྲོལ་ཡིན་པ་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་མི་ཀུན་གྱིས་འདི་དཀའ་བར་བྱུང་གསུངས།

༄༅། །ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བའི་མདོར་ཡང་། གང་ནའང་སྦྱོར་བའམ་རྩོད་པ་ཡོད་པ་ལས། །དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཕ་རོལ་འགྲོ་བ་མཆོག །གང་ན་ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཏུ། །ཡུད་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་གནས་ཤིང་འདུག་མི་བྱ༔ །རབ་བྱུང་དོན་འདོད་ཡོན་ཏན་འདོད་པ་རྣམས། །སྡང་བའི་སེམས་ཀྱིས་རྩོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཁྱེད་ལ་ཞིང་མེད་ཞིང་ལས་འཚོང་བྱ་མེད། །གང་དག་ནོར་ཕྱིར་འདི་དག་འབྱུང་བ་སྤྱོས། །ཁྱེད་ལ་ཆུང་མ་བུ་དང་བུ་མོ་མེད། །ཁྱིམ་དང་གཉེན་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །བྲན་པོ་བྲན་མོ་མེད་ཅིང་དབང་ཕྱུག་མེད། །གསུངས། གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཡུལ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ། །ཕ་ཡུལ་མི་སྤང་བའི་སྙིང་མེད་པོ། །ཉམས་ལེན་གཉེན་པོས་བྱེད་པ་ལ། །གཉེན་པོ་མི་བསྟེན་པའི་སྙིང་མེད་པོ། །ཆོས་བཤད་རྒྱུན་གྱིས་འབྱེད་པ་ལ། །རྒྱུན་དང་མི་སྦྱོར་བའི་སྙིང་མེད་པོ། །སྐྱེས་པའི་ཕ་ཡུལ་སྤོང་བ་དང་། །ལྷུང་ཁྱེར་ཟེར་ཡང་འགྱོད་པ་མེད། །སྤྱོང་ཐག་བླ་མའི་ཕྱོགས་སུ་ཐོང་དང་། །ལྟོགས་ནས་ཤི་ཡང་འགྱོད་པ་མེད། །སྐམ་ཐག་ཆུ་ནང་དུ་ཆོད་དང་། །བླ་མ་བསྟེན་ཡུན་ཐུང་ཟེར་ཡང་འགྱོད་པ་མེད། །སྐྱེས་པའི་ཕ་ཡུལ་རྒྱབ་ཏུ་བོར་དང་། །གཉེན་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་དེས་འགྲིག །འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་འབྲས་བྱུར་དུ་མཐོང་ན། །དད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེས་འགྲིག །འཇིག་རྟེན་བློས་ཐོངས་དང་། །སྨིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེས་འགྲིག །སྐྱེས་པའི་ཕ་ཡུལ་མ་སྤངས་ན་ཆགས་སྡང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཡིན་པས་སྐྱེས་པའི་ཕ་ཡུལ་

ག། བཀའ་གདམས་སྐོར། ག།

སྤྱོངས་ཤིག །འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མ་བཏང་ན་དགེ་སྦྱོར་གྱི་སོ་བསོད་མི་འབྱུང་བས། བྱ་བ་ཐོང་ཞིག །ནོར་རྫས་ཀླུང་ལ་མ་བསྐྱུར་ན་ཉེ་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་ཐག་མི་ཆོད་པས། ནོར་རྫས་ཀླུང་ལ་བསྐྱུར་ཅིག །གསུངས། རྒྱལ་སྲས་རིན་
པོ་ཆེས། གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འདོད་ཆགས་ཆུ་ལྟར་གཡོ། །དགྲ་ཡི་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྡང་མེ་ལྟར་འབར། །བླང་དོར་བརྗེད་པའི་གཏི་མུག་མུན་ནག་ཅན། །ཕ་ཡུལ་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །གསུངས། རྗེ་རེ་མདའ་བའི་
མཚན་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས། ལོ་ཙཱ་བ་བྱང་རྩེ་སོགས་ཀྱི་བུ་ཆེན་ནོ། །སློབ་མ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཀུན་མཁྱེན་བདུན་དུ་གྲགས་པ་སོགས་ཡོན་ནོ། །ཞལ་ནས། གང་དུ་གནས་ན་སྣང་ཤས་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །རང་རྒྱུད་
རྙེད་བཀུར་ཞགས་པས་འཆིང་བྱེད་ལ། །གཞན་རྒྱུད་ཕྲག་དོག་འཁྲུག་སེམས་ཀྱིས་གདུང་བའི། །གནས་དེར་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་གནས་སོ། །གསུངས། འབའ་ར་བའི་ཞལ་ནས། དུས་ངན་སེམས་ཅན་ཚོར་ངན་ཆེ། །ཁྲིམ་
མཆེས་མདོ་གཞོན་ཅི་གཞོད་བསྐྱེལ། །འཇུར་མེད་ཧོར་ཁྲལ་ཆ་མ་མང་། །སྐྱེ་མཁན་གོ་མཚམས་སྟོངས་དུས་མེད། །དུས་ངན་ཕ་ཡུལ་བཟུང་བ་དཀའ་བར་གདའ། །སེམས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ལ་རི་ཁྲོད་འགྲིམས། །རང་ཡུལ་ཆགས་
སྡང་སྐྱེ་བར་ཤེས་ལགས་ཀྱང་། །འཁྲུལ་གང་མ་ཐུན་རྐྱེན་འཇོམ་པའི་མིག་ཉེས་ཆགས། །རང་འཐད་དབེན་པར་སྒོམ་པ་ནམ་ཡོང་ན། །སྐྱིད་ཆོས་མཁན་ལ་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེས་བྱུངས། །གསུངས། རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ 262

༄༅། །ནས། རང་གི་ཉེ་དུའི་བཀུར་སྟི་རབ་སྤངས་ནས། །གཞན་གྱི་བཀུར་སྟི་འདོད་ན་བློས་བཏང་སྟོམས། །ཡུལ་དང་གཉེན་བཤེས་ལོངས་སྤྱོད་ཀུན་སྤངས་ནས། །སྙན་གྲགས་འདོད་པའི་བློ་ཡིས་བཅིངས་གྱུར་ན། །
ལྟུགས་སྒྲིག་ཚོད་ནས་སྲིད་བྱུས་འཁྲིགས་པ་ཡིན། །གསུངས་པ་ལྟར། ཕ་ཡུལ་མིན་ཡང་རང་གཞན་ཉོན་མོངས་འཕེལ་ན་ཡུལ་གང་ཡིན་ཀྱང་སྤངས་ནས་གནས་ངེས་མེད་བྱ་དགོས་ཏེ། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། སྤྱོད་པ་བསོད་
སྙོམས་སྐྱེ་བ་བསྐྱལ་བྱ། །འདོད་ཆུང་བསྟན་བྱ་སེམས་ཀྱིས་མི་གདུང་། །ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བྱ། །ཡུལ་གཅིག་མི་སྡོད་གནས་གཅིག་མ་བཟུང་། །གྲོགས་དང་སྦྱིན་བདག་ཡུལ་རིང་ཚད་མིན། །གཉའ་ཤ་སྲུ་ལའང་སྦྱིན་
པར་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། བསྡད་ན་འཕོངས་རྗེས། འགྲོ་ན་རྐང་རྗེས་ལས་མེད་པ། ལྷམ་སྣ་བསྒྱུར་ན་བན་གཞིས་རྫོགས་པར་དགོས། འགྲོ་ན་དངོས་པོ་འདི་དང་འདི་འཚོལ་བ་སོང་བྱེད། འདི་དང་འདི་ཁལ་ལ་འགེལ་དགོས་ཟེར་
བ་དེས་མི་ཡོང་། ཆོས་དང་འགལ་འགལ་དུ་ས་གཅིག་ཏུ་བསྡད་པས་མི་ཡོང་། སྡིག་གསོག་ན་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། ཆོས་ཤོར་ན་ཡུལ་མ་ཤོར་ཡང་ཕན་མེད། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་ ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་གཅིག །མདོར་ཡང་། གང་ལ་
ཧྲག་ཏུ་བདག་གིར་བྱེད་པ་མེད། །གང་ལ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འཇིག་རྟེན་འདིར་གནས་པ། །དེ་དག་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རླུང་ལྟར་འགྲོ། །བྱ་བ་དང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། ཉི་མ་ཕྱེད་ནས་བསོད་

སྒོམས་མཆོག །བསླངས་ནས་སང་གིར་མི་བྱེད་པར། །ལྷོ་འབྲངས་ཙམ་གྱིས་ཚོག་བྱེད་པ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་ཡིན། །གསུངས། དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཆོས་ལ་གནོད་མ་ཐག་ནས་ལང་འགྲོ་ནུས་པ་ཞིག་ཡོང་གསུངས།
མཁས་བཙུན་གཞོན་ནུ་གྲུབ་ འཕྲུངས་ས་ཡུ་བ་གདོང་། དཔལ་རྣམས་བསམ་སྨིངས་བཏབ། ནུ་རོ་དང་ནི་གུའི་ཆོས་དྲུག་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པ། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་བྱོན་ནོ། ।ཀྱི་ཞལ་ནས། གནས་གཅིག་ཡུན་རིང་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ། །
འདྲིས་བཤེས་མང་ན་ཕྱོགས་རིས་ཞེན་པ་འཕེལ། །གསོག་རྫུམ་མང་པོས་ལུས་ངག་དགེ་སྦྱོར་ཅོག །འདྲིས་མེད་ཡུལ་དུ་འཁྱམས་ན་མི་འཐད་དམ། །ཤ་ཆའི་གཏམ་ཡིན་རང་གི་སྙིང་ལ་ཐོས། །གསུངས། ཡང་། འགྲོ་འདུག་
མང་པོ་འགྱོད་རྒྱུ་ཡིན། །འདུག་ས་ཉོན་པ་དགེ་སྦྱོར་འཕེལ། །བྱ་བ་དང་། འཕོ་སྐྱུས་མང་པོ་དགེ་སྦྱོར་གྱི་སད། །ཅེས་ཀྱང་འབྱུང་བས། འགྲོ་འམ་སྡོད་གང་འཐད་དགེ་སྦྱོར་འཕེལ་མི་འཕེལ་ལ་བརྟགས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། པོ་
ཏོ་བའི་གསུང་ལས། མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་གྲོགས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་འཕང་པའི་བསླབ་གསུམ། །གང་དུ་གནས་པས་འཕེལ་བ་དེ་ཡུལ། །གང་དང་འགྲོགས་པས་འཕེལ་བ་དེ་གྲོགས། །དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཡུལ་
དང་གྲོགས་མིན། །ཞེས་དང་། སེ་ལ་རྩྭ་ཤིང་གིས་དམག་དྲངས་ སེ་དང་རྩྭ་ཤིང་མ་འཆམས་པས། རྩྭ་ཤིང་གིས་དཔུང་བསགས། དེར་སེ་ལ་ཁོ་དཔུང་གསོག་གིན་འདུག་བྱས་པས། ཁོང་དཔུང་ཌེ་ལྟར་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་ངའི་གྲོགས་ཡིན་ཟེར། པ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་དང་

༄༅། །གནོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་ལ་མི་གནོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྲོགས་སུ་འགྲོ་ན་ཡུལ་དེ་སྤངས་མི་དགོས་གསུངས། ༈ གཉིས་པ་ཉེ་དུ་སྤོང་བ་ནི། གནས་གང་དུ་ཡིན་ཡང་ཉེ་དུ་དང་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་ཞལ་ནས། མི་ཆོས་ལ་ཡི་མུག་སྐྱོམ་ན་འབྲེལ་ཐག་ཚོད་པའི་རྟགས་ཡིན། མི་ཆོས་ལ་དྲིན་དུ་གཟོན་ཆགས་སྡང་གི་འདམ་དུ་བྱིང་བའི་རྟགས་ཡིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པར་གོ་ན་ཞེན་པ་ལོག་པའི་རྟགས་ཡིན། ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གོ་ན་བདེ་སྡུར་དྲེད་པའི་རྟགས་ཡིན། གསུངས། ཉེ་འབྲེལ་སྤོང་བ་ཡང་། སེམས་ཅན་བློས་སྤོང་དུ་མ་སོང་བ་བྱས་ནས་སྙིང་རྗེ་ནི་བྱ་དགོས་ལ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་གཅོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཆོས་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །འབྲེལ་ཐག་གཅོད་པ་ན་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུས་པས་ཁྲོལ་ན་ནི་ལེགས། བཟློགས་མོ་དང་ཡི་ཆད་འཁང་ར་སོགས་ཅི་བྱེད་ཀྱང་དབའ་ཞུམ་པ་མེད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོས་མཛད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེ་དུ་རྣམས་མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན་དུ་བསྐྱུར་ནས་བྱོན་པ་འདི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་འདུག་པས་སོ། །རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས༔ ཉེ་དུ་ལ་སོགས་བརྟེ་བས་ཆེ་འདི་ཡི། །ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་ལ་ནན་གྱིས་སྐྱུལ་བྱེད་ན། །ཕན་པར་འདོད་ནས་གནོད་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པའི། །བླུན་པོ་ཆེ་འདི་དོན་གཉེར་དེ་དག་ཉིད། །ཐར་བར་བྱ་ཕྱིར་ཆེ་འདི་བློས་གཏང་ནས། ། 265

ཟབ་མོའི་ལམ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་པས། །དེ་དག་དོན་དུ་དེ་དག་རབ་སྤྱངས་ནས། །དབེན་པར་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས། །འབྱོར་པའི་ཚེ་ན་བློས་ཀྱང་རྗེས་སུ་སྙེགས། །ཀྲུད་པའི་ཚེ་ན་ཐུང་དུ་བསྙེགས་ཀྱང་འབྲོས། །
བུ་ཡིས་རང་གི་ཕ་ཡང་གསོད་བྱེད་ན། །ཉེ་དུ་རྣམས་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་བརྟན་བྱེད། །མངོན་དུ་གྱུར་ན་དགའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་ཅིང་། །ལྐོག་ཏུ་གྱུར་ན་མི་སྙན་སྣ་ཚོགས་སྒྲོགས། །ཕན་བཏགས་ལན་དུ་གནོད་པ་སྐྱེལ་བྱེད་པའི། །བྱིས་
པའི་གྲོགས་པོ་མཛའ་ཡང་ངེས་པར་བསླུ། །འབྱོར་ཚེ་བཞིན་འཛུམ་ཁ་གསག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །བདག་གི་འབྱོར་པ་ཐབས་ཀྱིས་འབྲལ་བྱེད་ཅིང་། །ཀྲུད་ན་བཞིན་བསྡུས་འཐབ་ཅིང་ཙུང་ཟད་ཀྱང་། །ཕན་མེད་གཉེན་བཤེས་
སྐྱོང་བ་འཁྲུལ་པར་ཟད། །གཉེན་མང་དར་བ་སྟོང་ནས་ཕ་རོལ་འཇོམས། །སོ་སོར་གྱེས་ན་ནང་དུ་ཚགས་སྡང་བྱེད། །གལ་ལ་བབ་ན་ཕ་བུ་ཕན་ཚུན་གསོད། །གཉེན་གྱིས་ཕན་བདེ་འགྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །གསུངས། །ཁ་
རག་པའི་ཞལ་ནས། ཚེ་འདིའི་ཕ་མ་བུ་ཚ་དང་། །གཉེན་གཞི་རྒྱ་ལག་ཐམས་ཅད་ཀུན། །མགྲོན་པོ་གནས་མ་ཐུན་ཚོགས་པ་འདྲ། །འབྲེལ་མེད་ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག་ཨང་། །གསུངས། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། འདོད་ཡོན་
དགྲ་བོའི་དྲངས་མ་འདྲ། །ཉེ་འབྲེལ་འཆིང་བའི་ཞགས་པ་འདྲ། །ཚེ་འདོད་འགོང་པོ་ཕུགས་ཞུགས་འདྲ། །སྣང་ཤས་མ་ཆེ་ཀྲུ་མ་བ། །གསུངས། སྐྱེས་མཆོག་པའི་ མཚན་བསམ་གཏན་དཔལ། ཞི་བྱེད་པ་རྒྱ་གྲགས་ཆོས་རྗེའི་སློབ་མ་ཞི་བྱེད་ལ་གཙོ་

༄༅། །བོར་མཛད། སྒོ་མོ་དང་ཡབ་བདག ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟེན་པར་གྲགས། ཞལ་ནས། ཡུལ་ཕ་ཡུལ་གྱི་སྙིང་ནས་ཆགས་སྡང་འབྱུང་། །ཕོ་སྐྱོ་ཤས་ཅན་ཡོད་ན་ཧུར་ཐོན་མཛོད། །གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་གྱི་སྙིང་ནས་གདུང་སེམས་འབྱུང་། །ཕོ་
ཆོས་མཛད་པོ་ཡོད་ན་གཏོང་ཕྱུང་མཛོད། །ནོར་དངོས་པོའི་སྙིང་ནས་གསོག་འཇོག་འབྱུང་། །ཕོ་ཞེན་ལོག་པོ་ཡོད་ན་ནང་ཡན་མཛོད། །ཟས་ཞིམ་མངར་གྱི་སྙིང་ནས་འདོད་སྲེད་འབྱུང་། །ཕོ་ཞེ་བཅད་ཅན་ཡོད་ན་དཀའ་ཐུབ་
མཛོད། །མགུ་བ་མེད་པའི་ཉེ་འབྲེལ་འདི། །བསྐྱངས་ཀྱིན་སྐྱོང་དགོས་ཇི་མང་འགྲོ། །གདུང་སེམས་འབྲེལ་ཐག་བཅད་ན་ལེགས། །སྙིང་གཏམ་ཡིན་གྱི་སེམས་ལ་ཞོག །གསུངས། འབའ་ར་བའི་ཞལ་ནས། གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་
ཉེ་རིང་མཉམ་ལགས་ཀྱང་། །འཁོར་ལྡན་ཁ་སོ་ངོ་ལག་བལྟ། །དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་བྱུར་དུ་མཐོང་། །ཕོངས་མེད་མི་མཐོང་མཐོ་ཁ་འཁྲིམ། །དུས་ངན་གཉེན་ཟླ་སྦྱོངས་བར་དཀའ། །གསུངས། ༈ གསུམ་པ་གཡོག་འཁོར་
སྤྱངས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་གཡོག་འཁོར་དང་བུ་སློབ་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་ཆགས་སྤྱོང་བར་བྱས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་སྒྲིབ། །སྐྱོ་བའི་སེམས་ཀྱང་འཇིག་
པར་བྱེད། །ཐ་མར་མྱ་ངན་གདུང་བར་འགྱུར། །དེ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། །ཚེ་འདི་དོན་མེད་འདའ་བར་འགྱུར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛའ་འགྱུར་ལ། །ཡུད་ཙམ་ཞིག་གིས་དགྲར་ཡང་འགྱུར། །དགའ་བའི་གནས་ལ་

ཁྲོ་བྱེད་པ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མགུ་བ་དཀའ། །ཕན་པར་སྨྲས་ན་ཁྲོ་བར་བྱེད། །བདག་ཀྱང་ཕན་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད། །དེ་དག་ངག་ནི་མི་མཉན་ན། །ཁྲོ་བས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་གཞན་བསྟེན་པ། །དེ་ནི་
འཕུང་བར་འགྱུར་ཟད་ན། །དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས། །བྱིས་ལས་ཐག་རིང་འབྱོལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། ཚོམས་སུ། ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་དགྲ་འདྲ་བའི། །བྱིས་དང་འགྲོགས་པ་སྡུག
བསྔལ་ཞིང་། །བྱིས་པ་མ་ཐོས་མ་མཐོང་ཞིང་། །མ་བསྟེན་གྱུར་པ་ཉིད་ཏུ་ངོ་། །གསུངས། ཚོས་རྗེ་བུས། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་མང་པོས་མ་ཐུལ་ཞིང་། །མཐུ་ཆེན་རྒྱལ་སྲས་ཀུན་གྱིས་མ་ཐུལ་བ། །སྐད་ན་ཕོང་ཁྲོ་བསྐྱོད་
ན་དྲེགས་པ་སྐྱེ། །མཐོ་ལ་ཕྲག་དོག་མཉམ་ལ་འགྲན་སེམས་ཅན། །དམའ་ལ་ང་རྒྱལ་རྒྱུ་བ་པའི་སེམས་འཆང་བ། །ཚོས་མཐུན་ཚིག་གིས་སྨྲས་ཀྱང་ཆགས་སྡང་བྱེད། །བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་འདྲ་བདག་གིས་ནི། །ད་ལྟ་འདུལ་
བར་མི་ནུས་རང་སེམས་ཐུལ། །གཞན་དོན་ཚོས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཡང་། །གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་ཁམས་དང་བག་ལ་ཉལ། །ཚོད་དང་སྨོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཤེས་ཀྱང་། །རང་དོན་མ་ཆགས་གདུལ་བྱ་གདུལ་ལ་ལ་
དགོངས། །རང་ཉིད་རྙེད་གྲགས་བདེ་བསྐྱོད་དོན་གཉེར་བས། །མངོན་ཤེས་མེད་པར་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ནི། །གཤོག་པ་མེད་པར་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་བཞིན། །གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་རང་དོན་ཉམས་པའི་རྒྱུ། །བཤད་ཉན་བསྒྲུབ་པ་

༄༅། །འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་། །ངེས་འབྱུང་རྣམ་དག་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །ཉན་པོ་གཟུར་གནས་དོན་གཉེར་བློ་ལྡན་ལ། །མཁས་པས་སྨྲེ་སྟོད་འཆད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། །ཚེ་འདིའི་རྙེད་གྲགས་འདོད་པས་
འཁོར་བསྡུས་ཏེ། །མ་དད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཆོས་འཆད་ཅིང་། །ཉམས་ལེན་མི་བྱེད་ཆགས་སྡང་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ། །འཆད་ཉན་འདི་ཡང་འཁོར་བའི་ཞགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་ཞལ་ནས། སྐྱིད་འདོད་ན་
གཅིག་པུར་སྡོད། བཟའ་ཆེ་ན་ཆེ་སྣེ་སུ་དང་ཡང་བགོད་མི་དགོས། མེད་ན་མེད་དེ་སུ་ཡང་སྐྱོང་དགོས་ཀྱི་སེམས་ཁྲལ་མེད་པས་སྐྱིད། འཁྲུགས་རྡུང་ཕྱོགས་རྡུང་གཅིག་པུ་ཡིན་པས་སྐྱིད་གསུངས། དེ་ཐུགས་མད་དེ། ཐམས་
ཅད་སྐྱིད་སྡུག་ནི་ནོར་དང་དངོས་པོའི་སྟེང་ནས་འཛོམ་པར་སྣང་ལ། གྲྭ་པ་མི་གཅིག་ལ་ནོར་བྱུན་ལེན་དགོས་པ་ནི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། མི་མང་པོ་ལ་བྱུན་ལེན་མི་དགོས་པ་ནི་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡིན། དགེ་བཤེས་ཁ་
རག་པས། དད་གུས་ཀྱི་འཁོར་ལས་དཀོན་པ་མེད། །མི་ངན་གྱི་དཔོན་ལས་སྡུག་པ་མེད། །བཟང་པོའི་དཔོན་ལ་མ་འཛིན་པར། །ངན་པའི་དམན་ས་ཟུངས་ཤིག་ཨང་། །ཞེས་དང་། སླིང་རིང་དཀའ་བློ་མི་བདེ་རང་འདོད་ཅན། །
ཟག་པ་འཕེལ་བའི་འཁོར་གཡོག་མེད་ཀྱང་ལེགས། །ཕོ་བོའི་ཉེ་གནས་བརྩོན་འགྲུས་ཤེས་རབ་ཡིན། །དགོས་པའི་དོན་ཀུན་སྒྲུབ་ལ་སྐྱོ་ངལ་མེད། །གསུངས། འབའ་ར་བས། ནོར་དང་ཁ་དྲག་ཡོད་ཙ་ན། །མགོ་དགག་གི་མི་

འདིས་གང་བཙོལ་ཉན། །ཕན་གནོད་ནུས་པ་མེད་ཙ་ན། །དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པས་ཞོར་ལ་བརྟུས། །དུས་ངན་འཕོར་གྱིས་ཕན་པ་དཀའ། །རང་གཅིག་པུའི་གཡོས་བསྐོལ་སུས་ཀྱང་ཤེས། །འབྲལ་མེད་ཀྱི་ཉེ་གནས་ལག་པ་བཟང་། །ཚུལ་འཚོས་ཀྱི་བཟང་ཚུལ་མི་དགོས་པར། །རང་གཅིག་པུའི་སྤྱོད་པ་བག་རེ་ཡངས། །དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཟས་ལ་ཟད་པ་མེད། །རང་གཅིག་པུའི་འཚོ་བ་གར་ཡང་རྙེད། །རང་གཅིག་པུའི་གོས་འདི་ཙིས་ཀྱང་དྲོ། །གཏུམ་མོའི་མེ་འདི་གཏིང་རྫོང་ཆེ། །རང་གཅིག་པུའི་སྡོད་པ་འདི་ཙིས་ཀྱང་མཆོག །བདག་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་བུ་སྣང་བ་བདེ། །གསུངས། ༀ བཞི་པ་བཤད་ཉན་དང་ལུང་ཁྲིད་ལ་སོགས་པའི་གཞན་དོན་ལྟར་སྣང་རྣམས་སྤོང་བ་ནི། འགྲོ་མགོན་གྱི་ཞལ་ནས། ང་ཅག་སྒོམ་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དུག་པོ་བརྩེམས་བེར་རེ་གྱོན། ཨ་རུ་རའི་ཕྲེང་བ་རེ་ཐོགས། སྒོམ་ཁང་བྲེ་ཁུའི་རྡེས་བཀྲ་ལམ་མེ་སྒོམ་དུ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་མི་ཕན་ངེས་པའི་བརྩོན་ཚུང་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་བྱེད་པ་འདི་ཡང་དགེ་བཤེས་པ་དགྲེར་ཆེན་པོ་མི་གསུང་སྟེ། ང་ནི་དེ་ཡང་སྒོ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་གསུངས། གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ས་བོན་མ་བཏབ་པའི་སྟོན་ཐོག་རེ་བ་ལྟོགས་འགོང་ཡིན། དུས་ལ་མ་བབ་པའི་འགྲོ་དོན་རེ་བ་འོ་བརྒྱལ་བ་ཡིན་གསུངས། པོ་ཏོ་བའི་གསུངས་ནས། དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ། །ལས་དང་པོ་ཡིས་གཙོ་བོར་དེ་བྱ། །གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱ་བ་མ་གནང་། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཙན་

༄༅། །དོན་ལས་གཞན་མེད། །ལུས་དང་ངག་གིས་དངོས་སུ་མི་འཇུག །གསུངས། ཁྲི་ཡོས། གཏན་གྱི་རང་འགྲོས་མ་ཤེས་ན། །ཇི་ཙམ་གཞན་གྱིས་དཔོན་བཙོལ་ཡང་། །དོན་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་ཁོལ་པོ་ཡིན། །མིང་སྟོང་
སྒོམས་པོ་འདི་ཨ་ཙ་མ། །གསུངས། ཇེ་རེ་མདའ་བས། ཆོས་བརྒྱད་རྐྱེན་གྱིས་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་བའི། །སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཇི་སྲིད་མ་ཐོབ་བར། །གཅིག་ཏུ་རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་མ་གཏོགས་པར། །གཞན་དོན་ཐབས་ཀྱིས་རང་
དོན་ཉམས་མི་བགྱིད། །གསུངས། ༔ ལྔ་པ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་སྤོང་བ་ནི། ཚེ་བློས་གཏོང་བ་ལ་རྙེད་བཀུར་སྤོང་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བ་ལས། བྱམས་པ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་ ཉེས་དམིགས། འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་ནི་ ཉེས་པ་དེ་འཚོལ་བས་ཐུར་གྱི་ཐོས་པ་བརྗེད་པས། དྲན་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་
ནི་རྙེད་པ་དང་མ་རྙེད་པས་ ང་རྒྱལ་གྱིས་ ཁེངས་པ་དང་འདུད་ སེམས་ཞུམ་པས། པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྲུར་ཏེ་ སྔར་གྱི་གསོས་འདེབས་པས། གཏི་མུག་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་གི་ ཚེ་འདིའི་ དོན་སྒྲུབ་པས་ ཉེ་དུ་འམ་ཡོན་བདག་གི་
ཁྱིམ་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། འཆགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་ གཞན་བསླུ་བའམ་ཚུལ་འཆོས། བསྐྱེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་རིགས་བཞི འམ་དགེ་སློང་གི་ཆོས་བཞི། ཡོངས་སུ་སྤོང་བས་ རང་གི་ ངོ་ཚ་མི་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ ཁྲེལ་

ཁ་ བཀའ་བཀའ་ཁམས་མཛོད། ཁ

མེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ གཞན་དོན་མ་བཏགས་པས་ མ་གནང་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ ང་རྒྱལ་དང་ ལུས་ངག་གི་ རྒྱགས་པ་དང་དྲེགས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་ལ་རྙེད་པ་བྱུང་ཅན་ བླ་མ་རྣམས་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་།
ཉོན་མོངས་པའི་ བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་ དགེ་བ་མི་སྒོམ་པ་དང་མི་དགེ་བ་མི་སྤོང་བ་ བག་མེད་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕྲོག་ དེ་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པས་གཏི་མུག་བསྐྱེད་པས་དགེ་བ་གསུམ་འཕྲོག་གོ །པ་དང་། གློག་ མི་རྟག་པའི་
དཔེ་གསུམ་ དང་འཁོར་ལོ་དང་། ལྕེ་ ཐོག་ འབབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ སྡུགས་པ་མང་པོས་སྡུགས་པ་དང་། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཁྱིམ་ རྙེད་བཀུར་བྱུང་ན་ཆགས། མ་བྱུང་ན་ཞེ་སྡང་། དང་། སློང་མོ་སྟེར་བའི་ ཡོན་བདག་གི་ ཁྱིམ་ལ་བལྟ་བ་ ཞེན་
པས་ དང་ རྙེད་པ་ཡང་མ་རྙེད་པས་ཀྱང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་རབས་མཐོ་སར་སྐྱོན་ན་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་ བློ་རྣམ་པར་འཁྲུལ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ སྡུག་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་འགྱུར་བར་ མེད་པ་ བྱེད་པའི་ཕྱིར་ སེམས་ལ་ སྐྱུ་དྲན་
བསྐྱེད་པ་དང་། དྲན་ ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས། པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བརྗེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་ སྤྲུན་པ་ ཉམས་ཆུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ སྡིག་པ་སྐྱེས་པ་སྤོང་བ། དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་སོགས། སྤོང་བ་བཞི་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ ཀྱི་རྐང་པ་བཞི། དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ ལྔའམ་དྲུག་ ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྔར་བཀུར་སྟི་བྱེད་ལ་ཕྱིས་བཀུར་སྟི་མི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་མཛའ་བ་དང་ མཐུན་པར་ གནས་པར་ 272

༄༅། །བྱེད་པ་དང་། མཛའ་བོ་ མ་སྙེར་ན། སྤོང་བ་དང་། ཕ་རོལ་བྱེད་པའི་ རོལ་མོའི་གཙོ་མོ། སྨད་འཚོང་མ་དང་འདྲ་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཚད་མེད་པ་ བཞི སྤོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་
དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལྟུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་ལྷས་བྱིན་དང་། ལྷག་སྤྱོད་ཀྱི་ སྟོན་པ་གཞན་དང་ལམ་གཞན། ཚོ་ག་ སྤྱོད་པ་ དང་མཐུན་པར་བརྟག་པར་ ཤེས་པར་ བྱའོ། །བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ཉེས་དམིགས་གང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་གོ །བརྟགས་ དེ་ལ་བརྟགས་པས་ཅི་ཕན་ཞེ་ན། ནས་འདོད་ མ་ཐོབ་པ་ལ། པ་ཆུང་བར་བྱའི་ཡོངས་ སེམས་རྙེད་བཀུར་གྱིས། སུ་གདུང་བ་ནི་མི་བྱའོ། །དེ་ གདུང་
བར་མི་བྱ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱམས་པ་འདོད་པ་ཆུང་བ་ལ་ གོང་དུ་བཤད་པའི་ སྐྱོན་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ འདོད་པ་ཆུང་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི། རྣམས་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་
བྱུང་དག་གི་ མ་དད་པ་མི་སྐྱེ་བས་ ཡིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན། ལྷ་ དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དང་མི་རྣམས་ བསམ་པ། ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གནས་པས་རྗེས་སུ་ འགལ་རྐྱེན། བསྲུང་བར་འོས་པ་ཡིན། ངན་འགྲོ་ལོག་པར་
ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྲག་པ་མེད་པ་ཡིན། བསྡིགས་པ་ རྙེད་པ་མི་སྙེར་བ་དང་འཕྲོགས་པས། དང་བྲལ་བས་ གཞན་གྱིས། ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་པ་ཡིན། བདུད་ཀྱི་ བར་དུ་གཅོད་པའི་ ཡུལ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བས་ དགེ་བ་ མི་འཕྲོག་པ་ཡིན།

མ་རྙེད་པའི་ སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་ཡིན། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ ཡིད་དུ་འོང་བས་ མངོན་པར་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་དང་འདས་པའི་ བསམ་གཏན་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པར་གནས་པས་ སེམས་དམིགས་པ་ལ་ གསལ་བ་ཡིན། གཡོ་ བཅས་ལ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་སྤྲངས་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་མི་དྲང་བ། དང་སྒྱུ་སྤྲངས་ གཞན་བསླུ་བ་དང་གཞན་དུ་སྨྲ་ཞིང་གཞན་དུ་སེམས་པ། པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟ་བས་བག་ཡོད་པ་ དགེ་བ་སྒོམ་པ་དང་མི་དགེ་བ་སྤོང་བ་རང་གི་སེམས་འདུལ་བ་གཞན་གྱི་སེམས་བསླུ་བ་དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཡིན། འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་ པ་དེ་བཙུན་ པས་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ དམ་བཅའ་བརྟན་པར་ བྱེད་པ་ཡིན། གསུང་རབ་ལ་ མཁས་པ་རྣམས་དང་མཚངས་པར་ སྒྲ་དོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་གསུམ་ལ་ མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་བརྟེན་ འདོད་པ་ཡིན། བྲམས་པ་ཕན་ཡོན་ བཅུ་གཉིས་པོ་ འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པས་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་འདོད་པ་ཆུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། ༈ དྲུག་པ་ཡོ་བྱད་གསོག་འཇུམ་སྤང་བ་ནི། རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེས། ཆོས་པའི་གོལ་ས་ཡིན་པས་ཚེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་སྤོངས། རྙེད་བཀུར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས་འདོད་ཡོན་འཕྲི་བ་ཚོད། སྙན་གྲགས་སྙིང་པོ་མེད་པས་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤོངས། གང་བྱུང་ཙམ་གྱིས་ཚོག་ཤེས་བློ་མེད་ན། །ལོངས་སྤྱོད་བསགས་པ་སྡུག་སྡིག་འཕེལ་བའི་རྒྱུ། །བདེ་དང་དགེ་བ་

274

ཨཱཿ ཡུལ་ཀ། ཟུར་བཞི། ཨཱཿ འབྲི་ཀ།

༄༅། །དང་གིས་འཕེལ་བྱེད་ན། །ཚིག་ཤེས་བློ་སྣ་བསྐྱེན་པ་མན་ངག་ཡིན། །དེས་ན་རྟེན་བཀུར་གྲགས་སོགས་ཚེ་འདི་ཡི། །ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཡོངས་སྤངས་ནས། །འཆི་ཆེ་ངེས་པར་ཕན་པ་དམ་ཆོས་ལ། །གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་འབད་པར་བྱ། །གསུངས། སྐྱེས་མཆོག་པས། སྒྱུ་མའི་ནོར་ལ་ཚིག་ཤེས་མེད། །ཞེན་པས་བསགས་ཀྱང་ཤུལ་དུ་ལུས། །རང་གིས་བསགས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་སྤྱོད། །སྙིང་གཏམ་ཡིན་གྱི་སེམས་ལ་ཞོག །ཕུགས་ཀྱི་འདོད་བློ་མི་གདའ་སྐྱེ། །འཕྲལ་དགོས་བློ་ཡིས་མ་ཐོངས་པས། །ཞེན་པ་ཟློག་པ་དཀའ་མོར་གདའ། །འཛིན་པ་ཐོངས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །གྲགས་པས་འཁོར་སློབ་མ་བསྡུས་ཀྱང་། །དད་ལྡན་སྒྱུར་བ་མ་ཐེད་པས། །བྱ་བཏང་བྱེད་པ་དཀའ་མོར་གདའ། །གྲོགས་མེད་གཅིག་པུར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཧྲེ་རེ་མདའ་བས། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ། །རང་ཉིད་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་མ་གཏོགས་པ། །གསེར་དང་དབྱིག་སོགས་ལྷག་པའི་དངོས་པོ་ནི། །རང་གི་དོན་དུ་ཏིལ་ཙམ་མི་འཆང་ངོ་། །གསུངས། འབའ་ར་བའི་ཞལ་ནས། བསགས་པ་སུས་ཁྱེར་ཆ་མེད་མཐོང་ལགས་ཀྱང་། །ད་དུང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་བློ་མེད་པས། །འདོད་ཡོན་འཕྲི་བ་ཆོད་པ་ནམ་ཡོང་ན། །གླིང་བཞིའི་ནོར་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཀྱང་། །མེད་ཀྱིན་ཆད་པ་མ་གཏོགས་པ། །ལྡང་ཞིང་ལྷག་པ་ཡོངས་དུས་མེད། །དབང་ཆེ་བས་འཕྲོག་ཅིང་ཆུང་བས་རྐུ། །དུས་ངན་ནོར་རྫས་ཐུབ་པ་དཀའ

275

ཐ། བཀའ་གདམས་མཛོད། ཐ

བར་གདའ། །གསུངས། ༈ བདུན་པ་གཟའ་བཏུང་ལ་ཞེན་པ་སྤངས་པ་ནི། སྤྲི་ར་ནོར་སོགས་རྫས་བྱེད་པ་ནི་བཟའ་བཏུང་ལ་སྲེད་པ་དང་། ལྟོགས་འཁྱགས་ནས་ཤི་དོགས་དང་། བླ་མ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་འདོད་པ་དང་༑ འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མ་གོ་བས་ལེན་ལ། བཟའ་བཏུང་ལ་ཞེན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། པོ་ཏོ་བའི་དྲུང་ན། ལྟོ་གདུངས་ནན་ལྟར་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་མ་བྱུང་བར་བྱེད། ལྟོ་ཕྱིར་གནམ་རྡིབ་པ་ལ་ཆོས་ལར་མི་ཡོང་གསུངས། མཁས་བཙུན་གཞོན་ནུ་གྲུབ་ཀྱིས། ལུས་ངག་ཚུལ་འཆོས་ལོག་འཚོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། །དད་ཟས་མང་ན་དགེ་སྦྱོར་འགྲིབ་པའི་རྐྱེན། །རོ་ཞིམ་ཟས་ཀྱི་འཁྲི་བ་རྩད་བཅད་ནས། །ལྟོ་གོས་གྱོང་ལ་བསྐུར་ན་མི་འཐད་དམ། །གསུངས། ཁྲོ་ཕུ་བ་བསོད་ནམས་སེང་གེས། དད་ལྡན་མོས་པས་འཚོ་བ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། །བཟང་པོར་བསྐུར་བའི་ཚུལ་འཆོས་སྤྱོད་པ་ཡང་། །གཞན་སེམས་བསྲུང་ཕྱིར་བདག་ཉིད་འཆིང་བའི་རྒྱུ། །རོ་སྙོམས་སྤྱོད་པ་ཕོ་བོའི་སྙིང་གཏམ་ཡིན། །གསུངས། ཤར་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམ་པ་བཞི་སོགས་རྭ་སྒྲེང་དུ་ཕེབས་པ་ན། ཚ་བ་གསོལ་ཟིན་ནས་ཇོ་ལ་གསོལ་རྒྱུ་ཡེ་མ་ལུས་པ་བྱུང་། ད་ཇི་ལྟར་བྱ་གླེངས་པས། དགོན་པ་བས། ང་ནི་སྲུས་སྣ་གདོང་ན་ཡར་འོང་བ་འདི་ཟ་གསུངས། མངོན་ཤེས་གསུང་མ་ཁད་ལ་ཡོན་བདག་གཅིག་གིས་ཞབས་ཏོག་གི་ཚས་ཁྱེར་སླེབས་བྱུང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ཡོན་ཏན་སྲེད་པ་ལ་ཐུགས་དགྱེས་པས་བཀའ་བཀྱོན། དགོན་པ་བ

276

བློ་སྦྱོང་ སོ་ལྔ། སྔོ་འབྲེད།

༄༅། །ཕྱིས་ཆེར་མི་གསུང་། སྔོན་གྱི་བཀའ་གདམས་པ་དམ་པ་ཀུན་ཡོན་ཏན་སྦེད་པ་ལ་གཙོ་བོར་མཛད། ཡོན་ཏན་སྦས་པས་བདུད་མི་འཇུག་གསུངས། ལར་ན་དམ་པ་ཉམས་འཚོ་བའི་རྩོལ་བ་མི་མཛད་དཀའ་ཐུབ་ལ་དགྱེས་གསུངས། སྤྱན་སྔ་ཀུན་གྱིས་ཆེ་སྟོད་ཟ་ཆོད་རེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ལྟོགས་རྒྱུར་ལ་མི་ཚེ་བསྐྱལ། ན་བཟའ་ལ་ལྷན་པ་མེད་པར་གོམ་པོ་རྒྱབ་པས་སྤྱན་སྔ་གོ་ཤམ་ཅན་དུ་གྲགས། གང་གིའང་རྩོལ་བ་སྤྲངས་ཏེ་བསྒོམས་པས་འཇིག་རྟེན་ཟ་སྣང་རྣམས་ཀྱང་བརྗེད་སོང་འདུག །གསུངས་སྐད། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལས་ལོ་དགུ། རྫོག་ཅིག་པས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཟ་ཆོད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲའོ། ༈ །བརྒྱུད་པ་ཡོངས་སྤྱོད་འབབ་མེད་དུ་འབྱུང་བའང་དྭང་དུ་མི་ཤླང་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་ན་མི་དགག །མ་བྱུང་ན་མི་སྒྲུབ་པ་ཟེར་བས་མི་འོང་སྙེ། མདོར་ གང་ཟོས་ཁྱུས་པའི། ཡང་། བདག་ནི་དབང་ཕྱུག་མི་འཚོལ་གྱི། །གལ་ཏེ་རྙེད་ཀྱང་སྤྱོད་པར་བྱེད། །དེང་འདིར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཟབ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འབབ་ཞིག་འཚོལ། །ཞེས་དང་། གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་བས་ཡུལ་ངན་སྤོང་བ་དཀའ་ཞེས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཆེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་རྣམས་སྤོང་དགོས་ཞེས་སྔར་ཡང་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། པོ་ཏོ་བའི་གསུང་ལས། འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མི་འདོད་བཞི་ལྡན། །རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་པས་དེ་ནི་འདམ་བྱ། །མ་ཆོར་གཏེར་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་། །

ཚོར་ ཚོར་བ་དེ་ཉིད་ ནི་གཞན་གྱིས་འཕྲེར་བ་དེ་ཉིད། །རྐྱེད་ བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱོད་པ། བདེ་བ་སྐྱེ། སོགས་བཞི་པོ་གཞན་ལ་སྣང་ཡང་། །དེ་ཉིད་ཤི་ཟིན་འདྲ་བར་ཤེས་བྱ། །མདོ་ཁམས་ཇོ་བོས་སྣང་མང་ ལག་པར་ཕྲེར་བ་ལ་སྣང་མ་གཅིག་འདུས་གཉིས་
འདུས་མང་དུ་འདུས་ནས་དེ་ཐོས་པས་ཟད་སོ་སྐད། དེ་བཞིན་དུ་རྐྱེད་པ་སོགས་ལ་དཔྲ་འདྲེ་འདུ་བའོ། །བླངས་བཞིན། །དེ་བས་རྐྱེད་སོགས་བཞི་ལ་དཔྲར་བཟུང་། །མངའ་ཐང་མཐའ་རྒྱས་སྡུག་བསྔལ་མཚོ་ཛོལ། །མན་ངག་ལས་ཀྱང་འབྱུང་དེ་ལྟར་ཤེས་
བྱ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དེས་པ་བདོག་མང་ཇི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བ། །འདོད་པ་ཆུང་རྣམས་དེ་ལྟར་མ་ལགས་ཏེ། །ཀླུ་མཆོག་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་སྙེད་དོ། །གསུངས།
པོ་ཏོ་བའི་གསུང་ལས། སྐྱིད་ན་བུ་ཆུང་ཡང་ཟ། ཕྱུལ་ན་འཕགས་པ་ཡང་བཞེས་ཟེར་བས་མི་ཡོང་། འཕགས་པ་ཕྱུལ་ཡང་མི་བཞེས་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས། ༈ དགུ་པ་མ་ཐུན་འཛུག་དང་ངོ་བསྲུང་སྤོང་བ་ནི། དགེ་བ་ཤེས་
ཕུ་ཆུང་བའི་ སྐུ་མཆེད་གསུམ་གྱི་གཅིག་ཡིན། ཁོང་གིས་གདུལ་བྱ་མ་བསྐྱུང་ཤ་གཟུགས་རང་གསོལ། གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱོན་པར་སྣང་། ཆོས་འབྲེལ་རེ་ཙམ་ཡོད་པ་ནི་ཆེས་མང་བར་སྣང་། དུས་ཟུར་ཚང་པ་མཚན་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚན། སྟོན་པ་ལོ་བཅུ་གཅིག་བསྙེན། གསུམ་པོའི་
བསྙེན་ཡུན་རིང་ཤོས། སྤྱི་སྤྱི་བས་ལོ་དགུ། པོ་ཏོ་བས་བདུན་བསྙེན། བདུན་ཅུ་རྩ་དྲུག་ལ་དོ་བོ་དགོན་པར་སྐུ་འདས། ཁམས་ལུང་པ་དང་བཞི་ལ་བཀའ་གདམས་བཞི་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལགས་སོ། །ཞལ་ནས། ཆོས་ནན་ཏར་ཉམས་སུ་ལེན་ན། དཔེར་ན་ཁྲབ་ཀྱི་བྱང་བུ་སྣ་ཚེ་འཚོལ་

༄༅། །བ་དེ་ཁྲབ་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་སྡེབས་སུ་མི་གཏུབ་པ་ལྟར། ཚེ་འདི་པའི་མི་དང་སྡེབ་ཏུ་མི་བཏུབ་པ་ཞིག་དགོས། མཐུན་འཇུག་དང་མི་དགའ་ཆོས་ཉི་བདུད་ཀྱིས་འཕྲེར། མི་མ་མགུ་བ་འདོད་ཪོགས་ཡིན། ཕོ་མ་མགུ་བས་
ཕོ་རང་མི་འོང་། ཕོས་འཕྱུར་ཁ་བཏང་བས་གཞན་མི་འོང་། དེ་ཙ་ན་རྒྱུགས་ཕྱེ་ཞོ་རེ་ལས་མེད་ཀྱང་དེའི་བར་ལ་བློ་སེམས་བདེ་འཐོལ་ལེ་དགེ་སྦྱོར་བྱུར་ཡོད། དགེ་སྦྱོར་འཕེལ་ན་གཞན་དོན་ཡང་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་
གསུངས། གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཆགས་སྡང་རྩ་བ་ཕ་ཡུལ་སྤངས། །སྡུག་བསྔལ་རྩ་བ་ཁྲིམ་ཐབ་སྤངས། །འཛིན་ཆགས་རྩ་བ་ནོར་རྫས་སྤངས། །གཡེང་བའི་རྩ་བ་ངོ་བསྟུང་སྤངས། །གསུངས། ཁྲོ་ཕུ་བ་བསོད་
ནམས་སེང་གེས། གྲོགས་དང་དགོན་པ་རི་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ། །གང་དུ་སྡོད་ཀྱང་དགོས་མཇའ་མི་འཚོལ་ཞིང་། །སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་མི་མཇའ་མི་འཐོན་པར། །རང་ཚུགས་འཛིན་པ་ཕོ་བོའི་སྙིང་གཏམ་ཡིན། །ནང་དུ་
སྡོད་ཚེ་ཁང་པའི་བཀོད་ལ་སོགས། །དབེན་པའི་ཕོང་ནས་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་ཡང་། །དོན་ཆུང་ལས་ལ་མི་ཚེ་ཟད་པའི་རྒྱུ། །བྱ་བ་གཏོང་བ་ཕོ་བོའི་སྙིང་གཏམ་ཡིན། །གསུངས། མཁས་བཙུན་པས། ཇ་ཆང་ཐབས་ཀའི་
སེམས་འཛིན་ལ་སོགས་པ། །དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་སྒྲོད་གཡེང་བའི་རྒྱུ། །ཚེ་འདིར་མཐོ་འགྲོགས་མི་ཧྲེས་མ་བསྙེགས་པར། །མཐུན་འཇུག་རྩིག་པ་སྐྱེ་ལ་ཞིག་གཞོན་ནུ་གྲུབ། །གསུངས། འབར་ར་བས། མདའ་ཐང་

279

རྒྱས་ཀྱིན་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། །གོང་མའི་སེམས་འཛིན་འོག་མའི་སྒྲོངས། །མཉམ་པའི་གཉའ་སྟོངས་ནོར་གྱི་གཉེར། །སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེལ་བསུ་སངས་དུས་མེད། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་བདེ་སྐྱིད་དཀའ། །སེམས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་

ལ་རི་ཁྲིད་འཁྲིམས། །གསུངས། སྐྱེས་མཆོག་པས། ལར་མཐོ་དམན་གཅིག་ལ་མ་གཏད་ན། །ཆེ་འདི་བློ་ཡིས་མི་ཐོངས་གསུངས། །གང་བྱུང་ལམ་དུ་མ་བྱས་ན། །འབད་འབད་འཁྲིག་པས་བསླུའོ་གསུངས། །སྒོམ་དང་རྟོགས་

པ་བཟང་ངམ་ངན། །རྐྱེན་དང་འཕྲད་ན་གསལ་ལོ་གསུངས། །ཞེས་རྒྱ་གྲགས་ཆོས་རྗེའི་གསུང་བསྒྲོར་བ་ལགས་པར་གདའ། ཟླ་མ་འོལ་སྣ་བས། གྲོས་མི་གདམ་ལ་ཉན་ན་ས་མི་ཟིན། །བློ་སྣ་མང་གི་མདུན་མ་སུན་པར་

སླད། །ཆོས་བྱ་སྣམ་གྱི་ཕྱི་བཞོལ་མཐར་མི་ཕྱིན། །ཚེ་སྟོང་ཟད་བྱུང་ན་ཅི་ཅུག་བྱེད། །གནས་གང་དུ་འདུག་ཀྱང་གསོག་འཛོག་བཞོལ། །ཡུལ་གང་དུ་འགྲོ་ཡང་ངོ་ཤེས་བསྐྱུངས། །མ་ཐུབ་འགྲོགས་བཤེས་མང་ཡང་དབང་མ་

གཏོང་། །འདི་བྱ་གཏོང་གི་རང་ཚུགས་འཛིན་ལུགས་ཡིན། །སུ་ཇི་སྐད་ཟེར་ཡང་དགོས་མེད་ཀྱིས། །གང་འབད་ལ་སྒྲིན་ཡང་ན་མེད་ཀྱིས། །ཐུགས་ཇི་ལྟར་སོང་ཡང་སྡུག་སྲན་བསྐྱེད། །འདི་བྱ་གཏོང་གི་བློ་གཙོད་བྱེད་

ལུགས་ཡིན། །གསུངས། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས། ཚེ་འདི་ལྟུང་ལ་བསྐུར་བའི་སྙིང་ཁམས་དང་གཅིག །བློ་སྣ་མི་དང་མི་བསྟུན་པའི་ལོང་མེད་དང་གཉིས། དགོས་མེད་ཕྱི་ཆེས་བོར་བའི་འཕྲལ་ཕྱིད་དང་གསུམ། འདོད་ཡོན་

280

༄༅། །འབྲི་བ་ཆོད་པའི་ཞེན་ལོག་དང་བཞི། ཚེ་འདི་བློ་ཡིས་གཏོང་ན་དགོས་པ་ལགས། གསུངས། ཡང་འབའ་ར་བས། མཐུན་རྐྱེན་འཛོམ་པའི་དུས་སུ་དགེ་སྦྱོར་བྱེད། །མ་འཛོམས་དུས་སུ་ལྟོས་མེད་མི་ལ་སྣང་། །འཕྲལ་སྣང་གང་བདེ་བྱེད་པ་ནམ་ཡོང་ན། །ངོ་བསྲུང་མཁན་ལ་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེས་ཟུངས། །གསུངས། ༈ བཅུ་པ་ཚེ་འདིའི་བསོད་ནམས་དང་འདུ་ལོང་སྤོང་བ་ནི། ཁོང་བསོད་ནམས་རྒྱུས་སོ་ཟེར་ནས་འདུ་ལོང་མང་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དགའ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། དུག་ལྟར་སྤང་དགོས་ཏེ། དགེ་བཤེས་ཁ་རག་པས། སྙན་གྲགས་བདུད་ཀྱི་ཕྱེ་གཏོར་ཡིན། །རྙེད་བཀུར་འཆིང་བའི་ཞགས་པ་ཡིན། །བསོད་ནམས་དགེ་སྦྱོར་བར་ཆད་ཡིན། །དུག་ལ་སྨན་དུ་མ་བལྟ་ཨང་། །གསུངས། རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། སྐུ་བསོད་རྐྱད་པོ་གཡོ་ཅན་འདྲ། །རང་སེམས་བྱིས་པ་མགོ་སྐོར་འདྲ། །བྱ་བཞག་རྩེད་མོའི་དགག་སྒྲུབ་འདྲ། །མངོན་ཞེན་མ་ཆེ་རྒྱ་མ་བ། །གསུངས། དམ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་མའི་ཕྲུ་རྒྱན། དམ་པ་ཀུན་དགའ་བྱ་བ་དེས། ཕ་དམ་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་ལྔ་བླངས་སོ། །བདག་ཡུལ་མེད་ཐབ་མེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། བཟར་མེད་བཅའ་མེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། འཕྲིས་མེད་བཤེས་མེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། མིས་ཅིར་ཡང་མི་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། བསོད་ནམས་ཏིལ་གྱི་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་མི་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་ནས། དཀའ་ཐུབ་བྱས་ཏེ་

བསྒོམས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཟང་པོ་བརྟེས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལགས་པར་གདའ། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བར་ཡང་། རྟོག་དང་འགྱོད་དང་དེ་བཞིན་རྣམ་རྟོག་པ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་འདུ་འཛི་རྣམས་ལས་འབྱུང་། །སྙིང་པོ་མེད་པའི་འདུ་འཛི་སུ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ལང་ལོང་སྤྱོད་ཅིང་མ་བསྡམས་ཡིན། །བྱིས་པ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་སྨྲ་ལ་དགའ། །བྱིས་པ་དེ་དག་མཆོག་གི་གཏམ་ལས་ཉམས། །ཞེ་སྡང་འཕེལ་ཞིང་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཀྱང་ཆེ། །ཉེས་པ་དེས་ན་དེ་ལ་མི་ཆགས་སོ། །གསུངས། རྒྱལ་སྲས་པས། ན་ནིང་ན་སྤྱ་དུས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་ཟིན་པོ་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བར་སྐབས་སུ་འདུ་ལོང་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲིབས་སོང་། ད་ཞག་ན་བ་འདིས་ལེགས་པར་སོར་ཚུད་བྱུང་༑ བསོད་ནམས་སྐྱེས་པ་སྐད་ཟེར་བ་འདི་ཀུན་ཡང་མ་བྱུང་ན་རང་ཡོང་བ་འདུག་གསུང་སྐད། དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་བློས་གཏོང་བ་ལ་ཁྲི་སྤུགས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དང་བྱ་བ་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་མཆོག་པས། ཕན་བྱ་མང་པོ་སྤྲིབ་ཤིང་ཡིན། །རང་མགོ་འདོད་ན་གཅིག་ལ་སྤྲིལ། །བསླབ་ཤེས་མང་པོ་ཟ་ཚོག་ཡིན། །ཤེས་ན་མི་བྱེད་མདོ་མེད་ཡིན། །ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བར། དེ་ཡི་འདོད་ཆགས་ཤས་ནི་ཆེ་བར་སྐྱེ། །དེ་ནི་རོ་བྲོ་རྣམས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན། །དེ་ནི་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་དགར་མི་འགྱུར། །ཉེས་པ་འདི་དག་ལས་ལ་དགའ་བ་ཡིན། །གསུངས། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོར་ཡང་། ཁྱིམ་དང་བརྟེན་པ་ཀུན་སྤངས་ཏེ། །དོན་ཉུང་བ་དང་

282

༄༅། །བགྱིད་ཚུལ་བ། །བསམ་མཐའ་དགོན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །རི་དྭགས་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས། ༈ བཅུ་གཅིག་པ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པར་བྱ་བ་ནི། དེ་རྣམས་འོང་བ་ཡང་འདོད་ཡོན་
ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་ལ་རག་ལས་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། སེམས་ཅན་བརྗོད་བྱའི་འདུ་ཤེས་ཅན། །བརྗོད་བྱ་ལ་ནི་གནས་པ་རྣམས། །བརྗོད་བྱ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས། །འཆི་བ་དང་ནི་འཕྲད་པར་
འགྱུར། །བརྗོད་བྱ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་ནི། །གང་གིས་དེ་ལ་གཞན་དག་གིས། །བརྗོད་བྱ་དེ་ནི་དེ་ལ་མེད། །རྗོད་པ་པོར་ནི་སེམས་པར་མེད། །ཅེས་པའི་མདོ་འདི་ལ་སའི་དངོས་གཞིར་འགྲེལ་པ་མཛད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་
ཏེ༔ དགེ་སློང་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚིག་གིས་བསྔོ་ཞིང་བརྗོད་པས་འཚོལ་དགོས། ལོངས་སྤྱོད་དགོས་པས་ན་འདོད་ཡོན་རྣམས་ལ་བརྗོད་བྱ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ཁྱིམ་པ་དག་གིས་རང་དགར་འདོད་པའི་
ཉེས་དམིགས་མི་ཤེས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པར་མཛད་པས་ན་ཡང་བརྗོད་བྱ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་བྱའམ་འདོད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཚད་མེད་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་སེམས་
ཅན་དག་གིས་མི་ཤེས་ཏེ། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ལས་བསགས་ནས་སྐྱེ་ཞིང་འཆིའོ། །མཁས་པ་དག་གིས་ནི་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་ཉེ་དུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མང་ཉུང་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་

སྤྱངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། སྒྲུ་དེན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དག་གིས་སྐྱེས་བུ་ཚོད་ཀྱིས་ཉེ་དུ་རྣམས་མི་དགའ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདིའི་འདོད་པ་རྣམས་སྤྱངས་ནས་ཚེ་ཕྱི་མར་འདོད་པའི་དོན་དུ་
བརྩོན་པར་བྱེད་དམ། ཞེས་བརྗོད་དུ་བྱུང་ཡང་སྐྱོན་དེ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ཡོད་དམ་སྙམ་དུ་སེམས་པའི་དགོས་པའང་མེད་དོ། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་འདོད་པ་གང་ཡང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་སོ། །འདིར་ནི་མིང་དང་གཟུགས་
ལ་སྲེད་བཅད་ཅིང་། །ང་རྒྱལ་སྤྱངས་ནས་ཆགས་པ་མེད་པ་དེ། །དུ་བ་སངས་ཤིང་འཇོམས་མེད་རེ་བ་མེད། །ལྷ་མིའི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་དེ་མི་སྣང་། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་
པོ་སྡུག་བསྔལ་བར་མངོན་པར་མཐོང་བ་ན་བསམས་པ་ཐག་པ་ནས་སྲེད་པ་ཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་པ་ན་སྲིད་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དུད་པ་ནི་སྲིད་པ་སྟེ། དུག་
གསུམ་གྱི་མེའི་སྤྲོན་དུ་འགྲོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ལ་གནོད། རྟོག་པ་ངན་པས་ཐ་མལ་པར་འདུག་ཏུ་མི་སྟེར་བས་རྣམ་པར་འཐུག་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྲིད་པ་དེ་སྤྱངས་པའམ། སངས་པས་འཚོ་བ་འཚལ་བ་ན། བཟང་
པོ་དང་མང་པོར་སྦྱུར་བར་བྱེད་ན་ཡང་སྦྱིན་བདག་དང་རྙེད་པ་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་མེད་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་མི་འཇོམས་སོ། །དེ་དེ་ལས་ལོག་སྟེ་བྱུང་ཡང་ཡིད་ཆད་པ་དང་ཞེ་སྡང་བ་སོགས་མེད་པས་ཞེ་སྡང་གིས་མི་

༄༅། །འཇོམས་སོ། །ངེས་རྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་དྲན་བཞིན་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པས་གཏི་མུག་གིས་མི་འཇོམས་སོ། །སྤྲིན་བདག་འདིས་རྟེན་པ་ཅི་འདོད་པ་སྟེར་རོ་སྙམ་དུ་རེ་བ་བཅས་ཤིང་འགྲོ་བ་མེད་དེ། དེ་
ཉིན་མཚན་དུས་རྟག་ཏུ་འཆི་བའི་རྐྱེན་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བ་སྟེ། མྱུར་དུ་འཆིའོ་སྙམ་ནས་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གནས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ནི། ཕྱིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་ལྷ་མིའི་འཇིག་རྟེན་ན་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་པའོ། །དེ་
ལྟར་ན་འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ནི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། བདག་གིས་ལེགས་བསྡམས་ལ་སོགས་པར་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ༔ །བཅུ་གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་
ཆོས་བརྒྱད་སྤོང་བར་བསྟན་པ་ནི། ཡར་ན་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་སྟེ། འབྲི་ཁུང་ཆོས་རྗེའི་ སྐྱུར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ། མཚན་རིན་ཆེན་དཔལ། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་གསུང་ལས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་གྲགས། རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་
དངོས་སློབ། མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་མཐའ་ཡས། གཉིས་རྒྱལ་བ་ལྷ་ནང་པའམ་གྱི་རེ་སོགས་གྲུབ་ཐོབ་མང་པོ་བྱོན། འབྲི་ཁུང་ཐེལ་བཏབ། སྤྱི་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་ཆགས་པར་གདལ ཞལ་ནས། ཀ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཕན་འཆི་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་བྱ་བཞག་ཀྱང་མི་བདེན་
རྫུན་པོར་གདའ། ཆོས་བརྒྱད་འཇའ་ཚོན་གྱི་རི་མོ་ལ། ཀ་གློ་གཏད་འདུག་གམ་མི་འདུག་ལྟོས། གསུངས། རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཞལ་ནས། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དོན་དུ་གཉེར། །བསྟོད་དང་སྨད་དང་གྲགས་མ་གྲགས། །

རྙེད་དང་མི་རྙེད་བདེ་དང་སྡུག །དེ་རྣམས་ལ་ནི་དགའ་མི་དགའི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་རིགས་ལ། །ཆོས་པ་ཡིན་སྙམ་མ་སེམས་ཤིག །སྤུར་བྲུས་ཕྱིས་བྱེད་ད་ལྟའི་ལམ། །ཆོས་བརྒྱུད་ཀུན་སློང་ཡོད་དམ་མེད། །རང་གི་སེམས་ལ་དྲི་བར་གྱིས། །གསུངས། ༈ བཅུ་གསུམ་པ་བདེ་བ་སྒྲུབ་འདོད་སྦྱོང་བ་ནི། བཤེས་གཉེན་བཟང་མོ་བའི་ བཟང་མོ་བ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་དགོན་རྒྱུད། སྡེ་བཅུ་ལྷག་གི་བདག་བྱེད། གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོའི་བརྒྱུད་པ་སྡེ་སྣོད་མང་དུ་མཁྱེན། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་སྦྱངས། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་སྦྱངས་པས་གཏུམ་མོ་ལ་རྩལ་ཐོན། ཕྱིས་རྒྱ་མ་འགྲོ་མགོན་ལོ་བཅུ་གཉིས་བསྟེན། སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་གཟིགས། མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་ནམ་འདོད་མཇལ། གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་གཟིགས། འགྲོ་མགོན་ལ་དབང་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཞུས་དུས་མཐར་ནོར་བཟང་གི་བླ་མ་བརྒྱ་རྩའི་མཛད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན། དང་པོ་དཀྱིར་ཆེན་པོས་འགྲོ་མགོན་ལ་བསྟན། འགྲོ་མགོན་གྱིས་ཁོང་ལ་བསྟན་པར་གསུངས། དཔོན་སློབ་གསུམ་པོ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་མཐའ་ཡས། བཟང་མོ་བས་ཕྱིས་བསམ་ཡས་ཕྱུར་བཟང་མོ་དགོན་པར་འགྲོ་མགོན་གྱི་གདན་ས་མཛད། དོན་བརྒྱུད་བཞུགས། རྫུ་འཕྲུལ་དང་མངོན་ཤེས་མང་དུ་བྱུང་། བུ་ཆེན་ལྷ་དགེ་འདུན་སྐྱང་བ་ལྷ་བསམ་ཁ་བ། ལྷ་ཕུ་དགོན་གསར་བ། ལྷ་བླ་སོ་བབ་ལམ་དུ་གད་དམར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོན་པ་བཏབ། གཞན་ཡང་བུ་ཆེན་མང་བར་སྣང་། ཞལ་ནས། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་བྱ་བ་འདི་འོ་ཅག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་བདེ་ན་དགའ་བྱ་བ་འདི་ཁྱབ་ཆེ་སྟེ། ས་ཆེན་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ཀུམ་ཀུམ་བྱེད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་བདེ་བདེ་མོ་རེ་འདོད་ནས་འབྲུམས་པ་

༄༅། །ཡིན། བདེ་བའི་རྒྱན་སྡུག་བསྔལ་རེ་ཡོད་པས། བདེ་བ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡིད་ཤི་བར་མི་བྱ། ཚེ་འདིར་བདེ་བ་ཆེ་ཆེར་བྱེད་ན། ཚེ་ཕྱི་མ་ཞོར་ལ་ཤི་འགྲོ། འདི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ན་བདེ་བའམ་སྐྱིད་པ་
ཡོང་སྙམ་ནས་ཆོས་སམ་འཇིག་རྟེན་གང་རུང་ཞིག་བྱས་ན་བདག་ཆེ་འདི་པར་སོང་། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པར་སོང་ཨང་སྙམ་དུ་བསམ། འོག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གསུངས། བདེ་བ་གང་འདོད་པ་དེ་མ་བྱུང་
ན༔ དེ་བྱུང་ན་དགའ་བ་ལ་སྙམ་ནས་འཕྲད་པར་འདོད་པའི་སྲེད་པ་སྐྱེ། དེ་ཡང་ངེས་པ་ཡོད་ན་ནི་རེས་དགའ་སྙམ་ནས་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྲེད་པ་སྐྱེ། དེ་བྱུང་བ་ན་འདི་དང་མ་བྲལ་ན་ཨང་སྙམ་ནས་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་
སྲེད་པ་སྟེ། དཔྱ་མེད་ཀྱང་སྔར་བདེ་སྐྱིད་ཡོད་སྐྱོང་བ་ལ། དེའི་དུས་སུ་དགའ་བ་དང་སྐྱིད་པ་ཨང་སྙམ་པ་བྱེད་པ་འདས་པའི་འདོད་པའི་རོ་མྱང་བ་འདས་པའི་སྲེད་པ་ཞེས་པ་འབྱུང་། སྡུག་བསྔལ་དང་མི་འདོད་པ་བྱུང་ན་འདི་
མེད་ན་དགའ་བ་སྙམ་ནས་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲེད་པ་སྐྱེ། མ་བྱུང་ན། དེ་མ་བྱུང་ན་བཟང་ངམ་སྙམ་ནས་མི་འཕྲད་པར་འདོད་པའི་སྲེད་པ་སྐྱེ། བདེ་སྡུག་གང་ཡང་མིན་པ་བྱུང་ན་དེ་མི་ཉམས་པར་འདོད་པའི་སྲེད་པ་བྱུང་། དེ་
རྣམས་གང་བྱུང་ན་ཡང་སྲེད་པ་དང་ཆགས་པའི་དབང་དུ་སོང་བ། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པ་ཆེ་འདི་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྙམ་ན། རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། ཙཎྜ་སྟེ་ཨུར་མཚུངས་པ་ལ། ། 287

ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གཅིག་གིས་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཙཎྜན་གྱི་བྱུག་པས་བྱུགས་ཀྱང་དགའ་བར་མི་བྱ། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྟེ་ཝུས་བཞོགས་ཀྱང་མི་དགའ་བ་མེད་པར་བྱས་ནས༔ དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདིའི་འདོད་མི་འདོད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ན་ཆོས་བརྒྱད་འགོ་སྙོམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་རང་རེ་ལས་དང་པོ་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཙོས་མིན་མི་ཡོང་ཡང་། བློས་བཙོས་ཀྱིན་དགའ་མི་དགའི་རྣམ་རྟོག་སྐྱང་བ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག་པ་གལ་ཆེའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ནི་འདོད་པ་འཚོལ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་བྱུང་ན་དགའ་མི་དགའ་མེད་པར་ཉེས་དམིགས་རིག་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་དང་། གོང་འོག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཉེས་དམིགས་དུས་རྒྱུན་དུ་སེམས། ཞེན་ལོག་དྲག་པོ་བསྐྱེད། སྤོང་ཚེ་ཐུབ་ལ་འབད། མ་ཐུབ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་འདི་མི་བསྟེན་ཀ་མེད་བྱུང་། སྟོན་པས་ཀྱང་གནང་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དགོས་སྐབས་པའི་དུས་དྲན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པ་སོགས་བྱས་པས་སྐྱོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དགྲེར་ཆེན་པོའི་ དགྲེར་ཆེན་པོའི་མཚན་གཞོན་ནུ་གྲགས། གཙོ་བོར་སྟེ་ཝུ་བྱུར་པ་ལ་བསྟེན། ལུང་རྟོགས་མཐའ་ཡས་པ་བརྙེས། མཛོད་ཤེས་རྗེ་འཕྲུལ་ཡི་དམ་མང་དུ་གཟིགས་པ་སོགས་མཐའ་ཡས། རིན་ཆེན་སྣང་བཏབ། གཙུག་ལག་ཁང་རི་སྟེང་བཞེངས། གྲྭ་པ་བརྒྱད་བརྒྱ་འདུས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་བཞུགས། བུ་ཆེན་བརྒྱད་དེ་ཐུགས་སྲས་འགྲོ་མགོན་དང་། སྒོམ་ཤེས་གྲགས་གཉིས། གཞན་ཡང་ལྷོ་པ་བྱང་སྒོམ། དགྲི་ཟེང་བ

༄༅། །དགེ་བཤེས་དང་། སྡིངས་པོ་བ། ནམ་བྱ་ཟུག་གསུམ། ནམ་ཡར་འཁྲོག་ཏུ་གདུལ་བྱ་བསྐྱངས་དགོན་པ་བཏབ། བྱ་དེ་བྱ་པ་ཁྲི་དཔོན་ཚང་གི་དང་པོའི་བྱ་པ་ཨ་ནག་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན། ཟུག་གིས་ལྷོ་བྲག་དང་རོང་དགོན་པ་བཏབ། གཞན་ཡང་བུ་ཆེན་མང་དུ་བྱོན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པ་བསྐྱངས་སོ། །ཞལ་ནས། སྤྱར་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་མཛད་པ་བཞིན་དུ་འོ་ཅག་ཀྱང་ཚིགས་བཅད་དེ་འདོན་གྱིན་མ་མཐའ་ཚིག་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། གཉེན་པོ་བསྟེན་ལ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་སྤངས། །གསུངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དགེ་འདིས་མཚོན་ནས་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི། །རང་གཞན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་རུ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི། །ཤེས་ཀྱིས་ཁེ་འདོད་པ་དང་གྲགས་པ་དང་། །འཁོར་དང་རྙེད་བཀུར་གྲགས་སོགས་བདེ་བའི་རྒྱུར། །སྣད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྨིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །བདེ་མེད་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཡིས་གཙེས་པ་ཡིས། །འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཡིད་ལ་དྲན་ཙམ་གྱིས། །ལྟུགས་ཁང་འབར་བའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ལྟར། །ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཏིལ་ཙམ་མེད་པར་ཤོག །ཅེས་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་བླངས་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ཞིག་གིས་སྨོན་ལམ་གདབ་དགོས་གསུངས། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་སུ། མི་གང་རྟག་ཏུ་བདེ་བ་འདོད་བྱེད་པ། །སྐྱེ་དགུ་དགའ་བར་ཉེ་བར་འགྲོ་འགྱུར་ཞིང་། །སྐྱེ་དགུ་ སྲིད་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་བདར། །རི་བོང་རྒྱ་ནང་ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པ་

བཞིན། །གསུངས། མཁས་བཙུན་པས། ཕྱུགས་ཀྱི་འདོད་བློ་ཞིག་དང་མ་བྲལ་ན། །ཚེ་འདིའི་བྱ་དགོས་ཆུ་བོའི་གཉེར་མ་འདྲ། །གཅིག་ཟིན་དེ་ནས་མང་བ་སླར་ཡང་སྐྱེ། །ལུས་ངག་བྱ་བྱེད་ཞུང་ན་མི་འཐད་དམ། །གསུངས། ས་
པཎ་གྱིས། ཏ་ཙང་བློ་རྒྱ་ཆེས་པས་འདུ་འཛིན་གཡེངས། །གཅིག་ལ་གཅིག་འཕྲོས་ཟིན་མེད་བྱ་བས་ཁྱེལ། །འདི་དང་འདི་དགོས་འདོད་པས་རིམ་གྱིས་འཁྱིད། །དེ་འདྲས་མི་ཚེ་ཟད་པ་མ་ཚོར་རམ། །གསུངས། སྐྱེས་མཆོག་
པས། ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་རླུང་ལ་བསྐུར། །ཉམས་ལེན་ཕྱོགས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ཁུར། །དཀའ་ཐུབ་ཕྱོགས་སུ་ལུས་སྒྲོག་བཏང་། །གསུངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཞལ་ནས། འཁོར་བ་ན་བདེ་བ་ཡེ་མེད། ད་ལྟར་བདེ་བར་
སྣོམ་པའི་ཟས་ཟོས་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་ཀྱང་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ལ་བདེ་བའི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན། དེ་ཅི་ཡིན་ན། བཀྲེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བསྟེན་ན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་ཆེར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཟས་ཀྱང་ནན་
ཏན་བསྐྱེད་ཟོས་ན་བདེ་བ་མི་ཡོང་བར་སྡུག་བསྔལ་ཇི་ཆེར་འགྲོ་བ་དེ་དང་པོ་ནས་བདེ་བ་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཡོད་པའི་རྟགས་རང་ཡིན། དེ་ཡང་ཟོས་ཙམ་ན་བཀྲེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་འགགས། ཟོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་
གྱི་འགོ་བཙུགས་པ་ལ་བདེ་བར་ངེད་རང་གིས་སྙོམ་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་མཚན་ཉིད་པ་བདེ་བ་བཏགས་པ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ངེད་རང་གིས་བདེ་བར་སྙོམ་ཞིང་དེ་ལ་ཆགས།

༄༅། །དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྡང་། དེའི་མཚང་འདི་མི་ཤེས་པར་གཏི་མུག་གིས་ལས་བསགས་པར་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ཡིན་པས། ད་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་སྲུ་ཞིག་ཆགས་སྣམ་དུ་བསམ་གསུངས། ༈ བཅུ་བཞི་པ་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྒྱན་དུ་བལྟ་བ་ལ་བསླབ་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པར་མ་ཟད་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྒྱན་དུ་མཐོང་ནས་སྡུག་བསྔལ་སླན་ལྷུར་བསྐྱེན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། འབྲོམ་ལོ་སྙིངས་པ་ལ་སྡུ་ཕྱོགས་པ་དང་༑ གཡུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སྟོང་ར་བ་གསུམ་ཡོད་པའི། སྡུ་ཕྱོགས་མང་བཙན་ཟེར་བ་ལ་ཚུང་མ་ཤེད། ཁྱིད་ལོ་གསུམ་ཚ་བ་འཁྱུངས་ནས་གཏན་དུ་ཟན་ཟ་བའམ། ལོ་གསུམ་ཟན་ཟོས་ནས་གཏན་དུ་ཚ་བ་འཁྱུངས་ཟེར། དེ་ཁོ་ཤེད། ངས་ལོ་གསུམ་ཚ་བ་འཁྱུངས་པས། གཡུ་རང་ཡང་སྣང་བ་མཐའ་ཡས། སྐར་ཆེན་དང་སེང་གེ་དཀྱུང་པ་སོགས་བསྒྲིགས་པ་མདུང་གང་ཡོང་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་སྡུག་གཅིག་དང་དཀའ་བ་ཞིག་དང་དུ་ལེན་དགོས། སྡུག་ཐོག་ནས་ཆོས་ཤིག་མ་བྱས་པར་སེམས་རྒྱ་མི་ནོམ། བློ་མི་ཁེངས། སྣམ་བུ་བཀྲུ་བཙག་བྱེད་པ་རྣམས་སོ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱ་སྣམ་ནས་འཛིན་པས་སོ་མི་ཐུབ། ཕར་ངོས་མ་ཡང་འགྲོངས་པ་ཞིག་བྱ་སྣམ་ནས་འཛིན་ན་སོ་ཐུབ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་བྱེད་པ་ལའང་ཚམ་ཚོམ་མེད་པ་ཞིག་བྱས་ན་འོང་སྟེ། མདུང་ཁ་རལ་ཁ་ཡོས་ཡོང་བ་དེས་དཔའ་བོ་མི་འོང་། ཡོས་མི་ཡོང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དཔའ་བོ་འོང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཡོས་མ་

ག་ བཀའ་གདམས་སྐོར། ག

བྱུང་བ་དེ་ངས་བྱས་ཟེར་བ་ཞིག་དགོས། ཞེ་ཕུགས་སྐྱང་ལ་གཏད། སྐྱང་གི་ཐ་མ་ཤིར་བཅུག །སང་གནངས་ན་རྐང་འགོ་ཁྲིམས་འདྲད་བྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མགོར་འཆང་བསྟུན་རྒྱག་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྙམ་པ་བྱ། སྤྱིར་འཁོར་བ་ཁྲིད་པར་ངན་སོང་། ཡང་དགོས་མཐར་མེད་དུ་སྐྱེ་མ་དགོས་ན། ལྷོར་འབྲུད་མ་འཐུང་ན་ཡང་འཐུང་། གོས་སུ་སྣན་གོན་ན་ཡང་གོན་སེམས་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས། ཛེ་ཅོང་ཁ་པའི་ཞལ་ནས། སྲིད་པའི་འགྲོ་བས་མི་བསླུ་མེད། །གཅིག་ཏུ་ཕན་པ་དམ་པའི་ཆོས། །བསྟན་དང་མཇལ་བ་ལན་རེ་ཙམ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་དོན་ལ་དགོངས། །གསུངས། དགེ་བཤེས་ཤྭ་བོ་བའི་ཞལ་ནས། སྤྱི་དྲི་ཞིག་མལ་དུ་མ་བསྡད་ན་ཕྱི་དྲི་ཁྲམ་ནག་རེར་འཆའ་བ་འདུག །དེ་བས་ན་གཞོན་པ་ཀུན་ལུས་སེམས་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་གཉེན་པོ་ཡང་ནུས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཐབས་དང་། རྒས་ནས་བྲང་ཁོག་གཉེར་མས་ཁྱབས་ཏེ་སོང་ཙ་ན། རྒས་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་རྒས་པར། མི་རྒས་རྒྱུའི་གཉེན་པོ་རྒས་བྱ་བར་མི་འོང་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད། གཞན་གྱི་མིག་རྐྱེན་ངན་པ་ཡོ་བྱེད་པ་རེ་ཡོང་བར་འདུག་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ། སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་དང་། གནོད་བྱེད་ལ་ཧེ་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས། བླ་མ་གོང་མས་བཟོད་པ་གསུམ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་

292

ཞལ་གདམས་ཀ ཞེ་གསུམ།

༄༅། །ནམ་སྤྱུག་བསྔལ་ལ་རྒྱན་དུ་ལྟ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་གོང་གི་གཏད་ས་བཞི་སོགས་ཕྱུགས་ནོར་བཅུའི་ཉམས་ལེན་གསུངས། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རང་དང་འགྲོགས་ཞེས་པ་དོན་གཅིག །དེ་རྣམས་ལ་དཔྱད་བསྒོམ་གྱིས་བློ་སྦྱོང་བའི་དོན་ནོ། །དགེ་བཤེས་ཡོན་ལུང་བ་མཆམས་མཛད་པ་ལ། གཅིག་གིས་ཐུ་བ་ནས་བཟུང་ནས་གདམས་ངག་ཚིག་གཅིག་ཞུ་བྱས་པས། ཁྱོད་གཞོན་ནུ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་འཆི་ཁར་མི་འགྱོད་པ་ཞིག་གྱིས་ཤིག །དེ་ལ་ཙམ་པ་སྔོག་ཐུབ་དུག་པོ་རྒྱབ་གྲོས་ལ་བསྟེན། ཁྲིམ་མཚེས་ཀྱིས་ཀུང་ངོ་མི་ཤེས་པ་བྱུས། དམའ་བའི་ས་བཟུང་། རྩུལ་པོའི་གོས་གྱོན། ཕ་ཡུལ་སྤངས། བཤེས་གཉེན་གྱི་རྒྱ་གད་ཚུ་བཞིན་འཁྱུངས། ཚེ་འདི་ལ་འབྱུ་བ་ཐོ་རེ་བ་ཞིག་དགོས། ཕྱུར་ཤིང་ཆག་མདར་ཚུ་ཤོར་ཡང་འདི་ལ་སྙིལ་ནུས་ན་མི་འགྱོད་པ་ཞིག་འོང་གསུངས། པོ་ཏོ་བའི་གསུངས། གཞན་གྱིས་བདག་ལ་སྙིང་རྗེའི་གནས་བྱེད་། །བདག་ནི་རྟག་ཏུ་དགའ་བས་གནས་ན། །དེ་ལ་ཆོས་ཡོད་གཞན་དུ་ན་མིན། །གསུངས། ཡང་། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་མར་འགྲིབས་དུས་ན། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་མཐུ་ཆེ། །དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་མཐུ་ཆུང་། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་མིན་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། །ཕན་འདོགས་མང་ཞིང་ཚེ་རིང་ནད་མེད། །ཆོས་ལས་ཞུགས་པ་དེ་ལས་ལྡོག་པ། །རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆོས་ཞུགས་མ་ཞུམ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་ངེད་ལ་དེ་གསུངས། །

293

དེ་ལྟ་བས་ན་གཉེན་པོར་དེ་བསམ། །གསུངས། དེས་ན་སྙིགས་མའི་དུས་སུ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མ་འཇིགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ས་པཎ་གྱིས། ཚོད་དུས་བསོད་ནམས་ཕུན་
ཚོགས་པ། །སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཡི་ནང་ན་དཀོན། །རྫིང་ངན་ཆུ་ཡིས་ཁེངས་པ་ན། །ཕྱོགས་གཅིག་ཅི་ནས་འཇིག་པ་ལྟར། །གང་ལ་ནོར་དང་ལྡན་གྱུར་པ། །དེ་ལ་རིགས་བརྒྱུད་ཞིན་ཏུ་དཀོན། །བུ་དང་ལྡན་ན་ནོར་ཆེས་དཀོན། །དེ་
དང་ལྡན་ན་དགྲ་བོ་འོང་། །ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་གྱུར་ན། །མི་དེ་མྱུར་དུ་འཆི་བ་མང་། །གསུངས། དགེ་བཤེས་ཁ་རག་པས། རྐྱེན་ངན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །བར་ཆད་དགེ་སྦྱོར་བསྐུལ་མ་ཡིན། །སྡུག་བསྔལ་
སྡིག་པའི་ཕྱགས་མ་ཡིན། །སེམས་མི་དགའ་བྱུར་དུ་མ་བལྟ་ཨང་། །གསུངས། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་རྙེད་ན། །ཞེས་སྡང་བརྟས་ཏེ་བདག་འཇོམས་སོ། །ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་བདག་གིས་ནི། །དགའ་བའི་ཡིད་
ནི་དཀྲུག་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགར་བྱས་ཅི་ཕན། །གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱོ་བས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་
བ་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ། །སྡིག་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། །གསུངས། དེ་ལྟར་སེམས་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། སྐྱོན་ཡོན་ཏན་དུ་སློངས། སྡུག་བསྔལ་བདེ་བར་ཤར། ཆོས་ལ་བགེགས་དང་བར་ཆད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པ་

༄༅། །ཞིག་ཡོད་བ་ཡིན་ཏེ། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལ་ལ་ཁ་བ་བབས་ཀྱང་ཏྲ་རྨིག་ལ་ཕན་ཟེར། ཉུབ་མོ་ཆར་བབས་པ་ལ་དགྲ་མི་ཡོང་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་ནད་དང་དབུལ་ཕོངས་དང་། གཤེ་སྐུར་དང་། ཐན་རྨི་ལམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཚུན་ཆད་ལམ་དུ་སློང་བས་སྡིག་པ་བྱང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཡོད། དེ་ཅན་འཕྲང་དང་གེགས་བྱུང་བ་ལེགས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་ཡོ་ཕོའི་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་གསུངས། འོན་སྡུག་བསྔལ་ལམ་དུ་སློང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། དེ་ལ་སྤྱོད་འཇུག་དང་བླ་མ་གོང་མའི་ལུང་སྦྱར་དྲངས་པ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་བྱེད་མི་རིགས་པ་དང་། དགའ་བ་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་བསམས་ནས་སེམས་དགའ་ཡལ་ལེ་བྱེད་ཅིང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པ་མཛའ་བོའི་བུ་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བཟོ་བ་དང་གཏོང་ལེན་བྱེད་པ་སོགས་མན་ངག་གི་གནད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་། ན་བ་ཡིན་ན་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་ལ་སྨན་བཅོས་སོགས་བྱེད་པར་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་པས་དེ་བྱེད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་དོ། །བྱང་སེམས་འཆད་ཁ་བས། མཚན་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། རུས་བྱ། འཁྲུངས་ཡུལ་ལོ་རོ། དང་པོ་སྟེ་སྟོད་སྦྲུངས། ཕྱིས་ཤ་ར་བ་བསྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབྱོངས། ཤ་ར་ཞེས་སྤྲུས་ན་ཡོད། ཤ་ར་འབུམ་པ་དང་ར་ཡུལ་གྱི་མདའ་ན་ཡོད། བྱང་སེམས་འཆད་ཁ་བས་འཆད་ཁ་དགོན་བཏབ། གྲུབ་དགུ་བརྒྱ་ཙམ་འདུས། དགུང་ལོ་དོན་ལྔ་ལ་མཐའ་ཕྱུར་གཤེགས། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས། བུ་ཆེན་སེ་སྤྱིལ་བུ་བས་སྤྱིལ་བུའི་དགོན་པ་བཏབ།

295

གནངས་པ་ད་རེས་ཁ་རུའི་དགོན་པ་བཏབ། རྣལ་འབྱོར་པ་བྱང་སེམས་ཡང་འཆད་ཁ་བ་དང་། འགྲོ་མགོན་སངས་རྒྱས་དབོན་གཉིས་ཀའི་སློབ་མར་བཤད། ཁོང་གིས་གྲོ་བ་དགོན་པ་བཏབ། འདུལ་བའི་བཤད་ཉན་དར། དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་བཞུགས། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་སྣང་ངོ་། །ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་བསྟེན། །འཕྲུལ་ལ་གང་ཐུག་སྒོམ་དུ་སྒྲུབ། །ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་བདལ། །ཀུན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྒོམ། །སྦྱོར་བ་བཞི་ལྡན་ཐབས་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་གསུངས། ཡང་བླ་མ་དག་མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་དེའི་རྣམ་རྟོག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་ལྷོད་ནས་འཛོག་པ་རྐྱེན་ངན་ལམ་དུ་སློང་བའི་ཐབས་སུ་གསུངས། གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་ཞལ་ནས། འཇུར་བུས་བཅིངས་པའི་མི་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཆགས་སྡང་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར། སེམས་གློད་ཤེས་པའི་མི་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་མི་འབྲལ་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས། དེ་ལྟར་རྐྱེན་ངན་ལམ་དུ་སློང་ཤེས་ན་བདེ་སྐྱིད་རྒྱུན་མི་ཆད་དོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས། སྐྱིད་སྡུག་འདི་རྫུན་ཡིན། རང་གི་བློ་འཚོས་ཤེས་མ་ཤེས་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་ཆུང་འདི་རྫུན་ཡིན། གཉེན་པོ་ཆེ་ཆུང་ཡིན་གསུངས། དགེ་བཤེས་ཁ་རག་པས། བློ་སྣའི་འགྲོ་ལྡོག་མ་ཤེས་ན། །ཅི་བྱས་སེམས་ལ་བདེ་དུས་མེད། །འགྲོ་ལྡོག་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ལ། །རྐྱེན་ངན་གྲོགས་སུ་འཆར་རོ་ཨང་། །གསུངས། གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱིས། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྒྱན་དུ་མཐོང་ན། སྤྱོད་པའི་ཚད་ཡིན། གཅེས་དགུ་རྒྱབ་ཏུ

༄༅། །བསྒྱུར་ན་གྲུང་པོའི་ཚད་ཡིན། ཀྱེན་དང་བར་ཆད་ཅི་བྱུང་ཡང་གཡོ་འགྱུལ་མེད་ན་བརྟན་པའི་ཚད་ཡིན། མོས་གུས་ཅན་གྱི་སྒོ་ཁང་ན། བླ་མ་སྒོ་ཉལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དེ། ལོག་ལྟ་ཅན་གྱིས་མ་ཆོར། དད་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཁང་ན། དམ་ཆོས་སྒོ་ཉལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་དུ་མ་མཐོང་བས་མ་ཆོར་གསུངས། སྐྱེས་མཆོག་པས། ཞེན་པ་གཏིང་ནས་མ་ལོག་ན། དཀའ་ཐུབ་ཆུ་འཐུངས་གིས་མཐར་མི་འབྱོལ་བར་གདའ། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཤེས་ན། ངེས་འབྱུང་གི་སྐྱོ་བ་མི་སྐྱེ་བར་གདའ། བློ་སྣའི་འགྲོ་ཕྱོགས་མ་ཤེས་ན། ཅོལ་ཆུང་གི་རིག་པ་ལ་བདེ་དུས་མི་འོང་བར་གདའ། གསུངས། དེ་ལྟར་ན་བདེ་སྡུག་དངོས་པོའི་སྙིང་ན་མེད་ཀྱི་བློ་སྣ་སྒྱུར་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བློས་གཏོང་བར་བྱ་སྟེ། གྲོ་ལོས། ཚེ་འདིའི་ཚེ་ཐབས་བྱས་གྱུར་ཀྱང་། །འགྲུབ་རྒྱུ་མེད་པར་དེ་བས་སྡུག །གཟབས་ནས་བསྒྲིགས་ཀྱང་འཇིགས་ནས་འཇོལ། །དེ་ནི་ཞེ་འདོད་ཐམས་ཅད་ཐོངས། །གསུངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག །འདི་འདྲ་རྙེད་པ་ད་རེས་ཙམ་ཞིག་ཡིན། །རྙེད་དཀའ་འཇིག་སླ་ནམ་མཁའི་གློག་དང་འདྲ། །ཚུལ་འདི་བསམས་ནས་འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཀུན། །སྦུན་པ་འཕྱུར་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་གྱུར་ནས། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྙིང་པོ་ལེན་པ་དགོས། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྐྱང་འཚལ་ལོ། །

གསུངས། ༈ བཅོ་ལྔ་པ་བླ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་སྦྱབ་འདོད་སྤང་བ་ནི། གླང་རི་ཐང་པའི་ གླང་ཐང་པའི་མཚན་རྡོ་རྗེ་སེང་གེ །དུས་ཤུགས་ཚང་། པོ་ཏོ་བའི་བུ་ཆེན། གླང་ཐང་བཏབ། གྲྭ་ཉིས་སྟོང་འདུས། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་བཞུགས། ཡོན་
ཏན་མཐའ་ཡས། སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་སྣང་དུ་གསུངས། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་ཡང་གྲགས། ཞལ་ནས། ལྟོ་རྒྱབ་དབེན་པར་བསྡད་པས་ཚོག་གི །ཚོགས་གསོག་བྱེད་པའི་གདུང་བ་ཆོད། ཉིན་མཚན་དགེ་སྦྱོར་བྱས་པས་འདང་འཡི། གྲོགས་པོ་འཚོལ་
བའི་གདུང་བ་ཆོད། མི་སེམས་མལ་དུ་སྡོད་པས་ཐེན་གྱི། མཐུན་འཇུག་བྱེད་པའི་གདུང་བ་ཆོད། བླ་མ་སྒྲུབ་པས་མཉེས་ཀྱི། རྙེད་བཀུར་བྱེད་པའི་གདུང་བ་ཆོད། བསྒུང་བ་འདྲེ་ལ་བཅོལ་བས་ཆོག་གི །དྲག་སྔགས་བཟློས་
པའི་གདུང་བ་ཆོད། གསུངས། སློབ་དཔོན་རྗེ་བཙུན་བྱ་བའི་དགེ་བཤེས་བཟང་པོ་ཞིག་གིས་བླ་མའི་དུས་མཆོད་བཅད་པས། འཚལ་བའི་དཔོན་དགའ་བདེས་ཕོང་གི་སློབ་མ་ཞིག་ལ། ད་ལྟ་དབུས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ཙམ་ལ་
ཕོང་བཟང་བར་འདུག་པ། བླ་མའི་དུས་མཆོད་བཅད་པ་རང་མི་འཐད་དམ་བྱས་པས། ཕོས་སློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་མི་ཀུན་འདི་སྐད་ཟེར་བྱས་པས། ང་བླ་མ་ལ་མོས་གུས་མེད་པའམ། ཚ་རྐྱེན་ཡོངས་པ་མིན། དེ་ལ་
དམིགས་ནས་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཡོང་བར་གདའ་བ་དང་། དགེ་འདུན་རྣམས་གཡེང་ནས་དགེ་སྦྱོར་ཆགས་པ་དང་། བཙུན་པ་གཉེན་པོ་ཚུང་ཚུང་རྣམས་ཚུད་ཟ་བར་འདུག་པས་བཅག་པ་ཡིན། སྡོམ་གསུམ་ལ་ཉེས་ལྟུང་གིས་མ་

༄༅། །གོས་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། འདིས་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་མཆི་གསུངས་ལ། རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དུས་མཆོད་རང་དེ་ངོས་བཟང་བར་འདུག །ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་གསུངས། རྗེ་རེ་མདའ་བའི་ཞལ་ནས༔ ཐོས་པའི་གཏིང་དཔོགས་ནས་ཚེ་འདི་བློས་བཏང་གི་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་པ་གཞན་མེད། དེའི་ཐད་ནས་དེང་སང་གི་འཆད་ཉན་འདྲ་བ་གཞན་དོན་ལྟར་སྣང་ཡིན། རྙེད་བཀུར་ལྷུར་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དབང་བསྐུར་ལུང་ཁྲིད་སོགས་འཁོར་སྡུད་པའི་ཐབས་གཞན་དོན་ལྟར་སྣང་བྱེད་པ་རྣམས་སྙིང་པོ་མེད་གསུངས། དེ་བས་ན་གང་ལ་བསམ་ཀྱང་སྙིང་པོ་མེད་པས་ཚེ་ཐུང་འདི་ལ་མ་ཆགས་པར་བློས་ཅི་ཐོངས་བྱེད་པ་ཞིག་གལ་ཆེ། ༑ བཅུ་དྲུག་པ་ཚེ་བློས་ཐོངས་པའི་དངོས་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སུ་བླང་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཚེ་བློས་ཐོངས་པ་ཞིག་མེད་མི་རུང་ཡིན་ཡང་དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མེད་ན། ཚེ་བློས་ཐོངས་པ་ཡོང་ཐབས་མེད་པས་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་ཤེས་དགོས། དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ལེགས་པར་སེམས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འཆི་བ་དྲན་པ་མ་བསྒོམ་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ད་གཟོད་མཐར་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྙམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ཉེ་མ་རེ་རེ་ཞིང་དེ་རིང་མི་འཆི། དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་སྙམ་དུ་བློས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་འཆི་ཀ་ཚུན་ཆད་ལ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་གཉེན་པོ་

ཡིད་ལ་མ་བྱས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བློ་དེས་བསྒྲིབས་ནས་ཚེ་འདིར་སྤྱོད་པའི་བློ་སྐྱེས་ནས་འདི་དང་འདི་དགོས་སོ་ཞེས་ཚེ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཐབས་འབའ་ཞིག་སེམས་སེམས་ནས། ཚེ་ཕྱི་མ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་དོན་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བས་ཆོས་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་ལ། བརྒྱ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཚེ་འདི་བ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་སོང་ནས། དགེ་བ་ཅི་བྱས་པ་མཐུ་ཆུང་ཞིང་ཉེས་སྤྱོད་སྡིག་ལྟུང་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་པས་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་དང་མ་འདྲེས་པ་དཀོན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་ཕྱི་ནས་སྒྲུབ་པོ་སྙམ་པའི་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་མི་ནུས་ཤིང་གཉིད་རྨུགས་དང་བྲེ་མོའི་གཏམ་དང་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་གིས་དུས་འདའ་བས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་མི་འོང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་མི་འོང་བ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཞེན་བླངས་པས་ཉོན་མོངས་དང་དེས་དྲངས་པའི་ཉེས་སྤྱོད་རྣམས་ཇེ་རྒྱས་སུ་སོང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་ངན་སོང་དུ་ཁྲིད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་མ་རུངས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མངའ་བདག །རང་ཉིད་འཆི་བདག་བྱེད་པོ་མེད། །ཡོད་དེས་རྣལ་ཞིང་གཉིད་ལོག་ན། །དེ་ལས་མ་རུངས་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར། ། 300

༄༅། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །ཞེས་སོ། །འཆི་བ་དྲན་པ་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། འཆི་བ་དྲན་པ་སྒོམ་པའི་བློ་རྣལ་མ་ཞིག་སྐྱེས་ན།
དཔེར་ན་དེ་རིང་སང་རང་འཆི་བར་ཐག་ཆོད་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་ཐན་ཐུན་ཡོད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་འགྲོགས་སུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྲེད་པ་ལྡོག་ཅིང་། གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྙིང་པོ་ལེན་
འདོད་ཐལ་ཆེར་ལ་དང་གིས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྙེད་བཀུར་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་སྙིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལྡོག་ཅིང་། སྐྱབས་འགྲོ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཟང་
པོ་གསོག་པས་གོ་འཕང་དམ་པར་རང་ཉིད་འཛེགས་ཏེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེར་ཁྲིད་པས་དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དཔེ་དུ་མས་ཀྱང་བསྔགས་ཏེ། མྱ་ངན་འདས་ཆེན་ལས། ཞིང་རྨོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་སྟོན་གྱི་
ལོ་ཐོག་མཆོག་གོ །རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བ་གླང་གི་རྗེས་མཆོག་གོ །འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མི་རྟག་པ་དང་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་
ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཏོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཇོམས་པའི་ཐོ་བ་དང་། དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྒྲུབ་པའི་སྒོར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པས་བསྔགས་པའོ། །མདོར་ན་སྐྱེས་བུའི་

ཕ

དོན་སྒྲུབ་པའི་དུས་ནི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འོ་སྐོལ་ཕལ་ཆེར་ངན་འགྲོར་བསྡད་ཅིང་བདེ་འགྲོར་ལན་རེ་ཙམ་འོངས་ཀྱང་མི་ཁོམས་པའི་གནས་སུ་ཤས་ཆེ་བས་དེར་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་མ་

རྙེད་ལ། བསྒྲུབ་པས་ཆོག་པའི་རྟེན་རེ་རྙེད་པ་ན་ཡང་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲུབ་པ་ནི། ད་དུང་མི་འཆི་སྙམ་པ་འདི་ལ་ཐུག་འདུག་པས་ན་བློས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ནི་རྒྱུད་པ་ཀུན་གྱི་སྒོ་དང་། འཆི་བ་དྲན་པ་ནི་

ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་གཞན་བསྒོམ་རྒྱུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནོ་སྙམ་པ་དང་། བསྒོམ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་དང་པོར་ཙུང་ཟད་སྒོམ་གྱི་རྒྱུན་དུ་ཉམས་ལེན་དུ་མི་འོས་སོ་སྙམ་དུ་མི་

གཟུང་བར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོས་ལུགས་ལ་ངེས་པ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གསུངས། ཆོས་རྗེ་བུས། ཚེ་འདི་ལོང་མེད་སྦྱུར་དུ་འཆི་འགྱུར་ཞིང་། །གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་དུད་འགྲོ་ཇི་བཞིན་

དུ༑ ༑སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་འཆི་ལ་ཉེ། །ངེས་པར་འཆི་བ་སེམས་དང་རིན་ཆེན་གྲུབ། །དེང་བྱ་སང་བྱའི་བསམ་པ་མ་རྫོགས་པར། །བསམ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མ་བསམ་གཅིག་འོག་ཚུད། །ག་ཤིན་རྗེ་འཛིགས་རུང་ཉམ་ངས་མདུན་

བསུ་ནས། །མལ་གྱི་ཐ་མལ་དབུགས་སྟུད་སྨྲོག་ཆད་ཚེ། །ཆོས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་ཕན་རིན་ཆེན་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་བློ་ཤུགས་དྲག་ཅིག་མ་སྐྱེས་ནས་མི་མཛོད་དུ་

ཕ

༄༅། །གྲུབ་གྲུབ་མཛེས་མཛེས་ལོ་འདོད་གྲགས་འདོད་ཅིག་གིས་ཁྲེར་ནས། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དགེ་བ་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགེ་བ་ལྟར་སྣང་དུ་སོང་ནས། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་པ་ཡེ་མི་ཡོང་། གཉིད་རྨུགས་དང་
བྲེ་མོའི་གཏམ་དང་བཟའ་བཏུང་རྣམས་ཀྱང་བཤོལ་ཐབས་མེད་པ་བཞིན་སོང་ནས་དེའི་དབང་དུ་འཚོར། མི་རྟག་པའི་བློ་ཤུགས་དྲག་གཅིག་སྐྱེས་ན་འཆི་ཁར་མི་འགྱོད་པའི་སྙིང་དུ་འཆི་བ་ལ་དགའ་སྤྲོད་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོང་བས་
འཆི་བ་སེམས་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། པོ་ཏོ་བའི་གསུང་ལས། སྟོན་པ་རྣམས་ནི་སྟོན་པའི་ཆོས་ཤིག་འདོད། །རྒན་པོ་རྣམས་ནི་རྒན་པོའི་ཆོས་ཤིག་འདོད། །མས་མ་ལྡོག་པ་ རེ་ཤུག་མས་བསྐྱུར་བ་ལ་མས་མ་ལྡོགས་པ་ཟེར་བ་ལྟར། རབ་བྱུང་
མཁན་སློབ་ཀྱིས་བསྐྱུར་བ་ལ་མས་མ་ལྡོག་ཅེས་པའོ། །རྣམས་ནི་མས་མ་ལྡོགས་པའི་ཆོས་ཤིག་འདོད་དེ་ང་ལ་ནི་མི་རྟག་པ་ལས་བླ་རྒྱུ་མེད་གསུངས། མི་རྟག་པ་ལ་བྱེས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་དུ་མཐོང་ནས་འདུག་སྟེ། ཆོས་འདི་ཚུང་
བར་བརྩེ་བ་ལ་ཆོས་ལར་མི་འོང་གསུངས། སྔོན་གྱི་དུས་བོད་སྟོན་རྣམས་སྣང་བ་སེལ་ལམ་མི་སེལ། སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མངའ་འམ་མི་མངའ་ཞེས་རྩད་གཅོད་པ་ལ། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། སྣང་སེམས་མི་རྟག་པ་འདི་ཡིན་
ཏེ༔ ཚེ་འདིའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འདིས་སེལ་གསུངས། བྱང་དུ་ནད་པ་ཞིག་གི་རིམ་གྲོར་ཟན་གྱི་བཤོས་བུ་བཏང་བ་མི་གཅིག་གིས་བླངས་པ་ལ་འཕྱས་པས། ངན་ན་ཡང་ངན། བྱང་གསེར་ཁའི་བཤོས་བུ་དེ་རང་རྙེད་པར་གྱིས་

དང་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ལའང་ངན་ངན་པོ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་སྟེ། འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་མཛོད་དང་། དེས་ཚོག་གི་གསུངས། པོ་ཏོ་བ་ལ་དམིགས་པ་སྒོ་བར་ཞུས་ཙ་ན། སྒོ་རྒྱུ་མེད་འདི་ཁོ་ན་བསྒོམ། འདི་ལས་
ཟབ་པ་མེད་གསུངས། ཡང་ཁྲོད་ང་བས་རྒྱུད་ཚོད་མཐོན་འདིར་བསྡད་པས་མི་ཕན། ངང་མཉམ་ན་ང་ལ་སྣང་སེལ་ཆེན་པོ་འདིས་ཕན་པར་བྱུང་བས་ཁྲིད་ལའང་ཕན་མཆི་གསུངས། སྤྱགས་པ་ཞིག་གི་བུ་མོ་ཤེད་ངའི་མེ་ལོང་
འདི་ཚུང་ཟེར། ཕ་ཤེད་སྔོན་ལ་བྱེད་བལྟ་བ་འདི་ལ་གྱིས་དང་དེང་ཚུང་འདུག་ན་ངའི་མཁར་ཛ་ཚུགས་ལ་སོང་ཟེར་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་ཆོས་ཚུང་ཟེར་བ་ལ། སྔོན་ལ་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་མཛོད་དང་། དེ་ནས་གཞན་
རྩད་ཆོད་གསུངས། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ཡང་མི་རྟག་པ་མ་དྲན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲུགས་ཐོག་ཏུ་མཁར་རྩིག་པ་འདྲ། དལ་དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་སོགས་ཡོང་ཡོང་འདྲ་འདུག་ཀྱང་གལ་ལ་ཐུག་དུས་རྨང་ནས་ཞིག་འགྲོ་བར་
སྣང་༑ འདི་སྐྱེས་ན་སྒོམ་ལ་ལྦོག་མེད། འདི་མ་སྐྱེས་ན་ཐམས་ཅད་ལྦོག །འདི་སྐྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པ་བཞིན་དུ་ཡོང་གསུངས། ཤ་བོ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་ངའི་འདིར་མི་རྟག་
པའི་སྒོམ་ཉམས་སུ་འབུལ་ཀུན་ཆོས་ཀྱི་གཏིང་དུ་སོང་ནས་འདུག །སྒོང་པའི་སྒོམ་ཉམས་དེ་ཁན་ཐར་ཡམ་མེ་བ་ལས་མི་འདུག་གསུངས། ཁོང་གི་བཙུན་ཚུང་ཤེད། མི་རྟག་པ་མ་གོ་བའི་སྐོར་བ་རྐང་པ་ན་ཟེར། ཁོའི་དེ་བདེན་ 304

༄༅། །གསུང་བར་གདལ། དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་འདི་ཉན་པ་པོས་ཉན་རིན་མེད། འཆད་པ་པོས་འཆད་རིན་མེད། ཉ་མའི་ཆོས་སུ་བྱེད་མཁས་པ་ཡང་དེ་ར་མ་རེད། བཙུན་པོ་དང་བཟང་པོ་
ཡང་དེ་ར་མ་རེད་གསུངས། ཞང་བཙུན་ཡེར་པའི་ཞལ་ནས། སྤྱ་དྲྀ་མི་རྟག་པ་མ་སྐྱེས་ན། ཉི་མ་ཕྱེད་ནས་ཚེ་འདི་པར་འཆལ། ཉིན་ཕྱེད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་དགོངས་མོ་འདི་པར་འཆལ། ཚེ་འདི་པར་སོང་ན་ཅི་བྱས་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་
གསུངས། སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ད་ནང་མི་རྟག་པ་ཐུན་རེ་མ་བསྒོམས་ན་དེའི་ཉིན་མོ་ཚེ་འདི་པར་འགྲོ་བར་སྣང་། གསུངས། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལོ་ཉིག་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བྱ་བས་གདམས་ངག་ཞུས་པས། ཇོ་བོ་ཞིག་
གིས་མི་ཆོས་ཀྱི་ཁ་བཟུང་བ་ལ་མ་མཉེས་པ་བཞིན་མཛད་ནས། ཇོ་བོ་པ་ཆོས་བྱ་བ་ཏུག་གིས་ཐུག་ཅ་ན་དགོས་པ་ལ། ཐུག་དུས་མེད་ན་དལ་བའི་དད་པ་ནེ་ཅོའི་ཁ་ཏོན་ཡིན། ཏུག་ཐུག་དུས་ཡོང་བ་དེ། འཆི་བ་དང་ལས་
འབྲས་མང་དུ་སོམ་པ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་བས་ན། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། །འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། །ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། །བྱ་བ་ཡིན། གོ་ཡེ་
གསུངས་སྐད། སྤྱན་སྔ་བས་པོ་ཏོ་བ་ལ་བསྐུར་བས། པོ་ཏོ་བ་ཤེད། ཅོ་དགེ་བཤེས་ལ་གདམས་ངག་སུ་ལ་ཡང་མེད་པའི་སྙིག་ན་མོ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་གསུངས། མང་ར་སྒོམ་པའི་ འདི་ལ་སྨྲུག་དུམ་པ་ཡང་ཟེར།

305

མཚན་བརྗོད་འགྲུས་འབར། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས། སྟུག་ཏུམ་དང་དགོན་པ་ཐང་སྐྱ་གཉིས་བཏབ། གྲྭ་བ་བརྒྱད་བརྒྱ་འདུས། སྐུ་མཆེད་གསུམ་ལ་ཐུགས་གཙོ་བོ་སྤྱན་སྔ་བའི་བུ་ཆེན་ཡིན། རེ་བརྒྱུད་ལ་ཐང་སྐྱར་གཤེགས་སོ། །ཞལ་ནས། ངས་མི་རྟག་པ་ཐུན་རེ་སྔོན་དུ་མ་བསྒོམས་
པར་ཆོས་འཆད་མ་མྱོང་གསུངས། ཁོང་ཆོས་དེ་ཀུན་ལ་མན་ངག་ཏུ་མཛད། འོ་ཅག་ལ་ཆོས་དེ་ཀུན་ཆུང་ནས་འདུག་གསུངས། རྒྱལ་གྱི་སྐྱང་ཚ་རྡོལ་ཚུལ་གྱིས། ཡ་གི་ན་ཧ་ཆུ་ཁོལ་གྱིན་ཡོད། ལ་ཐུར་ཆོས་ཤིག་ཞུ་ཐེར་བ
ལ༔ པོ་ཧོ་བའི་ཞལ་ནས། མི་རྟག་པ་མང་པོ་སྒོམ་དང་། ཚེ་འདི་གཏོང་བ་དང་ཕྱི་མའི་དོན་མི་དཀའ་སླ་བ་ཞིག་ཡོད། ད་ལྟ་ཁྱོད་ཧ་འཕུང་བ་སླ། མི་འཕུང་བ་དཀའ། དེ་བཞིན་དུ་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་མདོར་བསྡུས་ཙམ་རེ་གསུངས་པ་ལ། དེ་ཤ་པོ་སྐད་པས་ཕུ་ཆུང་བ་ལ་བསྐུར་བས། ཕུ་ཆུང་བ་དབུ་ཞ་ཡུད་ཀྱིས་ཕུད་ནས་ཨ་ཙ་མ་ངེད་ཀྱི་ཇོ་བོའི་ཆོས་དེ་ཁོ་ན་ཨང་གེ་ཞེས་བསྐུར་གྱིན་གསུང་
སྐད༔ ཁམས་པ་ལུང་པའི་ ཁམས་ལུང་པ་འཕན་ཡུལ་ཡུང་བ་པ། རྟེན་དགེ་བསྙེན། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་བུ་ཆེན། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས། ཚོགས་པ་བརྒྱད་བརྒྱ་འདུས། མཚན་ཤཱཀྱ་ཡོན་ཏན། དགུང་ལོ་གོ་གཅིག་བཞུགས། ཞལ་ནས། མི་རྟག་པ་བསྒོམས་ནས་ཆོས་བྱེད་དུ་
རེ་བ་ཡིན། གཞན་དུ་ན་སེམས་མི་དགའ་བ་ལས་ཅི་ཡོད། མི་རྟག་པ་དྲན་ན་ཆོས་མིན་པ་དགོས་པ་མེད་པ་ཡོང་སྐད། རང་རེ་གནངས་ཁོ་ན་འཆི་ན་ཆུ་ཐམས་ཅད་མར་ཁུར་སོང་། རི་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་སོང་། མི་ཐམས་ཅད

བཀའ་བརྒྱུད་ཀ

ང་བཞི

བརྒྱ་ཕྲག

༄༅། །དེད་རང་གི་བུ་དང་བུ་མོར་སོང་ཀྱང་དེས་ཅི་བགྱིད་གསུངས། སུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་འདི་སྒོམས་ཤིག །འདི་ལ་ང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྲ་བྱི་སོ་སྤྱུང་།
མི་རྒན་པོ་བྱ་བ་ཡིན། དེ་བསྒོམས་ན་ཐམ་པ་བཞི་བྱུང་ཡང་སྡིག་པ་སྦྱོང་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ངའི་ཁ་ཆེམས་ཡིན་གསུངས། སྣེའུ་ཟུར་བའི་ སྣེའུ་འཕན་ཡུལ་སྐྱེས། མཚན་ཡེ་ཤེས་འབར། བྱིས་པའི་དུས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ཡོད། དགེ་བཤེས་དགོན་
པ་བ་བསྟེན། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ། ཡི་དམ་གཟིགས་ཤིང་ཆོས་གསན་པ་སོགས་མཐའ་ཡས། སྣེའུ་ཟུར་དུ་ཚོགས་པ་སྟོང་འདུས། ཡོ་དོན་དྲུག་བཞུགས། དགོན་པ་བ་དང་པོར་མཇལ་ཕྱག་དབང་མཛད་པས་དབུ་ཐོད་ལ་ཕྱག་རྗེས་བྱོན། འདས་དུས་དབུ་ཐོད་བུ་ཆེན་དོན་སྟེང་པས་
བསྣམས་ནས། ངམ་ཤོད་དོན་སྟེང་དགོན་པ་བཏབ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར། གདུང་རྟེན་ཆེན་པོར་དབུ་ཐོད་ཡོད་པ་དེ་བཞུགས། སྣེའུ་ཟུར་པའི་ཕྱག་གཅིག་གཉལ་གྱི་གསེར་ཕྱེ་འབུམ་པར་བཞུགས། ད་ལྟའང་ཞབས་ཏོག་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པར་འདུག་ཟེར། འོན་ཀྱི་ལྷ་འབྲི་སྒང་པ་དོན་
སྟེངས་པ་དང་མཇལ་བས། དོན་སྟེངས་པས་འབྲི་སྒང་པའི་རྣམ་སྨྲ་ར་ལ་སངས་རྒྱས་སོ་ལྔ་བཞུགས་པ་གཟིགས། དེར་ཕྱག་འཚལ་དཔོན་སློབ་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག །འབྲི་སྒང་བཏབ། དར་རྒྱས་ཆེ། དོལ་པ་རོག་དམར་ཞུར་བ། པོ་ཏོ་བའི་བུ་ཆེན་དེ་ལ་ཡང་གད་པ་ཡང་ཟེར། སྐྱི་བ་བདུན་པའི་བྱང་སེམས་
ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་མངའ། དེས་བེ་བུམ་སྔོན་པོ་སྤེབས། ཁོང་གི་བུ་ཆེན་འབྲི་སྒང་པས་དེ་ལ་འགྲེལ་པ་རྒྱས་པར་མཛད། སྣེའུ་ཟུར་པའི་བུ་ཆེན། གཙང་ན་སྐྱི་བ་ལྷས་པ་དང་གཙང་པ་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས། དབུས་ན་རྒྱལ་བའི་དཀྱིར་ཆེན་པོ། དོན་སྟེངས་པ། བསམ་ཡས་ན་དགེ་བཤེས་བྲག་ཐོག་པ་

སོགས་གཞན་ཡང་མང་དུ་འབྱོན་པར་གདའ་ལགས་སོ། །ཞལ་ནས། འཆི་བ་རྗེས་དྲན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་གཅིག །ཚེ་བློས་ཐོངས་པ་དང་གཉིས། ཆོས་བྱེད་པ་དང་གསུམ་འགྲོ་མཉམ། མི་འཆི་སྙམ་པ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་ཤི་སྔར་འཐམས་པ་དང་།
སྡིག་པ་བྱེད་པ་གསུམ་འགྲོ་མཉམ་དུ་འོང་གསུངས། ཡང་ཚེ་འདིའི་ཞེན་པ་ལས་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པས་སྐྱོབ། མི་ཁོམས་པ་བརྒྱད་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱིས་སྐྱོབ། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་སྐྱོབ།
ཐེག་དམན་ལས་བྱམས་སྙིང་རྗེས་སྐྱོབ། མཚན་མར་འཛིན་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་སྐྱོབ་པ་ཡིན་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས། སྔོན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་མི་རྟག་པ་སེམས་པ་ལ་མན་ངག་དམ་པར་མཛད་དེ། རྒྱལ་
པོ་ཨུ་ཏྲ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བཙུན་མོ་འོད་བྱ་བ་ཞག་བདུན་ནས་འཆི་བར་ངེས། དེར་དགེ་སློང་མ་རིམ་ཞེས་པ་དགྲ་བཅོམ་མ་ཞིག་ལ་གཏད། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མི་རྟག་པ་སྒོམ་དུ་བཅུག་པས། ཞག་བདུན་ནས་ཤི་ནས་ལྷར་སྐྱེས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས། དེས་ན་མི་རྟག་པ་སེམས་པ་འདི་དངོས་གཞི་ཡིན། དངོས་གཞི་འདི་མིན་གཞན་ཞིག་ཡོད། འདི་ཆོས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་
ཐབས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན་མ་གོ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། འོན་བྱང་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆོས་དངོས་རང་མིན་བྱས་པས་ཆོག་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཡེ་མི་སྣེད། འཕོ་བའམ་འཆི་ཀ་མའི་ཆོས་ཟབ་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་ 308

༄༅། །སྒོམ་པ་ཡིན་པར་གཏམ་རྒྱུད་དེས་ཤེས། དེ་ཡིན་པ་ཡང་རིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གསུངས་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པ་བྱ་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་བསྒོམས་པས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལ་སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་ཟེར་བ་ལགས་མོད། འདིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་དང་། རྒྱུན་འཇིག་ཅིང་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྒོམས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་ད་དུང་ཐར་པའི་གོ་འཕང་མ་བརྙེས་པ་ལ། གཞོད་རང་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ་བསྒོམས་པས། བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་བརྙེས་ཟེར་བའི་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པའང་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། བསོད་ནམས་ཅན་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་འདི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐིལ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འདི་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས། གང་འདི་འཆི་བ་འབྱུང་བ་ནི། །དྲན་པའི་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྔགས། །དེ་བསྟེན་པ་ནི་ཞི་བའི་མཆོག །རྟོགས་དང་བྲལ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན། །འཆི་བདག་འཇིགས་པ་དྲན་པ་ནི། །སྐྱོན་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིད་རྒྱུག་འགྱུར། །སྐྱོན་མེད་པས་ཀྱང་དྲི་མ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར། །བག་ཡོད་གོ་འཕང་བདེ་མཆོག་ཏུ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །གང་ཡང་འཆི་བདག་ཧྲག་དྲན་དང་། །མི་དགེ་རྣམས་ཀྱང་སྤང་བར་གྱིས། །གསུངས། རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེས། མདོ་ལས་མི་རྟག་པ་མང་དུ་བསྒོམས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ལ་མཆོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབུགས་ཕྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་གསུངས། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ནས། མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་འདི་ལམ་གྱི་མཆོག །འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་ཞེན་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ། ལྷག་པར་ཡང་དག་ལྟའི་དུས། མི་རྟག་བསྒོམ་པ་ལས་དོན་ཆེ་བ་དང་
ཁྱད་པར་འཕགས་པ་གང་ན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ལན་བརྒྱར་གསུངས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་བསོད་ནམས་དམན་པ་རྣམས་ཡིད་མ་ཆེས་པར་གདའ། འགྲོ་མགོན་གྱི་ཞལ་ནས། མི་རྟག་པ་རྗེས་དྲན་འདི་ཐབ་པས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ
དཀའ། སྟོན་པ་དང་སྒོམ་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་རྟུགས་གསུངས། རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། མི་རྟག་པ་བཅོས་མིན་ཞིག་སྐྱེས་ན་ཆོས་མིན་པ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་བར་འདུག་སྟེ། འདིའི་སྦྱོང་བ་རྣམ་དག་
སྐྱེས་པའི་ཆོས་པའང་རེ་རེ་ཙམ་དུ་འདུག་གསུངས། ཕུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས་ཤ་པོ་སྣང་པ་ལ་ད་དེ་རིང་ཡས་ལ་ཆོས་དོན་ཉན་དགོས། སླེ་མོ་ཐང་དུ་རོ་བསྲེགས་པ་རྣམས་སྟོན་ཅིག་གསུངས། ཁོང་གིས་འདི་དང་འདིར་འདི་སྐད་ 310

བློ་སྦྱོང་ ང་གཉིས། སྒོ་འབྱེད།

༄༅། །བྱ་བ་བསྒྲིགས་པ་ལགས་ཞུས་པས། པདྨ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་ཀུན་མི་རོ་ལུད་སྐྱེལ་སྐྱེལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་འདིས་མི་གོ་བར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བློ་འགྲོ་བ་སྐད་ཟེར་བ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པར་གདའ། ཉོན་མོངས་པ་དྭ་རོང་ངེ་ལྷེམ་མེ་རྨིག་པ་ཤ་རེ་བཞག་པའི་ཆོས་བྱེད་ཤེས་པ་གསུངས། ཤ་བོ་བའི་ཞལ་ནས། ཤེས་པ་བས་མཁས་པ་ཡང་མང་གསུངས། སྟོན་གྱི་དུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པ་ན། དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལ་སྨྲ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་དགྲ་བཅོམ་མ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཙོ་བོར་བསྒོམ་ལ། དགྲ་བཅོམ་མ་མཆོད་སྦྱིན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི་བཤད་ཉན་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། སྤྱོད་ལམ་མ་མཐུན་པས་སེམས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་མ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ལས་དེའི་ཚེ་མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་པའི་མདོ་ཁ་ཏོན་བྱེད། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་འཁོར་རྣམས་མི་རྟག་པ་སྒོམ་ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས། སྤྱིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མདོའི་ཚིགས་བཅད་བཀྲོལ་བའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པར་གསུངས། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ངའི་སྣང་སེལ་ཆེན་མོ་འདི་ས་གཉིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སྒོམ་ན་མགུ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གདམས་ངག་མི་ཆུང་ངམ་སྙམ་གསུངས། འགྲོ་མགོན་གྱི་ཞལ་ནས། མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་འདི་གལ་ཆེ་བས་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱང་གསུངས། འདུལ་བ་ནས་འཆག་

ཁང་དུ་ཀེང་རུས་བྲིས་པ་ཙུན་ཆད་ཀྱིས་དྲན་པར་བྱེད་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། ཇོ་བོ་རྗེ་མ་བྱོན་རིང་ལ་མན་ངག་ཏུ་མ་ཞེས་གསུངས། ཡང་འདི་སྐད་གསུངས། ནམ་འཆི་ཆ་མེད་མ་བསམས་པས། །ཚེ་འདིར་གཉེན་ལ་ཕན་གདགས་
དང་། །དགྲ་ལ་གནོད་པ་སྐྱོལ་བའི་ཕྱིར། །སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །བཤེས་དང་དགྲ་རུ་སྣང་བ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་ཤུལ་དུ་བཞག་ནས་སུ། །ངན་སོང་སྡུ་མཐའ་མེད་པར་འགྲོ། །འདི་ལས་ཐམ་པ་གཞན་ཅི་ཡོད། །ནམ་
འཆི་ཆ་མེད་ཤི་དུས་ན། །ཆོས་མིན་གཞན་གྱིས་དགོས་པ་མེད། །སྐམ་དུ་བློ་སྣ་ཐུང་སྲུད་པ། །འབུ་སྣར་ཤིང་བུ་གསུར་བ་འདྲ། །ཚེ་འདིའི་བྱེད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེན་ལོག་བློ་སྣ་སྐྱོ་སིང་བ། །ཅི་ལ་འང་མ་ཆགས་ངེས་
པར་དགོས། །དེ་ལྟར་འཆི་བ་མི་རྟག་པ། །བསྒོམས་པས་ཚེ་འདིའི་རྣམ་རྟོག་ལ། །མདུང་ཞིག་ཐེབས་ན་ཅི་བྱས་པ། །ཐམས་ཅད་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་རང་
བཞིན་མེད། །ཐམས་ཅད་འདི་ཡི་སྙིང་ནས་འབྱུང་། །འདི་བསྒོམས་བློ་སྐྱིད་རེ་ཡང་ཡོད། །གསུངས། རྗེ་མི་ལའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ང་མི་ཁོམས་བརྒྱད་ལ་འཇིགས་འཇིགས་ནས། །མི་རྟག་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམས། །
སྐྱབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བློ་ཕུགས་གཏད། །ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད། །ཐབས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས། །བག་ཆགས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུན་ལམ་བཅད། །སྣང་བ་ཅི་སྣང་སྒྱུ་མར་རྟོགས། །ད་ངན་

༄༅། །སོང་གསུམ་ལ་ཉམས་ང་མེད། །ང་བློ་བུར་ཚེ་ལ་འཇིགས་འཇིགས་ནས། །ལམ་རྩ་དང་རླུང་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས། །ཞེས་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་གསུང་ལུགས་གཅིག་ཁོ་ནར་གསུངས། ཕ་དམ་པའི་
ཕ་དམ་པ་ཡང་རྣམ་ཐར་ལས་སྤྲུལ་སྐུ་ཆེན་པོར་བཞེད། མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས། ས་པཎ་གྱིས་འཇམ་དབྱངས་གཟིགས་དུས་ཀྱང་། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་སེང་གེ་ཆིབས་པའི་ཆིབས་ཁ་ཕ་དམ་པས་བཟུང་ནས་ཁྲིད་པ་སོགས་གསུངས། དིང་རི་གླང་འཁོར་གྱི་དགོན་པ་བཏབ། བུ་ཆེན་དམ་པ་
ཀུན་དགའ་སོགས་ཆེས་མང་བར་རྣམ་ཐར་ལས་གསུངས། པོ་ཆུང་བ་པ་ཚབ་སྒོམ་ཆེན། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་མང་བར་བྱུང་གསུངས། ཞལ་ནས། འཆི་བ་བསམ་ན་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད། །ཡིད་ལ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་དིང་རི་བ། །
ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་བྱེད་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་བདེན་པ་བཞི་ནས་འཇུག །ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་ནས་འཇུག་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། འཆི་བ་སེམས་པ་ནས་འཇུག་པ་འདི་གནད་ཟབ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་འདི་
གལ་ཆེ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་མི་རུང་། མི་རྟག་པ་སྐྱེས་ན་དང་པོར་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བྱེད། བར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལྕག་བྱེད། ཐ་མར་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གྲོད་ཚང་
པའི་ གྲོད་ཚང་པ་མི་ལའི་སྐུ་སྐྱེར་གྲགས། དེ་ཡིན་པ་རྣམ་ཐར་བཀའ་རྒྱ་མར་བཞེད། མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ཞེས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་གསུངས། བུ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་པ། ནེ་རིངས་པ། ཡང་དགོན་པ་སོགས་མང་བ་ལས། བྱང་གླིང་པ།

བ་རི་བ་སོགས་མཐར་ཐོན་བཅུ་གསུམ་སོགས་སློབ་མ་འཛམ་གླིང་ཁྱབ་པར་ཡོད་པར་གསུངས། གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་སློབ་མ། ཡུལ་ལྷོ་བྲག་པ། མཚན་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ། ཞལ་ནས། ཕ་ཡུལ་འབྲེལ་ཐག་ཆོད་པ་དང་། །ཉེ་འབྲེལ་འབྱར་རྩི་གོག་པ་དང་། །ཟས་ནོར་འཕྲི་བ་
ཆོད་པ་དང་གསུམ། །འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་ན་འོང་། །དོན་མེད་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་། །ཉིན་མཚན་ཆོས་ཀྱི་ལས་ལ་བརྩོན། །སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྤང་བ་གསུམ། །དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བསྒོམ་ན་འོང་། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
བྱུར་དུ་མཐོང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བློ་གཏད་སྐྱུར། །འཇིག་རྟེན་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་ལོག །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམ་ན་འོང་། །གསུངས། སྐྱེས་མཆོག་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འདིར་དགོས་ཀྱི་དགོས་ཆེད་མི་བསམ་
པར༔ ༔རྟག་ཏུ་ལོང་མེད་འཆི་བ་བསམས། །ཚེ་འདི་དར་ཙམ་ཡུད་ཙམ་ལ། །སྡོད་པ་ལོང་ཡོད་མི་འདུག་ན། །མྱུར་དུ་འཆི་བ་སེམས་པ་འདི། །སྙིང་གཏམ་ཡིན་གྱི་སེམས་ལ་ཞོག །ཡེང་མ་ལམ་ལ་མི་ཚེ་ཟད། །འཆི་བ་མ་དྲན་
གཡེང་བས་ཁྲེར། །ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསམས་བློ་ཐོང་། །གསུངས། ཡང་དགོན་པའི་ཞལ་ནས། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་། ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་ལ་དད་པ་ལ་སྐྱེད་འདོན་དགོས། འདོད་ཡོན་ལ་སྐྱོན་
དུ་མཐོང་ཞིང་། ཆོག་ཤེས་ཀྱིས་བློ་སྣ་བསྡུངས་ལ་ཞེན་ལོག་ལ་བོགས་འདོན་དགོས། བླ་མས་ཅི་མཛད་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་བས་ལོག་རྟོག་གི་སྐྱོན་སྣང་དག་ཅིང་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་ལ་མོས་གུས་ལ་བོགས་འདོན་

༄༅། །དགོས་གསུངས། ཕག་མོ་གྲུབ་པས། རྟག་ཏུ་འཆི་བསམ་ལས་སུ་བསྒགས་པ་བགྲང་། །ཞེས་དང་། ཀརྨ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་ ཀརྨ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་པ། བརྒྱད་པ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པར་བཞེད། དྭགས་པོའི་བུ་ཆེན། དབུ་སེ། ཕག་གྲུ། གསལ་སྟོང་ཤོ་རེ་སྟེ་ཁམས་པ་མི་གསུམ་གྱི་དབུ་སེ་ས་ཆ་བ་ཚོས་སེང་བསྟེན། སྟེ་སྟོད་ལ་སྦྱངས། དྭགས་པོ་བསྟེན། གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོར་གྲགས། འབྲི་སྟག་གཉིས། གཡམ་སྐལ་ལྡན། ཁྲོ་ཕུ་བ། གཙང་པ་ཀུན་ལྡན། རྗེ་སྤྱན་སྔ་བ་སོགས་བུ་ཆེན་མང་། ཚུར་ཕུ་བདཔ། འདིའི་སྐུ་སྐྱེ་ཀརྨ་པཀྴི་ཁམས་སུ་འཁྲུངས། དེའི་སྐུ་སྐྱེ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་གངས་ཞུར་མོར་འཁྲུངས། དེའི་སྐུ་སྐྱེ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཡིན་ནོ། །ཞལ་ནས། དུས་འཆི་བདག་གི་རྒྱལ་པོ་བྱུང་ཙ་ན། །སེམས་བདེ་མོ་ཞིག་ཡོང་བ་དགའ་མོར་གདའ། །ཚེ་ཕྱི་མ་གར་འགྲོའི་གདོལ་མེད་པས། །དུས་ད་ལྟ་བསམ་བློ་ཞིབ་ཏུ་ཐོངས། །ལར་ཡང་བསམ་བློ་ལེགས་ཐོངས་དང་། །བློ་ཡིད་ཆེས་བདོག་ན་ངོ་མཚར་ཆེ། །དེ་མིན་ན་ད་རེས་སྙིང་རུས་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙྪ་བའི་ཞལ་ནས། ཅི་བྱས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ལ། །མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་དྲན་པ་གཅེས། །རྟ་བཟང་ལྕག་གིས་བཞུས་པ་འདྲ། །ཆགས་སྡང་རང་ལོག་ངོ་མཚར་ཆེ། །གསུངས། རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས༔ གདུལ་རྒྱུའི་དགྲ་མེད་སྐྱོང་རྒྱུའི་གཉེན་མེད་ཅིང་། །ཕར་ལྟོས་དཔོན་མེད་ཚུར་ལྟོས་གཡོག་མེད་པའི། །དབེན་པའི་གནས་སུ་རང་སེམས་མི་འདུལ་ན། །བྱེད་ལ་བྱ་བ་ཅི་འདུག་མ་ཧེ་བ། །སྔོན་བསགས་དཔྱིད་ཀ་སྒྲོད་པའི་

ངེས་མེད་ཀྱང་། །དཔྱིད་རྒྱུགས་སྟོན་ནས་མི་གསོག་ལྷུན་ཟེར་ན། །འཆི་བར་ངེས་བཞིན་འཆི་ཆེ་ཕན་ངེས་ཆོས། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་མི་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་ལྷུན། །ཚེ་འདི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དོན་གཉེར་བློས། །ལྷ་མིའང་ཐོབ་དཀའ་བྱང་
ཆུབ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །དེ་ཕྱིར་ཆེ་འདི་ཞེན་པ་སྤང་བའི་བློས། །འཆི་བ་དྲན་པ་འབད་པས་བསྒོམ་པར་བྱ། །ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པ་མ་དྲན་ན། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་ལ་འབད་ཀྱང་ཆེ་འདི་ཡི། །ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་འདོད་བློ་ཡི་རེ་བཀྲའི་
ཟས༔ །ངན་སྐྱུགས་དུག་དང་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་རིང་ཙམ་ཡང་མི་འཆིའི་གདིང་མེད་ཀྱང་། །གཏན་དུ་སྡོད་གྲབས་བྱེད་པའི་ངང་རིང་པོ། །འཆི་ཁར་བྲང་ལག་འཐབ་མོ་འཚོལ་ཉེན་གདའ་འོ། །འཆི་བ་
རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་གསུངས། རྗེ་དྭགས་པོའི་སློབ་མའི་ཁྱུ་རྒྱན་གྲུབ་ཐོབ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་གཡུང་བྱ་བ་ལ། ཁམས་པ་ཞིག་གིས་གོས་ཡུག་ཅིག་ཕུལ་ནས་ཆོས་ཞུས་པས་མ་གནང་། ཡང་ནན་གྱིས་
ཞུས་པས། ཁོའི་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ང་ཡང་འཆི་ཁྱོད་ཀྱང་འཆི་བྱ་བ་དེ་ལན་གསུམ་བསྐྱར་ནས། བླ་མས་ཀྱང་དེ་ལས་གསུངས་པ་མེད། ང་ལ་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་དེ་ལས་མེད། ཁྱོད་རང་ཡང་དེ་སྒོམས། དེ་ལས་ལྷག་
པ་ཡོད་རེ་གསུངས་ནས་དབུ་སྟུང་བཞེས། དེར་ཁམས་པས་ཀྱང་བསྒོམས་པས་གྲུབ་ཐོབ་ཅིག་བྱུང་སྐད། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དུར་ཁྲོད་སོང་ནས་གཞན་དག་གི །རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས། །འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་

316

༄༅། །དག་ཏུ་ནི། །ནམ་ཞིག་འགོ་སློམས་བྱེད་པར་འགྱུར། །གསུངས། དེ་བས་ན་མདོ་བསྡུན་བཅོས་ཐམས་ཅད་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུད་སོ་སོ་བ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་མི་མཐུན་ཡང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་དགོས་པ་དང་། འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སློན་ལམ་དང་གསལ་འདེབས་བྱེད། འདི་བསྒོམས་པས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དུས་ཤིག་ནམ་ཡོང་ཞེས་སློན་པ་མཛད་པ་ལ་མཐུན་པར་སྣང་ན། སུ་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ལམ་མཆོག་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད། དེ་བས་ན་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱར་ཚེ་བློས་གཏོང་བ་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་མི་རུང་ཡིན་པར་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་ལ། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས༔ མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་འདི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་ཡིན། རྒྱ་གར་སྐད་དང་ཕྱག་འཚལ་ལ་སོགས་པ་དབུ་མིན་གསུངས། ཡང་མི་རྟག་པ་དྲན་པ། ཞང་བཙུན་ཡེར་པ་དང་གཉེན་སྟོན་ཤཱཀྱ་འབྱུང་དང་། འབན་གུང་རྒྱལ་ལྷ་བུ་ཡིན་གསུངས། ཡེར་པ་བ་དུས་རྒྱུན་དུ་གཤེགས་དགོས་འབབ་ཞིག་བྱུས། བསྟུན་ནད་ཙུང་ཟད་རེ་ལའང་སྣད་འདོགས་ཤིང་། ད་ཆ་ཆ་གསུངས་ནས་ཡོ་བྱད་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བསྔོས་ནས། མེད་མི་རུང་ཅི་རིགས་ལ། མ་ཤིའི་བར་ལ་གཡར་ཆུག་གསུངས། གཤེགས་པ་ན་ལྷའི་རོལ་མོ་དི་རི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚོར་བ་བྱུང་། རྒྱགས་ལྷག་ནས་ཁལ་དྲུག་མིན་པ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པ་ལ། ཕུ་ཆུང་བ་ནི་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་བྱ་གསུངས། པོ་ཏོ་བ

317

དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྟོན་བྱ་གསུང་སྐད། གཉན་སྟོན་ནི་དང་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཆེ། དགེ་མཐུད་ཀྱང་ཆེ་བ་ལ་ཕྱིས་གཙང་པོ་ཞིག་ཤི་བས་རྐྱེན་བྱས་ཆེ་བློས་གཏང་གི་བྱ་བ་མཛད། ཡིད་འབྱུང་ནས་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་སྒོམ།
སྐྱོ་སངས་མཛད་དུས་ཀྱང་། མཛའ་བ་ཡུན་རིང་འགོད་འགོད་ནས། །འཆི་བ་སོ་སོར་བྲལ་གྱུར་ཞིང་། །སྤུ་དན་ཆེན་པོ་ལྷང་གྱུར་བ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ངེས། །ཞེས་སོགས་ཁོ་ན་གསུངས། ཁྲོ་ཕུའི་སྟོན་པ་གཞོན་ནུ་ཚུལ་
ཤེད༑ གཉེན་སྟོན་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་མི་རྟག་པ་སྒོམ་ཟེར་བ་ཅང་བདེན་ནམ་ཞེས་འཕྱ་བ་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཡོད་ན་ཁོའི་དེ་ལ་གཅིག་ཡོད་གསུངས། གཉེན་སྟོན་ལ་ཉེ་གནས་ཀྱིས་དབྱར་ཤིང་ཁྲབས་
བྱེད་པར་ཞུས་པས། དབྱར་སྡོད་མི་སྡོད་ཆ་མེད། ཤིང་བུའི་ཁྲབས་ཀྱིས་ཅི་བྱེད། སྡོད་ན་ཚུར་སྟོན་ཅིག་ཡང་གསུངས་ནས་བཞུགས་རྗེས་ཡེ་མི་མཛད། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། གཉན་སྟོན་ནི་བདེན་པ་གཟིགས་པའི་ཚོད་ཙམ་
དུ་འདུག་ན་གསུངས། པོ་ཏོ་བ་རང་ལ་ཡང་མི་རྟག་པ་འབྱུངས་པས་རྙེད་བཀུར་སོགས་ཧི་ལྟར་མང་བ་ཞལ་རས་ནག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་སྐད། ཆིག་ལབ་རིང་མོ་ན་མར་ཡང་། ང་ལ་ནི་དོ་ནུབ་ཤི་ན་ཧི་ཙུག་བྱེད་སྙམ་ནས་
སང་པན་ཆད་ཀྱི་མདུན་མ་མི་དྲན་པ་ཡང་ཡང་བྱུང་གསུངས། ལན་ཅིག་སྟོན་པ་རྗེ་རྫེས་ཕྱུལ་བའི་རྒྱུས་པས་དབུ་མཛད་ཆོས་པོ་ཧེ་བརྒྱ་བདུན་ཙ་ཙམ་གྱི་ན་བཟའ་བྱུབ་པ་ནས། ཡང་འབེ་སྟོན་གྱིས་ཕུལ་བའི་ན་བཟའ་གྱིས་ 318

ཨར་ཡུར་ཀ

ཀ་ཡུག

ཨར་ཡིད

༄༅། །གསུངས། དེར་དགེ་བཤེས་བྲག་དཀར་བས། དར་དང་ཕྱིང་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མི་ལྡང་། ཁྱེད་ཀྱིས་བྱ་བར་ཞུ་ཞུས་པས། ང་ལ་ཡོང་མེད། གཅིག་གིས་ལྡང་ན་གཅིག་གྱིས། གཉིས་ཀྱིས་ལྡང་ན་གཉིས་ཀྱིས་
གསུངས། དེ་ནས་པོ་ཏོར་པོ་ཏི་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་ན་བཟའ་བྱས། དེ་ནས་ཞག་གསུམ་སོང་བ་ན་སྟོང་ནས་ཞག་བདུན་ན་གཤེགས། ཕོ་རང་འདའ་བའི་མངོན་མཁྱེན་ཡོད་པར་འདུག་གསུངས། རྟག་ཏུ་གནས་ངེས་མེད་མཛད་ཅིང་
འབྱོན་པ་ལ། གྲྭ་པ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་འདུ། ཚེ་བློས་ཐོངས་པ། མི་རྟག་པ་དྲན་ངོ་ཤེས་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པ་ལ། རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ངོ་མཚར་ཆེ། དགེ་རེ་རེ་ཙམ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ་གསུངས། ཡང་
མི་རྟག་པ་དྲན་པ་ཁ་རག་ འཕན་ཡུལ་སྤྲུས་ཀྱི་བྲག་རྒྱབ་ན་ཡོད། སྒོམ་ཆུང་ལྷ་བུ་ཡིན་གསུངས། ཕོང་ཁ་རག་ཕུག་ནག་གི་བྲག་ཁུང་ན་བཞུགས་པའི་སྒོན་སེ་ཕུང་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། ན་བཟའ་རལ་བས་གཅོད་དགོས་དགོངས་པ་རེ་
བྱུང་༑ ཡང་དེ་མ་ཐག་བཅད་ནས་ཅི་བྱེད། འགྲོ་འོང་བྱེད་ཀྱིན་སྡོད་རྒྱུ་རང་ཡོད་དེ་དགོངས་ནས་ཕྱིས་གཤེགས་གཤེགས་བར་དུ་གཅོད་པ་མ་བྱུང་སྐད། གཞན་ཡང་དགེ་བཤེས་གསང་ཕུ་བ་ རྔོག་ལེགས་ཤེ་མི་ཤི་བ་གསན་ཙ་ན་རྗེ་བོ་
པ་བྲ་གཏོང་གདའ་ཨང་གསུངས། གསང་ཕུའི་ཤིང་ནགས་བསྲུང་བར་ཞུས་པ། བུ་ནང་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་སྲོང་ན་འདང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཏུ་བཟུང་དམ་གསུངས། དང་། བཤེས་སྟོན་གཡུང་དྲུང་རྒྱ་མཚོ་ བཤེན་སྟོན་མི་ཤི་བ་གསན་དུས་ཡེ་ཆོས་ཟབ་མོ་གདའོ་གསུངས

319

དམར་ཁྲིད་ཟབ་ཤོས་རང་དེ་ཤི་བ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཀུན་ཡིན་གསུངས། གཤེན་སྟོན་ལ་མིས་ཞྭོག་སླུས་བྱས་པས། ངེ་འདི་ན་འདུག་གོ་གསུངས་ཡོ། དེ་ལྟ་བུ་འཆི་བ་དྲན་པས་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུངས། ལ་སོགས་ འདི་གཉིས་ཀ་ཇོ་བོའི་སློབ་མ། ཇོག་ལེགས་ཞེས་གསང་ཕྱུ་བཏབ། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱོན། གཤེན་སྟོན་གྱིས་བསམ་ཡས་སུ་གདུལ་བྱ་བསྐྱངས། བུ་ཆེན་མང་ངོ། །པའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུངས། ཨོ་ན་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་དེ་ལྟར་གལ་ཆེ་ཕན་ཡོད་ཆེ་ན། ཨོ་ན་དོན་ཚན་རྣམ་པ་དུ་མ་ཞིག་བྱས་ནས་སྒོམ་སྙམ་ན། སྤྱིར་བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དོན་ཚན་ཞིབ་ཏུ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ས་བཅད་མི་མཛད། ཨོ་ན་ཀྱང་སྟོན་མཁས་པ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བྱེད་པའང་མང་དུ་ཡོད། བསམ་རྒྱུའམ་བསྒོམ་རྒྱུའི་དོན་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཁྲིད་མི་གདའ། སྟོན་གྱི་གྲོ་ལུང་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ན་ཡོད་ཚོད་དུ་འདུག །ད་ལྟ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་ནི། རྩ་བ་གསུམ། རྒྱུ་མཚན་དགུ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་མཛད་དོ། །ད་ལྟར་གྲགས་ཆེ། སྟོན་གྱི་ཕྱག་སོར་པ་ ཕྱག་ཚོར་པས་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་སོགས་ཇོ་བོའི་དངོས་སློབ་དང་ཉེར་སློབ་དུ་མ་ལ་ཐུག །གྲུབ་པ་བརྙེས། བྱ་འདུལ་འཛིན་སོགས་བུ་ཆེན་མང་དུ་བྱོན། ནས་བརྒྱུད་པའི་མཁས་པ་དག་ནི། མི་རྟག་པ་སེམས་པ་ལ་གསུམ། ངེས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་། གློ་བུར་གྱི་མི་རྟག་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་འཇིག་པར་ངེས་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པས་འཆི་བ་བསམ་པ་གཉིས། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་མི་རྟག་

༄༅། །པར་འགྲོ་བའི་གཟར་ལས་ཆུ་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱུགས་རྫིས་ཕྱུགས་འདེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་སེམས། གློ་བུར་གྱི་མི་རྟག་པ་ལ་བཞི། འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པ་དང་། ལྷ་འཁྲུགས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་འཁྲུགས་པ་དང་། ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གློ་བུར་འཆི་བ་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །བཤེས་གཉེན་གཞན་དག་མང་པོ་ནི། ཕྱི་མི་རྟག་པ་དང་ནང་མི་རྟག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྣོད་མི་རྟག་པ་དང་། བཅུད་མི་རྟག་པའོ། །ནང་མི་རྟག་པ་ལ་གསུམ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཇིག་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཚེ་ཚད་ཡོད་ཅིང་། དེའང་མདའ་འཕངས་པའམ་ཆུ་ཀླུང་དྲག་པོ་འབབ་པ་ལས་ཀྱང་མགྱོགས་པར་འགྲོ་བ་དང་། གློ་བུར་གྱི་མི་རྟག་པ་ལ་ཚེ་ཟད་པ་དང་། ལས་ཟད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཟད་པ་དང་། བག་མེད་པས་གློ་བུར་དུ་འཆི་བ་སྟེ་བཞིའོ། །བདག་གི་བླ་མའི་ བདག་གི་བླ་མ་རྗེ་མཁས་གྲུབ་པའི་མཚན་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ། ལ་སྟོད་བྱང་གི་སྐྱེ་བདག །བཀའ་རབ་འབྱམས་ཐུགས་སུ་ཆུད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བར་གྱུར། རི་བོ་མདངས་ཅན་གྱི་དགོན་པ་བཏབ། ཉང་སྟོད་ལྷུང་ར་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེ་དགེ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་གདན་ས་མཛད། བུ་སློབ་མང་དུ་བྱོན། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་ལ་དགེ་ལྡན་དུ་གཤེགས། ཞལ་ནས། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་ལ། ལུས་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་དང་ལྡན་པར་བྱས། དམིགས་པ་སྐྱོང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ། གོ་རིམ་གྲངས་ངེས་རྣམས་ངེས་ངེས་བྱས། འདི་ལས་གཞན་དུ་མི་གཏང་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱ།

དང་པོ་ནས་བློ་ངན་ལངས་ལ་མི་གཏོང་བར་འདུག་པ་ཇི་ལྟར་བཏང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱོང་དགོས་གསུངས་པས། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ལ་བསྒོམ་རྒྱུའི་དམིགས་པའི་གྲངས་དང་། གོ་རིམ་རྣམས་གཡལ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་བྲིས་པ་ལགས། འགྲོ་མགོན་གྱི་ཞལ་ནས། འདིའི་ཡིག་ཆ་ན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་གོ་རིམ་མ་འཚོལ་བར་སེམས་པ་དང་། གང་ཟིན་ཟིན་ནས་སེམས་པ་གཉིས་ཡོད་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་མ་འདྲིས་རིང་ལ་གོ་རིམ་མ་འཚོལ་བར་བསྒོམས། འདྲིས་པ་ན་གང་འདོད་པ་ནས་སེམས་པས་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད། དམིགས་པའི་གྲངས་མང་ཉུང་ལ་ནི་ཁྱད་ཆེར་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་དོན་ཚན་མང་པོ་ནས་བསམས་ན་སྟོབས་ཆེ་བར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཉན་སར་གསུངས་པ་བཞིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གསུངས། དེ་དེད་རང་གིས་ཀྱང་ཤེས། གཉེན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡི། །རྒྱ་མཚན་མང་དུ་མཐོང་གྱུར་ན། །གཉེན་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་སླ། །དགྲ་ཡིས་ཕན་པ་བྱེད་པ་ཡི། །རྒྱ་མཚན་མང་དུ་མཐོང་གྱུར་ན། །དགྲ་ལ་ཞེ་སྡང་ཞི་འགྱུར་ཏེ། །བྱམས་པ་སྦྱར་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན། །དགྲ་ཡིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡི། །རྒྱ་མཚན་མང་དུ་མཐོང་གྱུར་ན། །ཞེ་སྡང་ཤུགས་དྲག་སྐྱེ་བའང་ལྟོས༔ །འོན་བསྒོམ་རྒྱུའི་དམིགས་པ་དེ་རྣམས་ཡིན་མོད། དེ་རྣམས་ཚུལ་ལམ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་དེ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་ཕྱེ་ཞིང་བློ་ལ་གསལ་བཏབ་སྟེ་འདྲིས་

༄༅། །སྒྲུ་བཙུག །གོམས་སུ་བཙུག་ན་བློས་གསལ་བར་ངེས། གསལ་བར་དམིགས། གསལ་བར་མཐོང་བ་ཞིག་ཡོངས་སུ་འདྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བློ་ལ་གསལ་བཏབ་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་པ་མེད་བརྟེད་པ་མེད་པར་དེ་
ཀའི་ངང་ལ་གནས་ན། སྔར་བསྒྲུར་གྱིན་སྒོམ་མི་དགོས་པར་དེ་ཀའི་ངང་ལ་རྩེལ་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་དག་གིས་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོའི་བཀོད་པ་བཤད་ན་དེ་མ་བརྗེད་པར་ཡིད་ལ་བྱས་ན། སྔར་བསྒྲུར་གྱིན་འཆད་
མི་དགོས་པར་དུས་ནམ་ཡང་བློ་ལ་བཀྲ་ལམ་མེ་ཡོང་བ་བཞིན་ནོ། །བརྗེད་ན་ཡང་གསལ་བཏབ་ཀྱིན་འཇོག་དགོས་པ་ཡང་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་འདྲའོ། །སྟོན་པ་སེ་སྟོན་ བཀའ་གདམས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། གྱི་ཞལ་ནས། བཀའ་བརྒྱུད་
འདིའི་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་དང་གཙོ་བོ་དང་ཆོས་འཆད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་སེམས་པ་ཁོ་ན་འགྲོ་འདོན་པ་ཡིན་གསུངས། འགྲོ་མགོན་གྱི་ཞལ་ནས། ཇོ་བོ་རྗེ་དེ་རྟེ་གཅིག་པ་ལས་ཀྱང་སོ་
སོར་རྟོག་པ་ལ་བསྔགས་གསུངས། སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལན་གཅིག་དགེ་བཤེས་ཡོན་ལུང་པའི་ཕྱག་ནས་བཟུང་ནས་ང་འཆི་བའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ནད་བས་ཀྱང་། མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཆི་བ་ཞིག་ལ་འདམ་པ་ཡིན། ཅི་སྟེ་ན་
འབྱུང་བའི་ནད་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཞན་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཧ་མི་སྣམ་པའི་བཟོད་པ་མེད། མི་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད། དེ་བས་ཀྱང་རང་གི་ཉེས་པ་སྣ་གཅིག་མ་བྱུས་པར་གཅིག་

གཅིག་གིས་གྲི་ཞིག་ཀྲུབ་འཆི་ཡང་མ་ཉེན་དྲག་ཀྱང་མ་ཉེན་པ་སྡུག་བསྔལ་ཡང་། དེ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་བློ་ག་ཡའ་མ་ཞིག་བྱུང་ན་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་དང་གསུམ་ཀར་ཚང་བ་དེ་ལ་གོ་ཡུལ་ཙམ་གྱིས་
མི་ཡོང་སྙེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོགས་སྒོམ་པའི་ལམ། །བྱ་བ་ཡིན་གསུངས། རིན་པོ་ཆེ་སྣེའུ་ཟུར་པའི་ཞལ་ནས། ང་འཆི་ན། ང་འཆི་ན་སྙམ་དུ་བསམས་པས་མི་ཡོང་བས། བླ་མའི་མན་ངག་
ལ་བསྟེན་ནས་བགྲང་བ་དང་གཞལ་བའི་རྣམ་པས་སྒོམ་པ་ཡིན་གསུངས། ཁོང་གི་གསུང་འདི་ཀུན་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཆོས་སྐད་བླ་མ་མཁས་གྲུབ་དམ་པས་ཟིན་པའི་ཞད་ཅིག་རང་གདའ། འདི་འདྲ་གོ་བའི་མི་རང་སྲིད་མཐའ་
ཙམ་དུ་གདའ། ཡང་སྣེའུ་ཟུར་པའི་ཞལ་ནས། ད་ལྷ་ཚིག་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་མོས་པ་བྱས་པས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ཡོད། ཨ་ཧེ་ཤའི་ཆོས་འདི་ལྷ་བུ་སྣང་ཡང་མ་བྱུང་། ད་ཡང་ཡོང་སྙེ་མི་
ཡོང་གསུངས། ༈ བཅུ་བདུན་པ་ཉམས་ལེན་རྒྱུད་མི་ཆད་པར་བྱ་བ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ཤུར་བའི་ཞལ་ནས། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཀུན་མང་དུ་བསམས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་མ་བསམས་ན་འདུད་ལོང་ཐོས་པས་བསྐུལ་བ་
བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། ལས་དང་པོ་པ་ལ་དང་པོ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡོད་ཀྱང་བག་ཙམ་ཡེངས་པས་ལྷོད་ལྷོད་འཆའ་བ་ཡིན། བརྩེ་གཞོན་པ་ཀུན་གཉེར་ལོ་རེ་བབ་ཙ་ན་ཆོས་དང་གཉེན་པོ་དུང་ཕྱིས་པ་བཞིན་འགྲོ་གསུངས། རིན་

༄༅། །པོ་ཆེ་པོ་ཧྲོ་བའི་གསུང་ལས། དེ་བས་ ནད་ལ་འབྱོར་རྐྱེན་དཀའ་སོགས་ཀྱི། ཚིག་འདིའི་ཡན་ལག་རེ་རེའང་། སྨྲ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་ནན་ཏན་དུ་སེམས། ལན་གཅིག་ལན་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན། དོན་འདི་རང་ལ་
མ་སྐྱེས་བར་དུ་བསམས་ན། ཆོས་གཞན་ཀུན་ཀྱང་གདོད་འོང་། དེ་ཡང་གྲོགས་དང་བཤེས་གཉེན་གནས་གསུམ། མཐུན་པའི་རྐྱེན་དང་ལྡན་པས་བསམས་ན། ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་ནི་མ་ཡིན། གསུངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞལ་ནས། མཛེ་ཙན་ཀྲང་པ་དང་ལག་པ་ཆད་པ་ལ། སྨན་ཐུན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་བསྟེན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། འོ་སྐོལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གཞི་ཚབས་ཅན་གྱིས་ཟིབས་པ་ལས་གདམས་
ངག་གི་དོན་ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་མི་ཚོག་པས། ལམ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་འབད་འཚལ་ཏེ། བཤགས་བསྟོད་
ལས༔ དེར་ཡང་རྒྱུན་དུ་སེམས་ནི་སྦྱོངས་པ་ལ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་ནད་གཞི་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། །མཛེ་ཙན་ཀྲང་པ་ལག་པ་ཆད་པ་ལ། །ཐང་འགའ་སྨན་བསྟེན་པ་ཡིས་ཅི་བགྱིར་མཆི། །ཞེས་དང་། ཡང་ཙནྡྲ་གོ་མིས། སེམས་
ཀྱི་ཤིང་ནི་ཐོག་མ་མེད་དུས་ཅན། །ཉོན་མོངས་ཁ་མའི་ཁུ་བས་བརླན་དགོས་པ། །རོ་ཞིམ་དངོས་པོར་བགྱི་བར་མི་ནུས་ལྟར། །ཡོན་ཏན་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པས་ཅི་རུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། འདི་རྣམས་དུས་རྒྱུན་པའི་ཉམས་

ལེན་དུ་བྱུས་ན་བློ་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས། དང་པོ་བློ་སྦྱོང་བ་དཀའ་སེ་བ་ཡང་། ཕྱིས་དེ་ལ་དང་གིས་འཇུག་པ་ཞིག་འོང་གསུངས། ད་ལྟ་ཅི་རིགས་མི་རྟག་པ་སོགས་སྒོམ་དུ་བཅུག་ན། ན་ཞིང་མ་བསྒོམ་པར་ཡང་
ང་འཆི་སྙམ་པ་སྐྱོ་དུང་དུང་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ཞི་ཅི་བསྒོམས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཐེམ་ཡུར་སོང་ནས་མི་ཡོང་བར་སྣང་ཟེར་ནས་བཤོལ་བཏོང་སྟེ། བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་གསུང་ལྟར་སྒོམ་མ་ཐག་ནས་སྐྱོ་དུང་དུང་རྒྱུན་མ་
ཆད་པར་ཡོང་། དེ་ཡོང་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པའང་སྒོམ་མ་ཐག་ནས་སྐྱེ་བས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཞག་ཁ་ཡར་ལ་རྗོགས་ཡོང་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པའི་ཞལ་ནས། བློ་དན་གོམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤོག་དྲིལ་འདྲ། །ཉམས་
གསར་བུ་སྐྱེས་ཀྱང་རྐྱེན་གྱིས་འཇིག །དུས་ཡུན་ཐུང་གིས་འབྲུལ་པ་མི་ཆོད་ཀྱི། །སྒོམ་ཡུན་དུ་སྲིངས་ཤིག་སྒོམ་ཆེན་ཀུན། །གསུངས། ཡང་། ཡང་དགོན་པའི་ཞལ་ནས། བླ་མ་ཞང་གིས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྡེན་རྟགས་འདོད། །
བཤོལ་ལ་ཁད་ཀྱི་སྔ་ལྟས་ཡིན། །སྟུགས་སྲིང་དགོས་ན་ཅི་ཚུག་མཆི། །བྱ་བ་དང་། སྟུགས་སྲིང་འདོད་ཐག་མ་ཉེ་མཇེད། །ལ་ཁུར་ཕྱེ་གཏོར་མ་འཁམ་མཇེད། །གསུངས་པ་འདི་གནད་ཆེ། འདི་ང་ལ་ནན་ཏར་བྱུང་བ་ཞིག་
བྱུང་ཟ ཚེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམ་གོམ་པ་ཞིག་སྤྱང་། མ་གོམས་པ་ཞིག་སྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས་སྒོམ་ཡུན་སྲིང་དགོས་གསུངས། ༈ བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལེན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་བསྟེན་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་

༄༅། །གཉེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ན་མི་རྟག་པ་ལ་མཆོན་ན་ཡང་དེ་ལ་བློ་འགྲོ་ཚད་ཀྱིས་སེམས། བློ་མི་འགྲོ་ན་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་ཅི་འབྱོར་བ་བཤམས་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ། ཡང་སེམས། ཡང་མ་བྱུང་ན། བཙན་ཐུལ་མི་བྱ་བར། ལས་འབྲས་སོགས་སེམས། དེ་མ་འདོན་ན་སྡིག་པ་སྦྱོངས། དེ་མ་བྱུང་ན་ཡང་། གང་འདོད་པ་དང་ཡོད་བ་ཞིག་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡོད་ནས་བྱེད། ཡོད་བ་འདུག་ནས་གཞན་རྣམས་བཞག་ནས། དེ་ཉིད་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་བྱེད་དེ། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བློ་སྦྱོང་ན། བླ་མ་དང་གྲོགས་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་ཐུགས་དམ་མཛད་པ་ཞིག་བསྟེན། ཆོས་ལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་ཡང་མི་རྟག་པའི་སྐོར་ན་ཡང་འདུག་པ་རྣམས་བལྟ། ཚོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་བྱེད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཐོག་མར་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བསྟེན་ནས་ནི། །ནང་གི་བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་བས། །དགེ་བའི་བཤེས་དང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་ལས། །རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ལྟ་དང་བླ་མ་དང་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་ཕུལ་ནས་དེ་སྐྱེ་བར་གསོལ་བ་འདེབས། དེ་རྣམས་སྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བསྒོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ལེགས་པར་བསམ་གྱིན་དུས་རྟག་ཏུ་འདི་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱ། ཐུན་གྱི་དངོས་གཞིར་མ་ཟད་ཐུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པ་དང་།

327

ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པའི་དོན་རྩ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་དྲན་ཤེས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད། དེའི་ཚིག་གང་རྣོ་རྣོ་གསལ་བ་རྣམས་བརྗོད་ཀྱིན་དྲན་པ་གསོ། དེ་ཁ་མ་གཏོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་
གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཅི་ཙུང་དུ་བྱ། བགེགས་དང་བར་ཆད་མི་འདོད་པ་གང་བྱུང་ཡང་རང་གང་སྒོམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་སེལ་བྱ། ལར་ནས་འགལ་རྐྱེན་དུ་གང་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤངས། མཐུན་རྐྱེན་མེད་ཐབས་མེད་པ་རྣམས་ཚོགས་
པར་བྱས་ནས། དནི་དེ་ཉིད་མིན་པ་བྱ་རྒྱུ་མེད་སྙམ་པ་ཞིག་བྱ། གཞན་ཡང་ཆོས་འདི་སྒོམ་དུ་འཇུག །དེའི་བསྔགས་པ་བརྗོད། དེའི་མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཅི་འགྲུབ་བྱེད། ཆོས་འདི་རྣམས་ཚང་ན་ནི་ཚེ་འདིར་ངེས་
པར་སྐྱེ། གལ་ཏེ་མ་སྐྱེས་ནའང་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཚེགས་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཞིག་འོང་གསུངས། སྔོན་གྱི་དུས་མི་ཞིག་གིས་བུད་མེད་ཀྱི་རོ་ལྟོ་བྲལ་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་ཅི་འདྲ་བར་བུད་མེད་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་ལ་རང་གི་ལུས་ཀྱང་ 328
དེ་འདྲའོ་སྙམ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱས་པས། དེ་ཤི་ནས་རྒྱ་གར་དུ་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི་དཔལ་ལ་འབྲན་དུ་རུང་བའི་གཙོ་བོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྲས་སུ་སྐྱེས། རིགས་ཀྱི་བུ་གྲགས་པ་ཞེས་པར་གྱུར་ཏེ་ཆེར་ལོན་པ་ན་བཙུན་མོའི་
འཁོར་གྱིས་བསྐོར་ཏེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་རྩེ་ཞིང་གཉིད་ལོག་པ་ན། བུད་མེད་གཉིད་ལོག་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ན། དུར་ཁྲོད་ཤེད་ན་འདུག་པ་སྙམ་དུ་མི་གཙང་བ་དང་སྐྱུག་བྲོ་བ་དང་། ཡིད་འབྱུང་བ་

༄༅། །དང་། འཇིགས་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ་དེ་ཉིད་དུ་ལངས་ནས་ནམ་ལ་བྲོས་ཕྱིན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་མཇལ། ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ དགྲ་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་བྱ་བ་བྱུང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་འཇིག
རྟེན་དུ་ཆོས་གསུངས་དུས་ལྔ་སྡེ་དང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བའི་ལྔ་སྡེ་བྱུང་བྱ་བའི་གྲགས་པ་དེ་འདི་ཡིན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྐད། དེ་དང་འདྲ་བར་ད་ལྟ་མི་རྟག་པའི་བློ་ནན་གྱིས་སྦྱངས་ན་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ད་གཟོད་གང་དུ
སྐྱེས་པ་དེར། མི་རྟག་པ་དྲན་ནས་ཅི་ལའང་མི་ཆགས་པར་ཆོས་མིན་པའི་དགོས་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཐོག་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཞིག་འོང་བས་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ལ་འབད་འཚལ་ལོ། ༈ །བཅུ་དགུ་པ་ལམ་གོང་
མ་ལ་སློབ་ཅིང་རང་གི་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་སྟེང་དུ་གཞན་བསྟན་གྱིན་སྒོམ་པ་བྱུང་ན་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ལྷོ་རི་དྲག་པོ་བྱ་བ་སྤུན་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་གྲུབ
མཐའ་ཉན་འོང་བས། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། རྒྱ་གར་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་འཇུག་པ་གཅིག་བྱ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་འཇུག་པ་རྣམ་པ་བདུན་བྱ་བ་ཡོད་ཟེར། རང་ཅག་བླ་མའི་མན་ངག་བསྒོམ། མན་ངག་གང་ཡིན
ན༎ འཆི་བ་དང་ལས་འབྲས་མང་དུ་བསྒོམས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་བསྒོམས་ནས་དེས་འཕངས་པའི་སྒོ་དུ་མ་ནས་ཚོགས་གསོག་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་མན་ངག་ཡིན

གསུངས། ཡང་སྟོན་པ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་ཞིག་གིས་ཞེས་ཞུས་པ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་གསུངས། ཁམས་པ་དཔལ་འབར་གྱིས་འགྲོ་ཆོས་ཞུས་པས་ཀྱང་། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་ཐམས་ཅད་ཧིང་ངེ་
འཛིན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་གཞོན་དུས་ལུས་སེམས་ལ་སྦྱངས་པ་བྱས་པ་ཞིག་ལ་ཡོང་བ་ཡིན། རང་ཅག་བླ་མའི་མན་ངག་སྒོམ། མན་ངག་གང་ཡིན་ན། འཆི་བ་དང་ལས་འབྲས་མང་དུ་བསྒོམས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་
པར་བྱ། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་བསྒོམ། དེས་འཕངས་པའི་ཚོགས་སྣ་ཚོགས་ནས་གསོག །སྡིག་སྣ་ཚོགས་ནས་སྦྱོང་བ་དེ་མན་ངག་ཡིན་གསུངས། སྤུ་ཧྲོ་བའི་གསུང་ལས། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་བཞིན་
བསམས་པས། །སྐྱབས་སུ་བཏང་སྟེ་སངས་རྒྱས་པར་གཞུག །དེ་ནས་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་སྣ་དྲངས། །འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་སྦྱར། །དེ་ནས་རྟག་ཏུ་བདེན་བཞི་བསམ་པས། །འཁོར་བ་མཐའ་དག་ཉེས་པ་ཤེས་བྱ། །
བདག་ཅི་འདྲ་བར་དེ་འདྲར་ཤེས་པས། །ཀུན་ལ་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེས་འཇུག་བྱ། །དེས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ལྡན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ཀུན་གནས། །ཁ་ཆེམས་ཐུང་ལ་བསྐུར་ན་དེ་ཡིན། །གསུངས། འགྲོ་
མགོན་གྱི་ཞལ་ནས། ངོ་ཅག་རང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས། །ཉམས་སུ་བླང་བྱ་དཀར་པོའི་ཆོས། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ནས། །འདི་ལས་མེད་དོ་སྐྱེས་བུ་ཀུན། །མི་རྟག་པ་ནས་གནས་ལུགས་བར། །ལམ་རིམ་འདི་ལ་བློ་སྣ་སྦྱོང་། །

༄༅། །གསུངས། རིན་པོ་ཆེ་སྣེ་ཨུ་ཟུར་པའི་ཞལ་ནས། རོང་དུ་སྔགས་པ་ཚན་གཅིག་ཆང་ཕུད་གཏོར་བ་ལ་ཁྲེལ་བས། སྔགས་པ་ལྷ་མོ་འབར་བྱ་བས་ཆང་ཕུད་གཏོར་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་བཞེས། ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་བཞེས། དུས་གསུམ་ཕ་མ་བཞེས། འགྲོ་དྲུག་སེམས་ཅན་བཞེས། རང་ལུས་རྒྱུ་ཅང་གདའི་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་འདུས་པ་མེད། དེ་ལྟར་ན་རྗེ་བོའི་སྐན་འདི་སྦྱར་ལེགས་པ་ལགས་པས། འདི་ལ་བག་རེ་གསོལ་བར་ཞུ། གསོལ་གྱི་ཧྲིང་ལ་མི་སྐྱུག་པར་ཞུ། སྐྱུག་སྐྱུག་འདྲ་ན་མཆིལ་མ་དང་ཕུ་ཡིས་གདབ། རྗེ་གྲང་རྐྱན། སྐྲ་ཐེན་པ་ཚུན་ཚོད་བྱེད་པར་ཞུ། དེ་ནས་ད་ལྟ་ཁན་མི་གསོལ་ན་ཡང་། ཕྱིས་གསོལ་བའི་ཚེད་དུ་ཨ་འཕྲུག་གཡོན་པོ་ནར་གཞུག་པར་ཞུ། བྲུལ་དོགས་ན་ཕུགས་སུ་ཡང་འཕུལ་བར་ཞུ། གསུངས། ཤ་བོ་བའི་ཞལ་ནས། སྐྱེས་བུ་རབ་འབྲིང་གསུམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་འདི་སྡོམ་པ་འབོགས་བདེ་བ་ཡང་ཡིན། སློབ་གཉེར་བྱེད་བདེ་བ་ཡང་ཡིན། འདིར་བློ་འབྱོངས་ན། ནོར་འཚོལ་བའི་བློ་མི་སྐྱེ་བས་མི་ཐམས་ཅད་དང་ཡོད་པས་ཚོགས་གསོག་བྱེད་བདེ་བ་ཡང་ཡིན། འཐུན་འཇུག་བྱེད་བདེ་བ་ཡང་ཡིན། གསུངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་དང་། །དེ་ཡང་ཆུ་བུར་བཞིན་དུ་མྱུར་འཇིག་ཅིང་། །དེ་ནས་གང་ཡང་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ལ། །དཀར་ནག་ལས་འབྲས

331

ཐྲ་ཙུ་འང་མི་བསླུ་བའི། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཆོས་འདི་རིང་དུ་སོམས། །དེ་ལྟར་ དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྙེད་དཀའ་གཉིས་མི་རྟག་པ་ལས་འབྲས་ཏེ། ཆོས་བཞིའི་རྩ་བ་བརྟན་གྱུར་ན། །དགེ་ཆོས་ལྷག་མ་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་སྐྱེ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡིས་
ཕན་བདེའི་རྩ་བ་མ་བཟུང་བའི། །མཁས་པར་རློམས་དང་བསམ་གཏན་རློམས་པ་ཅན། །གསེར་གླིང་ཕྱིན་པའི་ཚོང་པ་སྟོང་ལོག་འདྲ། །ཞེས་དང་། འཛམ་གླིང་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན། །སྟོན་པའི་བ་དན་འགྲོ་ན་ལྟར་
ངེ་བ། །བློ་སྦྱོང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལས་རིམ་བཞིན་དུ། །ལེགས་བརྒྱུད་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། །སྐྱེ་དགུའི་འདོད་དོན་མ་ལུས་སྐོང་བས་ན། །གདམས་པ་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །གཞུང་བཟང་སྟོང་གི་ཆུ་བོ་འདུ་
བའི་ཕྱིར། །དཔལ་ལྡན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོའང་ཡིན། །བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་རྟོགས་པ་དང་། །གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་འཆར་བ་དང་། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་རྙེད་པ་དང་། །ཉེས་སྤྱོད་
ཆེན་པོའི་གཡང་ས་ལས་ཀྱང་བསྲུངས། །དེ་ཕྱིར་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི། །སྐལ་ལྡན་དུ་མས་བསྟེན་པའི་གདམས་པ་མཆོག །སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིས། །ཡིད་རབ་མི་འཕྲོག་དཔྱོད་ལྡན་སུ་ཞིག་ཡོད། །
གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་བསྡུ་བསྡུ་བ། །ཚུལ་འདི་ཐུན་རེ་སྟོན་དང་ཉན་པས་ཀྱང་། །དམ་ཆོས་འཆད་དང་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཚོགས། །རླབས་ཆེན་སྡུད་པར་ངེས་པས་དེ་དོན་བསམ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་རྩ་བ་བརྟན་པ་ 332

༄༅། །གཙོར་འབད་ནས། །རྒྱལ་བས་དམ་ཆོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས། །ཁ་ཅིག་ད་ལྟ་ལག་ཏུ་བླངས་པ་དང་། །གཞན་དག་སྨོན་ལམ་ཡུལ་དུ་བྱས་བསྒྱུར་ཏེ། །གཅིག་ཀྱང་མི་སྤྱོད་ཀུན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐབས། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་པ། །ལམ་དུ་བསྒྲིལ་བ་ཤེས་ན་མཁས་པའི་ཕྱུལ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་སྙིང་ནས་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་ན། དང་པོར་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་འདིས་བློས་གཏོང་བ་རང་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་མི་ཐབས་སྡུག་ཤོས་རང་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་བྱ་བ་ནག་པོ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། རྐུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱ་བ་མ་རིགས་པ་ཡིན་པ་གོ་ཡང་སླ། སྤང་ཐུབ་པ་ཡང་རེ་མང་ཡོད་བར་སྣང་སྟེ། བྱ་བ་དཀར་པོའམ་ཁྲ་བོའི་རིགས་དབང་བསྐུར་ཆོས་བཤད་ལྷ་བཞེངས་དང་སྦྱིན་གཏོང་། གྲོང་ཆོག་དང་སྐུ་ཚྭ། བསྲུང་བ་འབྲི་བའམ་འདྲེ་འདུལ་སྤུགས་འདེབས་སམ། ཉན་ཀློག་ལ་སོགས་པ་ཚེ་འདིའི་ཞེན་པ་རེ་མ་སྤངས་པའི་ཅབ་ཅུབ་འདི་རྣམས་སྤྱོད་ནུས་པ་རང་ཉུང་བར་སྣང་། སེམས་ཚེ་འདིའི་ཞེན་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་བྱ་བ་ཅི་ལེགས་ཀྱང་དགོས་པ་རང་མེད་མི་གསུང་ངམ། ལར་ན་དགེ་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡིན་པས་སེམས་འདི་ལྷ་འདྲེ་མི་གསུམ་གྱིས་ཞེ་མ་ཁྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལགས་མོད། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བོ་དྷིས་མཛད་དོ། །ལས་ཀྱང་། ལས་གང་བྱ་བ་ཅི་ཡང་རུང་། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་བྱེད། །བཞི་པ་གཞན་ན་ཡོད་མིན་པས། །དེ་རྣམས་

འདི་ལྟར་དཔྱད་པར་བྱ། །སེམས་མེད་པར་ནི་ལུས་ངག་གིས། །ཅི་ཡང་བྱེད་པར་ནུས་མ་ཡིན། །དེ་མེད་པར་ནི་ཚིག་གིས་ཀྱང་། །ནམ་ཡང་ནུས་འགྱུར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ལུས་ངག་ལས་རྣམས་ནི། །ཡིད་ཉིད་ལས་ནི་འགྱུར་
བ་ཡིན། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་གང་བྱེད་པ། །ཕན་དོན་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་དཔྱད་པར་འགྱུར། །ལོག་པས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ཞེས། །རྒྱལ་བའི་མཆོག་
རྣམས་རབ་ཏུ་གསུངས། །དེས་ན་དགེ་དང་མི་དགེ་ཀུན། །སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱེད་པ་དང་། །སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འཇིག་འགྱུར་ཞེས། །འགྲོ་བའི་བླ་མས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས། འོད་སྲུང་གི་ལེའུར་ཡང་། དཔེར་ན་
མི་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་ཆུས་ཁྱེར་ལ། །དེ་ནི་སྐོམ་པས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཆོས་མང་སྨྲེད་པས་བག་མེད་པ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་གནས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །དཔེར་ན་སྨན་པས་སྨན་སྦྱོར་བཙུག་པའི་སྨན། །འཇིག་
རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱང་། །ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་ཟློག་པར་མི་ནུས་ན། །དེ་ཡི་སྨན་དེ་དོན་མེད་འགྱུར་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཐོས་དང་ལྡན་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི། །ཉོན་མོངས་
འབྱུང་བའི་ནད་ནི་མི་སེལ་ན། །དེ་ཡིས་ཐོས་ལ་བརྟེན་པ་དོན་མེད་ཡིན། །གསུངས། མདོ་འདི་ཀུན་ལ་བསམ་བློ་རེ་ཐོང་དང་ཇི་སྐད་གསུངས། མི་ཚེ་ཧྲིལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་ལག་ལེན་བྱས། མི་རྣམས་སྨྲ་པ་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་

༄༅། །ངོ་སྣམ། ཁོང་རང་སྣམ་པའང་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་ངོ་སྣམ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་གནས་ནས་སྨོམ་དྲིར་ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་དགོས་པ་ཡང་གསུངས་པ་དེ་སུ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་འདུག །ཚེ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་
རེ་མ་ཐེག །བདེ་བ་རེ་མ་སྤྱོངས། བདེ་བདེ་མོ། སྐྱིད་སྐྱིད་མོ། སྣན་སྣན་མོ་རེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ནས། དབང་བསྐུར་ཆོས་བཤད་ནས་ཉིན་གློག་འདོན་པ་ཡན་ཆད་བྱས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཚེ་འདིའི་སོ་ནམ་དུ་སོང་བས་ལེན་པ་ལགས་
མོད༔ འཁོར་བ་འདིར་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོང་ཚད་འདི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་འདིས་ལན་འདུག་པ་ལ། ད་དུང་ཡང་བྱ་བ་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དེ་རྒྱས་དང་ཛེ་ཆེར་གཏོང་བ་འདི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་
དོན་མེད་ཡིན། ནད་ལ་མི་ཕན་པའི་སྨན་རྐྱལ་ཁུར་གྱིན་རྒྱུག་པ་དང་འདྲ་གསུང་བར་གདའ་བ། དེས་ན་ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་བློ་ཡེ་མི་གཏོང་བར་བློས་ལེངས་ཀྱིས་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་མི་གོ་
བར་འདུག་གམ། འོན་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དམ། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སློང་ཚད་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་སྡིག་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནམ་སྣམ་ན། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སློང་ནས་བྱས་པའི་བྱ་བ་དཀར་ནག་
ཁྲ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཕྱིས་ངེས་འབྱུང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་ན་མ་གཏོགས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོང་བའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཆོས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཡིན་གསུངས་པ་

དེ་ཡིན། ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ལམ་སྡིག་པ་ཡིན་མིན་ནི་གཉིས་སུ་ལོང་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་ཆུང་ངུའི་དགེ་བ་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཁོ་ན་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ཆོས་
བརྒྱད་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་བསགས། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་དགེ་བ་བསགས་པ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་དགེ་བ་ཡིན་ཀྱང་སྡིག་པ་ནི་མིན། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་མིའི་ཕུན་
ཚོགས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་གསོག །གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་
དང་༑ ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་སྡིག་པ་མ་ཡིན་དགེ་བ་ཡིན། དགེ་བ་དེ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་ཆ་
མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ཞེས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མར་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་། དེས་བསགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་འཇིགས་སྐྱོབ་དང་
ལེགས་སྨོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལེགས་སྨོན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཀྱང་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་ཡང་། སྡིག་པ་དང་ 336

ལམ་ཡོངས་ཀ

ཤ་ལྔ

ཤམ་བཤད

༄༅། །མི་དགེ་བ་མིན་པ་ནི་མང་དུ་ཡོད་པ་ལགས། ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་གཡོ་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉེ་བར་བརྟེན་པ་དང་དགེ་བའི་ཆོས་མང་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་མི་དགེ་བར་མི་འགྲོ་
བ་ཡིན་ཅེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དགེ་བ་གང་ཡིན། མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྨད་ཅིང་ནམ་ཡང་མི་བསྔོད་པའི་ལས་རྣམས་དང་དེ་ཀུན་ནས་
སློང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་མི་དགེ་བ། དེའི་འགལ་ཟླར་གྱུར་ཚད་ཀྱི་ལས་དང་དེས་ཀུན་ནས་སློང་བ་རྣམས་དགེ་བ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཟེར་བ་ལགས། དེ་
ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སློངས་པ་ལ་ལའང་སྡིག་པ་མིན་པ་མང་དུ་ཡོད། ཚེ་འདིའི་རྙེད་བཀུར་རམ་སྙན་གྲགས་སམ། བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་བསྐུར་ཆོས་བཤད་མདོ་འདོན་སྔགས་བཟློས་སོགས་བྱེད་པ་ནི་སྡིག་
པ་དང་སྦྲེལ་བའི་ཕུང་པོར་ཡོད་སྟེ། ཟབ་མོའི་ཆོས་བཙོངས་པ་དང་། བརྣབ་སེམས་དང་། གནོད་སེམས་དང་། གཡོ་སྒྱུ་དང་། ཚུལ་འཆོས་དང་། ཁ་བསགས་དང་། གཞོགས་སློང་དང་། ཐོབ་འཇལ་དང་། རྙེད་པས་རྙེད་པ་
འཚོལ་བ་དང་། ངག་འཁྱལ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་དང་སྦྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཆར་ཆེན་པོ་བཞིན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འོང་བས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཚེ་འདི་ཞེན་པ་དང་མ་བྲལ་ན་ཅི་བྱས་པ་ 337

ཐམས་ཅད་སྡིག་པ་ཡིན་ཅེས་མང་དུ་གསུངས། ཡང་ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་པས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པའི་སྡིག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྡིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཨང་སྙམ། ཚེ་བློས་གཏོང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་འགགས་མདོར་བསྡུས་ན། འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་ལ། རང་འཁྲིས་མེད་པའི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་༑ བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་མེད་མི་རུང་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་བླང་དོར་གྱི་བློ་དྲག་ཏུ་འབྱུང་བ་རྣམས། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་། སྲེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དང་། ཚེ་འདིའི་ཞེན་འཁྲིས་ཀྱི་དབང་དུ་ཤོར་བ་ཡིན་པས། གཉེན་པོས་བཙན་ཐབས་སུ་རྒྱུན་བཅད། མེད་མི་རུང་གི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྲེད་པའི་དབང་དུ་མི་འཚོར་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དམིགས་རྣམ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་དེའི་རིགས་པ་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྲེད་པའི་དབང་དུ་མི་གཏང་། སྤྱིར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆགས་སྡང་གི་དབང་དུ་མི་འཚོར་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་དེ་དྲན་པར་བྱས་ལ། བདེ་སྡུག་གང་ལའང་བླང་དོར་མེད་པར་བྱ་ཞིང་། ངེས་པར་དགོས་པ་རྣམས་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ན། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་བླང་དོར་གྱི་

༄༅། །ཚགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་ཐོབ་ཡོང་བ་ལགས་སོ། །ལེགས་བཤད་འདི་སྤྲུ་རདགེ་བ་གང་། །ཐོབ་པ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ལ་ཆགས་བྲལ་ནས། །
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་མཆོད་དང་བསྙེ་སྟང་བྱེད། །འདོད་པས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བྱ། །དེས་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱས། །ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་བཙོན་
རར་བཅུག་ལས་བཏོན། །འཁོར་བསྐྱུར་ལ་བགོད་དེ་བས་གང་ཞིག་གིས། །བྱང་སེམས་ལྷ་འདོད་དང་དང་བསྔགས་པ་བརྗོད། །དེ་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གསུངས། །གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་མང་དུ་མཐོང་ཞིང་
ཐོས༔ ༔འདི་ན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། །ཐུགས་བཅུད་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་རྒྱ་ཆེར་བླངས། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །འབྲལ་མེད་དགྱེས་ཤིང་རྗེས་སུ་
བཟུང་བྱས་ཏེ། །བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་ལ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་དང་། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་གོ་འཕང་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ལ་ཐོག་མར་བློ་སྦྱོང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་
ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོས་ལེན་པའི་ཆོས་སྨྲ་བའི་བཙུན་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་རྒྱ་མ་རིན་ཆེན་སྒང་གི་སྡེ་དགོན་ཆེན་པོར་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །དགེའོ།། །།

339